

د وخت پای

داکټر شاهد مسعود

زیارت: احمد شاہ پاچون

# د وخت پای

داکټر شاهد مسعود

زیارت: احمد شاہ پاچون

Ketabton.com

# د وخت پاچ

ڈاکٹر شاہد مسعود  
زبان: احمد شاہ پاخون

## د کتاب ڏانگڻي:

د وخت پاڻ	د کتاب نوم:
ڄاڪٽر شاهد مسعود	ڄمتو ڪوونکن:
احمدشاه پاڻون	ڙباره:
ڙبارن	كمپوز او ڊيزاين:
ڙبارن	پښتنی طرحه:
عالمه محمود طرزى ٿولنه	خپروونکي ٿولنه:
تاج منور کتاب او قرطاسيه-هلمند	چاپ چاري:
۱۳۹۳ هـ ل	چاپ کال:
يو زر ٿوکه	تبراز:

يادونه:

دا مي د ڙباري لو مرپي تجربه ده، که کومه تپروتنه ويني، لو مرپي مي و بخنبيني او بيا يي راته په گوته کړئ.

[a.patsoon@gmail.com](mailto:a.patsoon@gmail.com)

+۹۲۳۷۰۰۷۸۷۳۱۵

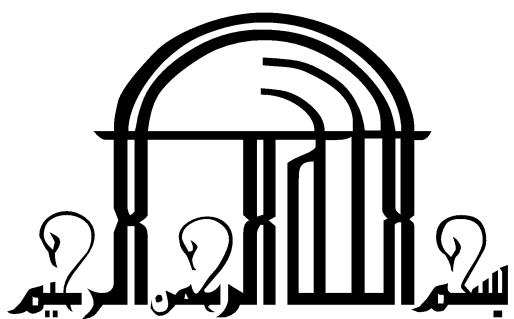
(پاڻون)

## جالت:

خپل پلارجان ته ، چي د مور د نه شتون احساس يې ندي  
راکړي. پلار جانه! الله دې راته تر ډېره ژوندي لوه.

د چاپ حقوق له ټیبارن سره خوندي دي





## ټرتیب

### لومړۍ برخه:

د قیامت مانا، د قیامت نښانې، لومړۍ نښي، منځنۍ نښي او نږدي نښي، د قیامت نښي د صحیح احادیثو په رنا کي مهمي وړاندویني.

له ۱۱ خخه تر ۳۹ مي پاني پوري

### دوهمه برخه:

قرآن کريم او د قیامت نښي، د سپورمۍ د ماتېدو پېښه، د سرو زرو غر، لکي لرونکي ستوري، د مهددي امام څانګېړني، (ارما ګډون) جنګ کي یهوديت او عيسويت، الملحمة الكبرى او د مهددي امام تر راڅګندېدو وړاندي د مسلمانانو حالت.

د ۴۰ مي خخه تر ۷۳ مي پاني پوري

## دریمه برخه:

د مهدي امام بنکاره کېدل، د سفياني لښکر مانه، د مهدي امام جنگونه، د لوط قوم، د سبا قوم، د عاد قوم او بنی اسرائیل، سليماني معبد، د فرعون انجام، دارم سیل، د هېر سوي بشار موندنه.

د ۷۴ مي خخه تر ۱۰۷ مي پاني پوري

## خلورمه برخه:

اوسمى دوره، د دجال د راولو او د مهدي امام د راتگ غوندي د لوبيو پېښو خخه وړاندي دوره، د دجال فتنه خه شی ده؟ دجال کس دی که نظام؟ ایا دجال راغلى دی؟ حضرت عيسیٰ ﷺ او بنی اسرائیل، صليبيي جنگونه، مسجداقصی او قبت الصغری، یهوديانو ته نجات ور کونکى باچا خوک دی ... دجال؟

د ۱۰۸ مي خخه تر ۱۴۰ مي پاني پوري

## پنځمه برخه:

درې واره لوی مذهبونه د یو ستر لار بنسود د راتگ لار څاري، د عيسیايانو ضد (Anti-Christ) د یهودو مسيح دجال او د مسلمانانو د

عقیدي سره سه د جال، د (ناسیتاپدیمس) وړاندویني، د کایناتو په اړه د آین ستاین نظریې، د کایناتو پای ته رسیدو لاملونه، مخکني بدلونونه، قرآنې ایاتونه او قیامت ته نېږدي نښي، د حضرت عیسیٰ ﷺ راکښته کېدل، د دجال تېښته او خاتمه، یاجوج او ماجوج، د حضرت عیسیٰ ﷺ وفات، د لویدیع خخه لمړ راپورته کیدل، د توبي د دروازې بندېدل، د مخکي حیوان، د قیامت لوګي، د یمن هوا، اور، د اسرافیل صور، د ډار پوکۍ، د بې ہوبنۍ پوکۍ، تر مرگ وروسته د پورته کيدو پوکۍ ... د رسول الله ﷺ حدیث چې وايې په نړۍ کې د یوه مسافر په ډول و اوسيء ... د نیک عمل کولو او له گناهونو د توبي کولو وروستي مهلت.

د ۱۴۱ خخه تر ۱۷۱ مي پاني پوري

## د خپروونکي خبری

د مسلک له اړخه جراح ډاکټر، د تاریخ زده کوونکی او محقق ډاکټر شاهد مسعود په ډبره لړه موده کي د (ARY) تلویزونی چینل (Views on news) د پروگرام له لاري په هر زړه کي کور جوړ کړ، نرم خوی، تودې او زړه راکښونکي خبری کوونکی ډاکټر شاهد د ظالم سلطان په وړاندي د حق کليمې ويلو خڅه هیڅ دار نلري بنائي له دي امله چې هغه مادي ګتني شاته پري اينسي، د تلویزیونی پروگرام په کوربه توب کي د زړونو خپلول د هغه ځانګړنې ده، هغه چې کله ړغبوي خبری یې سمي زړه ته لار کوي او کوم څه چې ذهن کي پاتېږي، نور زيات اغیز شیندونکي وي، د هغه ګرددود (لهجه)، د هغه بغر او د حرکاتو ژبه یې دا په ډاګه کوي چې هغه د مسلمان امت له ې وسى او د بنسکیلاکي څواکونو له تيري او ظلمونو نه هر وخت ټوربوي.

(دا کتاب) د کائنا تو له پیل خڅه تر اټکلیز پای پوري یوه کيسه ده، چې ډاکټر صاحب د قرآن او صحیح احادیثو په حوالو بنسکلې کړي، دا له لویه سره په زړه پوري تلویزونی خپرونې ده چې د هر عمر، هري برخي او هر فکر د خاوندانو لپاره ارین اثر دی، زه هیله لرم چې په کتابي بنه به ې هم مينه وال لاس پر لاس کوي او متحکي ته به نه رسپړي.

د الله ﷺ او رسول ﷺ په حضور کي د پېر شکر ادا کولو وروسته زه د داکتر شاهد مسعود صاحب، د تلویزون د قول تیم، د جناح ورڅانې د ګروب مدیر بناګلي ودود قريشي، مرستيال مدیر غلام شبیر اعوان، په پنجاب کي د (اي او واي) مشر بناګلي نصر الله ملك او د خپل زوي عدنان خالد خخه خانګړي منه خکه کوم چې د هغوي د ملاتې پرته بنايی دا هڅه بریالي سوي نه واي.

خالد شریف

۲۳-۰۹-۲۰۰۴

## د ڙبارن خبری

استاد غضنفر ته می چي د کتاب په اړه یادونه وکړه په توکه کي یې وویل: هسي نه خلک فکر وکړي چي هغه دی قیامت نړدې دی، نو خه ته ددې دنيا په اړه فکر کوي، راسه یوه لته (لغته) بله هم پسي ورکړه چي کيسه یې ژر ختمه سی.

خو زه ډاډه یم چي د کتاب په لوستلو سره به هیچ کله لوستونکي داسي فکر ونه کړي، مګر هغه خوک چي د کتاب محتوا د هغه له نوم او پښتی له انځوره اخلي.

هغوي چي د بشپړ کتاب لوستلو ته بې حوصلې کېږي، یوازي ورته ددې سريزې د لوستلو زغم غواړم.

مود په دي ايمان لرو چي قیامت راتلونکی دي. داچي قیامت خه شی دي؟ او خنګه رائحي؟ هر خوک ورته د خپل علم، معلوماتو او تصور له هنداري گوري.

د قران کريم په ۸۱ او ۸۲ نمبر سورتونو کي الله تعالي د قیامت بشپړ انځور وړاندي کړي، خو ددې سورتونو مفهوم او بنه تفسير تر عوامو يا نه دی رسیدلی او یا لړ رسیدلی دي.

زما یادیوی ماشومتوب کي مور ته ويل سوي وه چي قیامت به د جمعی د ورخی په مازديگر وي، په دې ورخ به دورې وي. چي کله به دا سی یوه ورخ برابره سوه، زره به مو له غمه شين سو چي هغه دی نور قیامت را ورسید. وروسته، وروسته یو کتاب (د قیامت علامې) په نوم خپور سو هغه می نه دی یاد چي خنګه وو، خو دومره ويلاي سم چي کته مت هغه ثه وه چي ايات او حدیث کي راغلي وه، د اوسنی نړۍ او حالاتو سره هیڅ تراو پکي نه وو موجود. بس کته مت یو تصور کیدونکی حالت وو. مګر ستاسو لاس کي کتاب کي به تاسو د قیامت او د وخت د پای په اړه، عقل منونکي معلومات تر لاسه کړاي سی او په دې به پوه سئ چي مور دا مهال د قیامت د راتلو په کوم درشل کي مزل وهو.

دا کتاب اصلاً د یوې تلویزونی خپروني خخه لیکل سوی چي د پاکستان په (ARY) تلویزون کي ډاکټر شاهد مسعود وړاندی کړي ۵۵. دده خپروني چي زیات هرکلی وسو او و ستایل سوه، وروسته د کتاب په بنې هم خپره سوه چي پښتو بنې یې او س ستاسو لاس کي ۵۵.

په کتاب کي د قیامت پر علامو پراخ بحث سوی، کومي علامې پوره سوي، په کوم وخت او کوم ئای کي؟ کومي ثه دول پوره کیدونکي دي او په دې اړه د پوهانو نظر ثه دي؟

د بیلگی په دول د شق القمر (د سپورمی ماتبدو) پیښی په اړه کتاب کي  
لولو: ((د شق القمر (د سپورمی د چاودلو) معجزه تر هجرت ۵ کاله  
وراندي وه، حضرت انس بن مالک ﷺ خخه روایت دی چې د مکې خلکو  
د رسول الله ﷺ خخه غوبښنه وکړه چې هغه دي کومه معجزه ورنګاره  
کړي، په څواب کي رسول الله ﷺ سپورمی دوه توقي کړه داسي، چې  
ددې دوو توقيو ترمنځ د حراغر لیدل کیدي))

ابن خاطر رحمه اللہ علیہ په خېل کتاب کي لیکلی چې د سپورمی د چاودلو دا  
منظر تر هندوستان پوري و لیدل سو، په لندن کي د هند دفتر په کتابتون  
کي زيات لرغونی ثبوتنه موجود دي چې د حوالې نمبر يې عربی ۲۹۰۷  
۱۵۲۱۷۳ دی. د ټرڅنګ د هندوستان دسهیل لویدیخ ساحل په  
مالابار نومي سیمه کي یو پخوانی خبره پر خولو گرځی چې دهغوي یو  
پاچا (چکرورتی فرمس) د سپورمی د چاودلو منظر په خپلو ستړګو لیدلی  
و)) شق القمر د قیامت هغه علامه ده چې د نبی کریم صلی اللہ علیہ وسالم په ژوند کي  
بنګاره سوې، دا چې قیامت ته نزدې ذکر سوی نښانې په خه دول را بنګاره  
کېږي او د اوستني زمانې سره يې خه دول تړاو موندلی؟ په کتاب کي  
لوستل يې پرتاسو. مثلاً مهدی امام خوک دی او خنګه بنګاره کېږي؟ د  
جال خنګه بنګاره کېږي، هغه اوسم چېږي دی؟ عیسی صلی اللہ علیہ وسالم ولی له  
اسمانه را کښته کېږي، خه وخت او خنګه دا کار کېږي؟ یاجوج او ماجوج

څوک دي، اوس چيري دي، خنګه به را بسکاره کېږي؟ او بلاخره به دا کاینات د کومي احتمالي پیښي په ترڅ کي له منځه ئې.

د کتاب په ژباره کي مي تر حده هڅه کړي چي سم يې و ژبارم، په ئانګړي ډول اياتونه، حدیث او نور اسلامي نصوص. خو بیا هم که کومه تېر وتنه په کتاب کي موجوده وي وار له مخي يې په اړه بخښنه غواړم او هیله کوم چي راته په گوته يې کړئ.

د کتاب په ژباره، اصلاح، چاپ او خپراوی کي چي کومو دوستانو راسره مرسته کړي، ورڅخه یوه لمن مننه.

نور نو تاسو او د وخت پای

په خورا مینه

احمد شاه پاخون

# لومړۍ برخه

قيامت<sup>۱</sup>، د محشر ورخ يا د حساب پر ورخ ايمان راول پر موږ فرض دي، الله تعالى ﷺ په سورت المومن کي فرمائي؛ ڦاڳه:

((بې شکه قيامت حتماً راتلدونکي دي په دي کي هیڅ شک نسته او  
اکثره خلک يې نه مني))

قيامت د عربي ژبي کليمه ده، په لغت کي ددي کليمې مانا درول یاني  
مرې د قبرو خخه پورته کول او دوهم څل ژوندي کيدل دي، خو په  
اصطلاح کي قيامت د کايناتو بشپړ تباھي ته اشاره کوي او اوس د لويدیع

---

<sup>۱</sup> قيامت پس له مرکه بيرته راپورته کېدل، محشر، لویه ورخ، لخه ورخ، د مذهبی عقیدې له مخي هنځه ورخ اوحالات دي چې دانسانانو تر مرگ وروسته رالخي، په دي ورخ، مره ژوندي کېږي د بنوا بدومکافات او مجازات ورکول کېږي، د قيامت په علاموکي ويل کېږي چې لمربه له لوديخه راوخيثي، حضرت عيسیع به له اسمانه راکښه سې، یاخوج او ماجون، دجال او دابه الرض (بودول حيوان) به پر منکه را پيداسي. (پشتونو تریخی قاموس، ۴ټوک، ۲۳۶۳ مخ) ڈيارن

د فلکیاتو پوهان هم دې پایلی ته رسیدونکي دې چې دا کاینات بالاخیره فناه کېږي.

قيامت کله رائخي؟ دا يوه داسي فطري پونښنه ده چې دهه مسلمان په ذهن کي را پيدا کېږي او د دې خواب الله تعالى ﷺ د (سورة الاعراف په ۱۸۷ ايت) کي په دې دول بييان کړي دی.

ڇباهه: ((دوی ستا خخه د قيامت په اره پونښنه کوي چې د هغه لنگر اچول به کله وي؟ ووايه چې بې شکه د هغه پوهه (يوازي) زما له پالونکي سره ده، هم هغه به بې په خپل وخت را خرګندکړي په اسمانونو او مoxicه کي به هغه سخت مهال وي<sup>۱</sup>) ترپايه ...

بيا الله تعالى ﷺ بل خاي فرمائي:

ڇباهه: ((نو ژر به دوي (د انکار په توګه) تاته خپل سرونه و بشوروی او و به وايي: هغه (بيا راژوندي کيدل) کله دي؟ ورته ووايه بنائي چې نژدي وي<sup>۲</sup>)

<sup>1</sup> سورة اعراف ايت نمبر ۱۸۷

<sup>2</sup> سورة بن اسرائيل ايت ۵۱

پخوانیو انبیاوو علیهم السلام هم د قیامت علامې بیان کړي دي دا چې د  
حضرت محمد ﷺ وروسته کوم بل نبی نه رائحي، ځکه نو هغوي په  
تفصيلي ډول د قیامت په اړه معلومات ورکړي دي.

((له حذيفه ﷺ) خخه روایت دی چې رسول الله ﷺ زموږ په منځ کې  
و درید او په هم دی ولاړه کې یې تر قیامته پوري کومه دا سې پېښه  
نده پري ایښې چې مور ته یې نه وي ویلې، چاچي خه یاد کړه هغه  
یې یاد کړه او چې هیرسونه هغه هیر سونه او حضور ﷺ چې مور ته د  
کومو پېښو خبر راکړ په هغه کې چې کوم هیر سوی وو چې کله هم  
زما مخي ته راسي داسي وي لکه خوک چې ورک سوی وي د هغه  
څيره هیرېږي، خو کله چې بیا پر هغه نظر پريوځي سم دستي یاد ته  
رائحي<sup>۱</sup> ))

قرآن کريم چې د قیامت کومي نبني بیان کړي دي هغه زیاتره داسي  
علامې دی چې قیامت ورڅخه نړدي خرګندېږي، په داسي حال کې چې  
په احاديثو کې نړدي او ليري د هر پېر (زمان) ډول- ډول علامې بیان

سوی دی، (علامه محمد بن عبدالرسول برزنجي لله علیه السلام) په خپل کتاب کي

د قیامت نبی پر درې ډوله ويشلي دي:

1. علامات بعيده (ليري نبی)
2. علامات متوسطه (منخنی نبی)
3. علامات قریبه (نردې نبی)

بعيده نبی هغه دی چي ډير پخوا را خرگندی سوی دی، دی ته بعيده  
حکه ويل کيږي چي د هغه او قیامت تر منځ نسبتاً فاصله زياته وي د  
بيلګي په توګه د حضور صلوات الله علیه و آله و سلم بعثت (د حضور صلوات الله علیه و آله و سلم را خرگندیدل او جنگونه) او  
دا ټول واقعات د قرآن کريم او احاديثو له مخي د قیامت نبی دی چي  
ښکاره سوی دی، د هغو خخه یو فتنه د (تاتار) ده چي د هغه خبرتیا د  
بخاري، مسلم، ابو داود، ترمذی او ابن ماجه په احاديثو کي روایت سوې  
د صحیح بخاري الفاظ دا دي:

((د حضرت ابو هریره رض روایت دی چي، رسول الله صلوات الله علیه و آله و سلم و فرمایل: پر  
ناسو تر هغه قیامت نه راخی خو تاسو د ترکيانو سره جګړه ونه کړي  
چي هغوي به کوچنۍ سترګي، سره مخونه، پیتي او کوچنۍ پزي  
ولري، خيري به یې (په گردیوالی او پند والی) کي هغه سپر ته ورته  
وي چي گردچاپيره ورباندي خرمن غورول سوې وي او قیامت تر هغه

نه رائخي چي تاسو د يوه داسي قوم سره ونه جنگيبرى، چي د هغوي  
خپلى به د وېښتانو جوړي وي<sup>۱</sup>.)

په دي احاديثو کي د کوم قوم سره چي د مسلمانانو د جنگ خبر ورکړل  
سوی دی د خينو عالمانو په اند دا هغه (تاتار) وو چي له ترکستانه د  
الهی عذاب په توګه پر مسلمانانو را مات سول، رسول الله ﷺ چي ددي  
قوم په اړه کوم وضاحت ورکړي دی هغه ټول د تاتارو په فتنو کي بنکاره  
سو، دا فتنه په کال ۶۵۴ھـ کي هغه وخت خپل اوچ ته ورسیده چي کله  
د تاتاريانيو په لاس د بغداد د سقوط عبرتناکه پېښه را منځ ته سوه، هغوي د  
بنوعباس وروستي خليفه (مستعصم بالله) وواژه او د اسلام ډېرى هيوادونه  
د هغوي لاس ته ولوبدل، دمسلم شارح (علامه نووي للهمَّ إِنِّي أَنَا عَبْدُكَ) دا دوره په خپلو  
سترګو ليدلي (هغه په ۶۳۱ هجري کال کي زبرېدلی او په ۶۷۶ هجري  
کال کي يې وفات کړي) هغه ددي حديث په اړه په خپل (شرح مسلم)  
کي ليکي:

ثباره: ((دا ټولي وړاندويني د رسول الله ﷺ معجزه ده ئکه د کومو  
(ترکانو) سره چي جنگ وسو په هغو کي هغه ټول صفتونه موجود وو  
چي رسول الله ﷺ بیان کري وو کوچنۍ سترګي، سره مخونه،

<sup>1</sup> صحیح بخاری

کوچنی او پیتی پزی، پراخی خېری. د هغوي خېری هغه سپر (ډهال) ته ورته وي چې شاوخوا ورباندي چرم غوریدلی وي او هغوي به د وربنستانو خپلی. په پښو کړي وي؛ مقصد دا چې دا ډول کسان ددې ټولو صفتونو سره زموږ په بېر کې موجود دي، مسلمانان له هغوي سره بیا بیا جنګیدلی او اوس هم د هغوي سره جنګ روان دي، موږ خدائی ته دعا کوو چې په هر حال کې بری د مسلمانانو په برخه سې او الله ﷺ دی مسلمانان په خپل فضل او کرم کې و ساتي خپل رسول ﷺ چې هيڅکله د خپل نفس خخه نه دي بېغیدلی، خه چې بې ويلى هغه وحی دي چې ورته را لېږل سوي وي<sup>۱</sup>.)

د (جامعه اظہر پروفیسر امین محمد جمال) وینا ده چې: دا واقعه (د ترکانو سره جنګ) اوس نسته او دا د قیامت د لویو نښو په لړ کې را خرگنده سوه، په دې برخه کې د نورو علماءو په اند دې قوم یانی غالباً ترکمنستان او دې ته ورته خلکو سره به په راتلونکي کې جګړه کېږي، دا معلومه نده چې دا جنګ به د دجال تر را وتو مخکي کېږي او که وروسته، په یاد ولرئ چې ددې قوم سره یو جهاد د (حضرت عتبیه بن مسلم باهلي رحمۃ اللہ علیہ) د واکمنی پر مهال هغه وخت وسو کله چې بخارا، سمرقند، اذربایجان او نور فتح سوي وو او هغه ټول اوس بیا ازاد سوي دي لیکن په

ليري(بعيده) نبسو کي يو هم د حجاز لوی اور (نار حجاز) دی چې د هغه خبر په بخاري او مسلم شريف کي ورکړل سوي دي، په دي کي هیڅ اختلاف نسته،

په بخاري شريف کي د حضرت ابو هریره رض خخه روایت دي:

ڇاپه: رسول الله ﷺ وفرمایل: ((تر هغه قیامت نه رائحي خو د حجاز د مھکي خخه يو اور را ووخي او په بصرې کي به د اونسانو غاري و برښبوی<sup>۱</sup>).))

په دي حدیث کي د بصرې يادونه سوي ده، خو دا د عراق بصره نه، بلکه د مدینې منوري او د دمشق په منځ کي د شام يو مشهور بنار دي چې د دمشق خخه شاوخوا ۴۸ ميله ليري پروت دي، دا هغه ئاي دي چې (بُحیره) نومي راهب د حضور ﷺ په ليدو سره د هغه دنبي کېدو وړاندوينه کړي وه، د يو شمېر عالمانو په نظر دا د هغه (اور) يادونه ده چې د ۶۵۴ هجري) کال د جمادي الثاني (دوهمي خور) تر ۱۲ مي وروسته د ميلونو په پراخوالۍ غورېدلۍ وو، دا (اور) تر ۲۷ م ربک، ياني تر ۵۲ ورخو پوري بلېدي او د علامه نووي (د مسلم شارح) په وينا دا اور د مدینې منوري د ختيئي څندي د (حرا) د مقام خخه راپورته سو او د هغه روښنايی په مکه

<sup>1</sup> بخاري او مسلم

مکرمه حتی د حديث د وړاندویني سره سه د (بصرې) غوندي تر ليري ځایونو پوري ولیدل سوه، (ابواسامه) فرمایي، ژباره: په دمشق کي زموږ پر دیوالونو د لم رنا دوه برابره سوه، مور حیران وو چې دا خه علت دي، تر دې چې مور ته ددې اور په اړوند خبر راغي. ددې اور په اړه یو بل عالم (علامه قطب الدین التستلانی رحمۃ اللہ علیہ) چې خپله د اور لګبدو پرمھال په مکه مکرمه کي موجود و، په خپله رساله کي داسي ليکي:

((... کله چې (اور) تر یوه داسي کاني ورسیدي چې د مدیني د حرم په حد کي داخل و مړ او يخ سو)).

د هغې زمانې یو بل عالم قاضي القضاة (صدرالدين بزمي رحمۃ اللہ علیہ) دې چې د اور پر مھال په (بصره) کي و هغه نوم وتي مورخ او مفسر (ابن کثير) ته وویل چې ما په (بصرې) کي د خلکو خخه واورېدل چې مور ددې اور په رنا کي د اوښانو غاري روبنانه ولیدې یاني هغه خبره چې په حديث کي هم داسي راغلي وه چې د دې اور له امله به په (بصره) کي د اوښانو غاري روبنانه سی، وروسته د صحيح بخاري او مسلم په دې حديث شریف کي د یوه دعوت لپاره د دوو لویو ډلو د مهم جنگ یادونه سوی ده، شارح حديث (حافظ ابن حجر) او نور علماء په اکثریت ډول پر دې خبره یوه خوله دي چې دا د (صفین) د نسبتی یادونه ده چې د حضرت علي رض او حضرت

امیر معاویه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ترمنج د صفین په سیمه کي سوي وه چي د فرات سيند  
ته نېړدي پرته سیمه ۵۵.

دا د ۳۷ هجري يا ۶۵۷ ميلادي) کلونو پښنه ده، حضرت علي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ د  
خپل پوئ سره د کوفه خخه دلته راغلی و، خو شاميان له مخکي نه په دې  
سیمه کي تم سوي وو او د هغه ټولی (فر<sup>۱</sup>ات) ته د تلونکي سړک پر سر په  
کمین کي ناست وه، حضرت علي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ که هغه ته هر څه په ټنګار وویل  
چي موږ د جګړې لپاره نه یو راغلي او د امير معاویه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سلاکار عمرو بن  
ال العاص رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ حضرت معاویه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ته د تصفيې مشوره ورکړه خو هغه و نه  
منل هغه ټنګار کاوه چي د خلیفه عثمان غنی رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قاتلين دی هغه ته و  
سپارل سی، د صفرۍ په میاشت کي دا جنګ پیل سو، ډير نوم وتي  
شخصیتونو او صحابه کرامو په دې جګړه کي برخه لرله.

همدا ډول په صحیح مسلم کي د حضرت عمر بن خطاب خخه روایت دی  
چي حضور صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و فرمایل: ((نوکره به خپل خاوند و زیبوي او دا چي

<sup>۱</sup> فرات هغه سیند دی چي د (جلی د سیند) سره چي د بین النہرين (اوسمی عراق) لرغونی مدنیت جوړ کړي دی. و ګورئ، تمدن  
شرق(باړن)

تاسو به گورئ چي لخی پښې، لخ لغړ او محتاج شپانه (خاروي خروونکي) به لوړي لوړي ودانۍ جوري کړي<sup>1</sup>).)

د دې حديث د لوړۍ برخې په اړه د یوشمیر عالمانو دویناواو له مخي په وروسته کي دلته را منځ ته سوبو اسلامي افتونو ته اشاره سوې ده چې پکښې په زياته اندازه مينځيانې د جنګي زندانيانو په ډول را وړل سوې، بنکاره ده، دي مينځيانو هغه خوک و زېړول چې د دوى د څښتنانو اولاده وه، خو یو شمېر عالمان بيا په دې اند دي چې دې حديث کي د اولاد دنافرمانی کنایي پرته ده، ياني لور به د مور سره داسي چلنډ کوي لکه مور چې د هغه مينځه وي، په هر صورت حديث مطلب چې په دې دواړو نظریاتو کي هر یو وي، په اوس وخت کي تر سره سوي او لیدل سوي دي. د حديث شریف دوهمه برخه چې لخ او اړ شپانه (خاروي خروونکي) به لوړي لوړي ودانۍ جوري کړي؛ که تاسي نن عربی هیوادونو ته نظر وکړئ، نو دا نښې په خرګند ډول لیدلی سی.

په مشکوټه شریف کي د حضرت اسامه ابن زید رض خخه روایت دی: ژباره: ((رسول الله ﷺ د مدینې پر یو لور کور و ختی او صحابه وو ته بې

<sup>1</sup> صحیح مسلم

خطاب و کړو: ((آیا تاسو هغه خه وینئ چي زه يې وینم؟)) اصحابو عرض وکړو (( يا رسول الله ﷺ موبې يې نه وينو )) هغه ﷺ و فرمایل زه هغه فتنې وینم چي ستاسو پر کور داسي اوږي لکه باران چي اوږي<sup>(۱)</sup>))

په دې حدیث شریف کي رسول الله ﷺ د ((ستاسو پر کورونو باندي)) لفظ سره یو ئخای د ((فتنو د باران)) یادونه کړي ده، د اوسمني وخت عالمان په کورونو کي د (تلويزيون، وي سې ډي او ډش) له لياري د شيطانت واکمني د هغه فتنو سره تړي چي ورته اشاره سوې ده.

د قیامت د نبیو په بهیرکې یو بل حدیث متفق عليه یاني صحیح بخاری او صحیح مسلم دواړو روایت کړي دی په داسي حال کي چي په دې لړۍ کي د انجليل کتاب په دانيال کي هم یوه وړاندوینه سوې ده. ژباره: حضرت ابو هریره رضی اللہ عنہ خخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایل: ((زما دی په هغه ذات قسم وي چي زما روح يې په واک کي دی چي زمانې به یو د بل سره نژدې سې او علم به تول کړل سې او فتنې به را بنکاره سې او پر زړونو

<sup>1</sup> مشکوہ شریف

به بخل و غوبېرى او (هرج) به دېر وي، اصحابو وپونستل چي يا رسول الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هرج خه دى؟ و يې فرمایل: ((وزنى او لوټ ماري<sup>1</sup>))

که تېرو ۱۴ پېريو کي بنكاره جگړو ته و کتل سې، نو دا معلومېرى چي دا جگړي سيمه ايزې وي، خو په وروستيو پېريو کي موږ د هغه جنګونو پيل و ليد چي د ټول انسانيت سياسي، روحې او ټولنيز نظام يې درې وړې کړ، په لوړۍ نړيواله جګړه (۱۹۱۸-۱۹۱۴) کي لس ميليونه تنه مړه او شل ميلونه ژوبل سوه، په داسي حال کي چي په دوهمه نړيواله جګړه (۱۹۴۵-۱۹۳۹) کي شاوخوا شل ميلونه اروپايان ووژل سوه او دا شمېر له پنځوسوميليونو واونښت او هم دي جگړي په تاريخ کي د انسان بدترینه وحشې خېره ثبت کړه، ساينس اټومي او کيمياوي وسلې جوري کړي او ددي جګړو د وحشت او بربريت نوي مفهوم يې وړاندي کړ، تر دي وروسته د چين، کوريا، گوائتي مala، اندونيزيا، کيوبا، کانګو، لاوس، ویت نام، کمبوديا، لبنان، گرينادا، ليبيا، ايل سلوادور، نکاراګوا، پاناما، کشمیر، چيچنیا، فلسطين، یوگوسلاویه، افغانستان او عراق حالات ستاسو په وړاندي دي او بنې پې پوهېږي.

د تيري پېرى بلا د ميلونونو بي گناه انسانانو د بنارګونو ويني و خښلي.

<sup>1</sup> بخاري، مسلم او مشکوہ درېم توک

په يوه حدیث کي حضور ﷺ فرمایلی چي لوی بشارونه به داسي نیست او نابود سی لکه وړاندی چي یې هیڅ وجود نه درلود، په تیره يوه پېړی کي د اټومي وسلو کارولو سره د جاپان د دوه لوبو بشارونو (هیروشیما) او (ناګاساکی) تباھي مور ته ددې وړاندویني ربښتوvalی را نبېي.

د بائبل وعده نامه پخوانی کتاب د دانيال<sup>۱</sup> د دولسم باب (۳ او ۴ ايات) د ژبارې سره سم:

((عقلمند مخور به د اسمان د ټولی روښنایي سره سره و څلیږي او چاچې ټبری کسانو ته د حق لارښوو دلې وي هغه به د اسمان د ستورو غوندي څلیږي، هغې (فرښتې) زما خخه و پونېتل چي اى دانيال ! اوں تاسو خپلې خبری و دروئ او کتاب تر قیامته پوري خوندي کړه، ډیر خلک به دلته هلته منډي وهی او د علم کثرت به وي<sup>۲</sup>))

دلته باید دا هم روښانه کرم چي د بائبل د (گُدنیوز" بنه خبر" په ۱۲ باب) کي د علم د کثرت پرته دا عبارت په دې ډول دي:

<sup>۱</sup> دانيال: د بنی اسرائيلو د یو پيغمبر نوم وو (فرهنگ عميد، مخ ۱۲۳۸) (ژبارې)

<sup>۲</sup> دانيال ۱۲، ۳، ۴

((دا مهال دېرى خلک په دې باندي د پوهيدلو لپاره چي خه

پېښیدونکي دی خپل وخت ضایع کوي<sup>۱</sup>))

په نسکاره ډول دحضرت ابو هریره صلی الله علیہ و آله و سلم خخه روایت سوي حديث کي د (علم) د کمنست خبره سوي او د بائیل په کتاب کي د علم دېربنست ياد سوي په دواړو کي اختلاف لیدل کېږي، مګر زما په نظر دا اختلاف ندي، موږ چي نن په کوم پېر (زمانه) کي ژوند کوو، دې ته د (علمي) دریاب دوره ویل کېږي او د کمپیوټر تر ایجاد وروسته د معلو<sup>2</sup>ماتو هغه سیلاپ راغي چي په وړاندي یې انسان ناتوانه معلومېږي، خه موده وړاندي په لندن کي یو سمینار جوړ سو چي سرليک یې وو دمالوماتوزیاتول (Information Overload) چي په هغه کي د بیلا بیلو علمي ادارو پوهانو مقاليې ولوستلي، په دې سمینار کي دا خبره روبنانه سوه، په نړۍ کي چي تر دې دمه په هر پېر کي خومره ساینسپوهان پیدا سوي، تر هغوي زيات شمېر اوس ژوندي دي، هغوي ساینس ته په هره دقیقه کي دوه زره پاني معلومات زیاتوي، نن هره ورځ شاوخوا درې سوه میلیونه پاني پر انټرنیټ باندي خپرېږي او د امریکا د روغتیا د اتحادیې د پخوانی مشر (ډاکټر

<sup>۱</sup>گډنيوز بائیل ، کتاب دانیال ، باب ۱۲ مخ ۸۸۸ برټانياچاپ

<sup>2</sup>(دلته ما د علم کلیمه نده کارولې، بلکه د معلوماتو کلیمه مې و کارول)

ایکون) په وینا د طبی نړی. د ټولو معلوماتو نېردي نيمه برخه هر لس کاله وروسته تر نېټې تیرېږي کېږي (Outdated) کېږي.

په (۱۹۷۰ز) کال کي چي کله د امریکا فضایی بیېری (اپالو) په فضا کي ورکه سوه، نو د امریکا فضایی ادارې (ناسا) د هغه د پلټلو د طریقې پر موندلو (۹۰) دقیقې وخت تېر کړ.

که چیري هغه ساینس پوهانو کاغذ او قلم وراخستی واي او هغه معلومات، حساب او ګتاب يې په قلم ليکلي واي، د ناسا دیوه مجرب کس د وینا پر اساس ددي کار لپاره لس لکه کاله وخت په کار وو.

ځکه نو ددي حدیث دا ټکي چي (علم به ټول کړل سی) له قیاس څخه ليري بنکاري ليکن زه دلته غواړم دا روښانه کړم چي دا ټول د علم سیلاب نه، بلکه د معلوماتو سیلاب دی او د معلوماتو همدا سیلاب هغه علم هم د ځان سره وړي، چي د انسان لپاره په دې نړۍ کي د پاک ژوند او په اختر کي د همیشني ارام پیغام لري.

ددې زمانې د معلوماتو زیاتونکو څخه و پونستې، چي آيا هغوي د یوه عام انسان لپاره د لا بنه پوهولو لپاره څه کړي دي؟ آیا انسان د کایناتو د خالق په اړه له مخکي نه زیات پوهیدلی؟ آیا د نن انسان د معلوماتو په رپا کي د جهالت څخه ځان ژغورلی؟ آیا د خپلوي مزي تر پخوا زیات ټینګ سوي؟

آيا دې علم دینداره او ربستني مشران سره را غونډ کړي؟ په لوره او غربیي  
کې کمنبت راغلی؟ آيا موږ د یوه قدرتی آفت خخه په خپله ځان ڙغورلای  
سو؟ آيا موږ د جګرو تباہ کونکي زیانونه احساس کړي او د ظلم خخه د  
پاکي ټولنې اصول مو عملی کړي؟ آيا د ساینس پوهانو په یوه دقیقه کې  
د دې دوه زره پانو د معلوماتو خزانې د انسانانو د غمونو علاج کړي دی؟  
څکه نو په حدیث مبارک کې چې د کوم علم د تولیدو خبر ورکړل سوي  
هغه د قرآن او سنت خخه پرته کوم بل علم ندي، زه په دې خبر یم، چې په  
نړۍ کې نن سبا د ونو شمیر څومره دی، په سمندر کې څومره مخلوقات  
ژوند کوي، په ځنګلونو کې څومره زمریان او پرانګان اوسيېري او پر آسمان  
دھلیدونکو ستورو شمېر څومره دی، خو په دې نه یم خبر چې زما خالق  
څوک دی، یو دی، او که تر دې زیات؟! زه هغه ولی دې نړۍ ته را لېړلې  
یم؛ نو زما لپاره دا ټول معلومات د ځاني عذاب په مانا دی، هغه حدیث  
چې مخکي مو بیان کړ په هغه کې حضور ﷺ د علم تر تولیدو وروسته د  
(هرج) خبر ورکړي وو او د اصحابو د پونستني په ځواب کې یې فرمایلې  
چې د (هرج) خخه مراد قتل او تباھي ۵۵.

په دې برخه کې یو بل حدیث ته ځیر سئ:

(( له حضرت ابو هریره ﷺ خخه روایت دی، چې حضور ﷺ  
وفرمایل: قسم دی په هغه ذات وي چې په واک کې یې زما روح دی،

دنیا به تر هغو نه پنا کېږي، خو پر خلکو داسي ورخ را نسي چې  
قاتل به نه پوهېږي چې مقتول بې ولې وژلی؟ او مقتول ته به دا نه  
وي معلومه چې هغه ولې ووژل سو؟ اصحابو وپونسل داسي ولې  
کېږي، ويې فرمایل: ((هرج، قاتل او مقتول به دواړه جهنم ته ئې<sup>۱</sup>)).

نن سبا مور په خپل چاپېريال، خپلو بنارونو کې په خپلو ستړګو وينو، چې  
دا وړاندوينه په څه دول پوره سوې او د انسانيت د تاريخ یو شرمېدلۍ باب  
دې، نه قاتل ته دا معلومه ده چې ولې هغه قتل کوي؟ او نه هم مقتول په  
دي پوهېږي چې ولې وژل کېږي او دا هر څه د ژبني، سیاسي، قومي او  
مذهبې مخالفتونوپر بنسټ تر سره کېږي.

د قیامت د نېډې کېدو په ننبو کې د قتل او تباهی د ډيريدو خبر په  
مخکنيو صحيفو کې هم شتون لري، د انجليل متی (Gospel of Matthew)  
په وروستنى باب کې حضرت عيسیٰ عليه السلام خپلو  
شاګردانو ته د دنیا د اخري زمانې په اړه د مختلفو واقعاتو ذکر کوي، (د  
انجليل متی د ۹ نمبر ايات ژباره :)

((بیا به هغه خلک تاسو د بربادی لپاره خلکو ته و سپاری او تاسو به قتل کړي او ټول قومونه به ستاسو خخه زما د نوم په وجه نفرت کوي<sup>۱</sup>).))

باید روبنانه کرم چې دلته حضرت عیسیٰ عليه السلام د اسمان خخه د خپل راتگ د مخکي حالاتو خبر ورکوي.

په صحيح احاديثو کي د وزنو او تباھي د عام کېدو وړاندويني په بیا بیا ذکر سوي دي.

که یوازی امریکا ته نظر وکړو، د(FBI) د راپور سره سم هلتہ په هرو ۲۲ دقیقو کي یو کس وزل کېږي، په هرو خلورو دقیقو کي یوه جبری زنا تر سره کېږي، باید روبنانه کرم چې دا یوازی د امریکا ارقام دي ځکه دلته د زنا خخه مراد هغه واقعه ده چې په هغه کي د بنېخې رضا شامله نه وي، په هرو (۲۶ ثانیو) کي یوه شوکه را منځ ته کېږي ، په تیرو (۳۰ کلونو) کي د قتل او ئخان وزنې په پېښو کي دولس لکه کسان دخپل ژوند خخه لاس په سر سوي، دا شمېر تر هغه ټولو کسانو زیات دی، چې د امریکا په تاریخي جګرو کي وزل سوي.

<sup>1</sup> انجيل متی ۹،۲۴

په امریکا کي د جرمونو شمېرونکي ادارې (Counter on Crime in America) په نوم یو غیر دولتي اداره په خپل راپور کي کابدي: امریکا نن سبا د ظلم خوبنونکو جرمونو ټک کوونکي یو بم دی چي شبې په شبې يې د چاودني امکان ډيرېري، يادي ادارې ادعا کړي چي د جرمونو اصلې شمېر (FBI) تر ادعا د (5 خخه تر 6 سلنۍ) زیات دی او په امریکا کي د څان وزني پېښي په ورئ کي ۱۳۷ اټکل سوي دي.

دلته زه د هغه هيواډ شمېر او ارقام يادوم چي وګړي يې د تهذیب او تمدن، علم او خپرنې، جمهوریت خوبنونکي او د بنخو د ازادي تر ټولو ستر منونکي دي، که نوري نړۍ ته نظر واړوو، نو خبره به چېري ورسېږي دا اندازه تاسو خپله ولګوئ، مګر ستاسو سره د یوه ټکي په شريکولو سره زه خوشحاله کېږم چي د نړيوال ګلنې راپور سره سم اوس هم په نړۍ کي د قتل، لوټلو او زنا پېښي تر ټولو لړ په سعودي عرب، متحده عرب امارات، ایران، پاکستان، هندستان او اسرایيلو غوندي هيواډونو کي کېږي، هلتہ تر یو بریده مذهب اوس هم ژوندي دي، هغه که هر مذهب هم وي، په غربې هيواډونو کي چي مذهب له غوره نیول کېږي او له ژوند خخه ایستل کېږي د هغه ځای له ارقامو او شمېرو خخه دا هر خه په بنسکاره ډول خرگندېږي، لنډه دا چي د رسول الله ﷺ داسي معجزي چي د هغه ﷺ د رحلت خخه پېړي وروسته بنسکاره سوي او له شک پرته په راتلونکي کي به هم یوه را

ښکاره کېږي او د راتلونکو نسلونو لپاره به د هغه صلی اللہ علیہ وس علیہ السلام د صداقت او ربستنولی نوي بیلګه وي.

په دې کي منځنۍ نبني را خرگندې سوي، خو تر او سه پاي ته ندي رسیدلي، په دې کي ورڅه په ورڅه زياتوالی رائخي او همداسي به وي، تر خو چې دريم دول نبني خرگندیدا به پیل سي، د بیلګي په ډول د صحیح بخاري دا حدیث شریف:

((کله چې چاري د نا اهله خلکو په واڭ کي ورکړل سی، نو د قیامت انتظار وکړئ<sup>۱</sup>))

د مالک ابی عامر او ابی مالک اشعری صلی اللہ علیہ وس علیہ السلام خخه روایت دی چې حضور صلی اللہ علیہ وس علیہ السلام وفرمایل: ((زما په امت کي به یو شمیر کسان داسي وي چې وربنسمیني جامي اغوسټل، شراب څښل او سندري ړغول به حلال ګنهي.<sup>۲</sup>))

(( ئان خوبنونه او حرث به په ټولنه کي عادي وګرخي.<sup>۳</sup>))

<sup>1</sup> صحیح بخاري

<sup>2</sup> بخاري شریف

<sup>3</sup> صحیح مسلم ، این ماجه

(( یوازی به پیژنده کسانو ته سلام اچول کېږي .<sup>۱</sup> ))

(( رشوت به د ډالۍ بنه غوره کړي .<sup>۲</sup> ))

(( خلک به د ډیر لړ څه په بدل کي خپل ايمان خرڅوي .<sup>۳</sup> ))

(( طلاق به یوه عادي خبره و ګټل سی .<sup>۴</sup> ))

(( جنسی بې لاری به عادي سی .<sup>۵</sup> ))

(( چې کله قیامت نړدي سی زنا کاري به په خلکوکي عادي و ګرځی .<sup>۶</sup> ))

(( نارینه به د بنخو او بنځی به د نارینوو بنه خپله کړي .<sup>۷</sup> ))

<sup>1</sup> رموز احادیث ، احمد خاموشخوائی

<sup>2</sup> احوال یوم القیامه، علامه سفرانی

<sup>3</sup> احمد

<sup>4</sup> احوال یوم القیامه، علامه سفرانی

<sup>5</sup> بخاری

<sup>6</sup> کتاب الفتان ، الحستیمه

<sup>7</sup> درمنصور ، علامه حلال الدين سیوطی

((خلک به په لواطت کي را گير سی<sup>۱</sup>.))

د روغتیا د نړیوالی ادارې سره سم هر کال تر ۳۳۳ میلیونه زیات کسان د جنسی ناروغیو بنکار کېږي، په دې ناروغیو کي ایدز دټولو په سر کي رائۍ، ددې ادارې د لوړنې تشخیص خخه وروسته په ډاګه سوه چې شاوخوا لس میلیونه کسانو ددې ناروغی له امله ژوند له لاسه ورکړي.

د اخلاقی ذلت په ډند کي دوبېدونکې ټولنه اوسلواطت کوونکو ته د قانوني واده کولو حق ورکوي. د نړۍ په بېلاپېلو برخو کي د لواطت کوونکو (همجنس بازانو) راڅرګندېدل هغه څه دې چې تردې وړاندي تاریخ هیڅ کله داسي بې کاره بېلګه نه ده وړاندي کړي.

مور ته ددغو ټولنیزو تباھیو اړوند رسول الله ﷺ (۱۴ سوه کاله) وړاندي په خپلوا احادیثو کي وړاندوینه کړي و.<sup>۵</sup>

په همدغو ګناهونو کي اخته د لوط قوم د الله د قهر نښه وګرځیدل او فناسوو او نن هم د مردار بحر تر او بو لاندي د هغوي نښي د نړۍ لپاره د عترت باعث دي او بیا هغه صحیح حدیث چې طبرانی د ابوامیه عجمی خخه روایت کړي او ابن مبارک هم د هغه راوی دي وايی حضور ﷺ و فرمایل:

<sup>1</sup> منتخب کنزالاعمال ، المقتی المهندسي

زباره: ((د قیامت د نبو خخه یوه هم د کم عمره کسانو خخه د علم  
لته ۵۵<sup>۱</sup>))

ددې حديث شریف مطلب دا دی چې د هغه کسانو خخه به دینی مسلې  
پونستل کېږي چې هغوي به پر علم واک و نه لري او علم یې پوخ نه وي،  
هغوي به خپله هم گمراه وي او نور به هم گمراه کړي، ګیر چاپيره نظر  
واچوئ، ددې حديث رښتنوالی به تاسو خپله وګوري، او دا یې هم فرمایلي  
چې د احمق غوندي به په مجلس کې کښيني.

او یا هغه صحیح حديث چې احمد او طبرانی یې له حضرت ابو هریره  
خخه روایت کوي فرمایي:

زباره: ((نبي کریم ﷺ و فرمایل چې یوه زمانه به داسي راسي چې پر  
امین (امانت ساتوونکو) کسانو به تورونه پوري سی او تھمتی (تورن  
) کسان به امين و بلل سی، نوهغه وخت به روبيضه خبري به کوي، د  
حضور ﷺ خخه و پونستل سوه چې یا رسول الله روبيضه خه شی دی؟

<sup>1</sup> طبراني

خواب ورکړل سو، هغه احمق کسان چې د عامو خلکو په چارو کي

به بحث کوي<sup>۱</sup>)

د قیامت یوه بله نښه د تجارت د پېروالي او د هغه د پراختیا په اړه یادونه ۵۵، صحیح حدیث چې ابن عفان د حضرت ابو هریره رض شخه روایت کړی چې نبی کریم صلی الله علیہ و آله و سلّم و فرمایل: دروغ به دیر ویل کېږي، وخت به گړندي روان او بازارونه (تجاري مارکيټونه) به سره نړوي سی.

ژډاړه: ((پرخلکو یو وخت داسي هم راتلونکی دی، چې ددې خبری پروابه نه کوي چې ایا هغه حلال مال ګتني او که حرام؟<sup>۲</sup>))

او په یوه بل حدیث کي حضور صلی الله علیہ و آله و سلّم فرمایلی: ((په وروستي زمانه کي به خلک د کوتري د ججري غوندي تور رنګ (نکریزو ته ورته رنګ) لګوي، هغوي به د جنت بوی ونه ګوري<sup>۳</sup>).))

<sup>1</sup> طبراني

<sup>2</sup> بخاري شريف ، نسائي

<sup>3</sup> أبو داود ، نسائي

یوه دیره مهمه وړاندوينه چي پکي د حضور ﷺ اشاره د موږو خواته ده او هغه ابن حبان او حاکم تونجه د مستدرک خخه روایت کړي دی، د هغه په اړه نبی کریم ﷺ و فرمایل:

ژباره: ((په اخره زمانه کې به زما د امت یو شمېر خلک د پالانو ته ورته ئین باندی سپرېږي او د مسجد په دروازه کې به کښته کېږي<sup>۱</sup>))

حضور ﷺ و فرمایل: ((قیامت تر هغو نه راخی، خو چې د زلزلو دېربنست نه وي راغلی<sup>۲</sup>))

په قدرتی افتونو کې په تباہ کونکی ډول چې انسان یې تر ټولو زیات اغبرمن کړي هغه زلزلې دی، دالله جل جلاله دغه قهر په هر وخت کې په هر ئخای کې پر هر سر باندی نازلیدای سی او اوسنی عصر نوې ټکنالوژۍ هم په دې کې پاته راغلې چې انسان له دې افت خخه و ژغوري، په (۱۹۹۵) کال کې د جاپان تر ټولو غټه صنعتي او تجارتی بنار (تبوبې) کې زلزله د قدرت په وړاندي د انساني پرمحنځ د ماتي نبه خرګنده بیلګه ۵۵، چې هلته یوازي د شلو ثانيو په ټکانونو کې د ۱۰۰ مليارده ډالرو زیان

<sup>1</sup> مستدرک<sup>2</sup> بخاري

واوبست، په تیره پیړی کي د زلزلو تاریخ خرګنده کړه چې د زلزلو په شدت او پینېو کي د پام وړ زیاتوالی را غلی دي، په (۲۰۰۲ زېرديز) کال کي په توله نړۍ کي د زلزلو له امله ۱۷۱۱ کسانو خپل ژوند له لاسه ورکړي په ۲۰۰۳ (ز) کي دا شمیر ۴۳۸۱۹ ته ورسیدي، چې د تېر کال په پرتله ۲۵ برابره زیاتوالی نسيي، په دې کال کي د راغلو زلزلو شمېر په تېرو شلو کلونو کي بي ساري وو.

د قرآن کريم په (۹۹ م سوره) چې د (زلزلې) په نوم دي او (۸) اته اياتونه لري، پکي د قیامت تر ورځي مخکي د راتلونکو زلزلو ذکر را غلی.

ما لې وړاندي د وخت د ژرتيريدو په اړه تفصيل وړاندي کړ، یوې بلې وړاندويني ته ئير سئ!

ڇيابه: ((له حضرت انس ﷺ خخه روایت دي، حضرت محمد ﷺ فرمایل چې قیامت تر هغه نه راخي، خو چې زمانې یوبل ته سره نبدي نسي، کال به د میاشتی برابر سی او میاشت به د اونۍ په خير، اونۍ به د ورځي په خير، ورڅ د ساعت په اندازه او ساعت به د یوه بحرکي خاي و نيسېي، چې د څلیدو وروسته سمدستي مري<sup>۱</sup>))

<sup>1</sup> مشکوہ د ترمذی په حواله حدیث شمیره ۵۲۱

دلته دا پوبنتنه راپورته کېږي، چې که په کال کې هومره ورخې وي، خومره چې په مخکنيو زمانو کې وي، د بیلګي په توګه په عيسوي کال کې ۳۶۵، ۳۶ ورخې او په اسلامي کال کې ۳۵۴، ۳۶ ورخې دي او مخکي هم دا شمېر دومره وو، په همدي ترتیب د میاشتو ، اونيو ، ورخو او ساعتونو هم، همدا حال دي، نوبیا کال د میاشتي سره د برابريدو خه مانا ده؟

ددې پوبنتني غیر فلسفيانه او حقیقت باندي ولاړ لنډ څواب بنائي همدومره وي چې د وخت خخه به برکت قول کړل سی او برکت د داسي خه نوم دي که په هر شي کې واچول سی دهغه گتې څوبرابره زياتيري.

که دا برکت په وخت کې واچول سی نو په لړ وخت کې به د پېړيو کار تر سره سی که په مال کې واچول سی نو د زرگونو کار په خو سوه روپیو تر سره کېږي او که ژوند او عمر کې واچول سی نو انسان به په لنډ ژوند کې دومره کار وکړي چې لوی لوی ادارې بې نسي کولای.

د بیلګي په توګه حضرت امام غزالی رحمۃ اللہ علیہ یوازي په ۵۵ کاله عمر کې په سلګونو موضوعاتو باندي دومره تالفات پري اينبي چې په اوس وخت کې ۶۰ کاله عمر لرونکي کس هغه لوتستلای نسي، د هغه یوازي یاقوت الصناديد ۴۰ ټوکه لري، د حضور صلی اللہ علیہ وسالم هغه دعا خو به مو په ياد وي چې وايي اي: اللہ! تاچې ماته خه راکړي په هغه کې برکت واچوه .

د قیامت د علامو په بیان کي حضور ﷺ و فرمایل.

((غريبان به په شمېر کي ډېر وي او غلي به يوازي اميرانو ته رسپړي،  
غريبانو ته به د هغه هیڅ ګټه نه رسپړي<sup>۱</sup>))

زمور تاریخي نړۍ نن د مفلسی په بدترین گرداداب کي ۵۵، ۲۵ میلیونه انسانان د خبناک له پاکو اوبو بې برخې دی او ۸۲۶ میلیونه انسانان یاني په هرو شپرو کسانو کي یو نفر دا وخت د لوړي بنکار دی، په (۱۹۶۰) زېړدیز کال کي د نړۍ د شتمنو هیوادونو اوسيدونکو ۲۰٪ خلکو د نړۍ د ۲۰ غربيو هیوادونو د تول نفوس ۳۰ برابره زيات عايد لرل، خو تر (۱۹۹۵) کال پوري دا سلنې ۸۲ ته پورته سوه.

نن د نړۍ ۲۲۵۵ د شتمنو اشخاصو شتمني د ټولی نړۍ د ۴۷ سلنې نفوس له شتو خخه لوړه ۵۵.

نن د بحث لړي هم دلته پاي ته رسپړي، په راتلونکې برخه کي به د مهددي یادونه وسي، هغه خوک دی؟ کله او چېري را بنکاره کېږي؟ او د هغه تر راتګ وراندي به نړۍ کومو مناظرو سره مخ کېږي؟ په راتلونکې بحث کي به ورنه خبر سئ.

<sup>۱</sup>ترمذی

(( آیا پرته له قیامت خخه چي پر دوى به ناخاپه راسي، د بل کوم شي  
 انتظار لري؟ په داسي حال کي چي هم دا اوس یې ځینې نښاني  
 راغلي دي، نو کله چي پر دوى (قیامت) راسي، ایا دوى ته به د پند  
 منلو څه فرصت پاته سی<sup>1</sup> ))

---

<sup>1</sup> سوره محمد

## دوھمە بروخه

اسلام عليکم! (ای، آر، واى دیجیتيل) خخه ډاکټر شاهد مسعود د پت حقیقت (Hidden Truth) لومړي سرليک ياني د وخت پای (End of Time) چي د قیامت د نبیو سره تپاو لري د دوهمني برخی سره راغلی دي. د لومړي برخی د خپریدو وروسته یو شمېر کتونکو دا پوبنتني راپورته کړي چي د قیامت د نبیو اپوند چي څه په قرآن کريم کي راغلی هغه لې دي.

((د مهدی امام د ظهور، د دجال د راوتوا او د حضرت عیسیٰ عليه سلام د را کښته کيدو په اړه په قرآن کريم کي کوم خبر نسته ... ولی؟)) زه دلته دا روښانول اړین ګنیم په قرآن کريم کي چي د قیامت د نبیانو په اړه څه راغلی هغه پر دوه ډوله دي، لومړي ډول هغه نبیانې دي چي قیامت ته ډیری نړدي را خرگندیږي په دي کي یوازي یوه داسي نبیانی ده چي په اړه

بې ويل سوي دي، چي هغه د حضور ﷺ په زمانه کي تر سره سوي ده ياني د (شق القمر) پېبنې خکه نو په (سورة قمر) کي اشاره ورته سوي ۵۵.

ثباره: (( او قيامت نبردي راغلى او سپورمى وچاودله<sup>۱</sup>)).

پرته له دي خومره نښاني چي په قرآن کريم کي بيان سوي، هغه ټولي قيامت ته ډيري نبردي دي، د بيلگي په ډول د (ياجوج او ماجوج) راوتل او دابه الارض (د مھکي حيوان) او نور...

زلزلي، د غرونو د پنبوغوندي په هواکي پورته کيدل، د اسمان چاودل، د حشر د ورخي او د اختر واقعات او نور ...

خو حضور ﷺ خپل اوست ته تر قيامت وړاندي دهغه ټولو کیدونکو واقعاتو يادونه کړي ده چي د راتلونکو زمانو سره تراو لري او لکه خنګه چي ما مخکي عرض وکړ، دا نښاني درې ډوله دي، لومړي ډول هغه نښاني دي چي بشکاره سوي دي مثلاً د حجاز اور (نارالحجاز) د تاتار فتنه او نور چي ورته علامات بعيده ويل کېږي، دوهم ډول هغه نښاني دي چي بشکاره سوي دي خو پاي ته نه دي رسيدلي مثلاً د وخت تيز تگ، د علم پورته

<sup>1</sup> سورة قمر ۱ ايات

کېدل، غربت زیاتېدل، د زلزلو دېربىست او نور. ددى ډول علامو، پای ته رسیدو سره به د قیامت لویی نبی را خرگندي سی.

د فرات د رود په اړه په مختلفو حديثونو کي روایتونه موجود دي. تر قیامت وړاندی له فرات سیند خخه د زرو یو غر را وئي. فرات سیند له ترکيپي خخه پیل، د شام او عراق خخه بهيدونکي (جله سیند) سره ګډیپري او (شط العرب) ورنه جوړيپري او مخ ته ئي او د خلیج سره یو ظای کيږي.

د حضرت ابو هریره رضی الله عنه خخه روایت دي:

زیاره: ((حضرت صلی الله علیہ وسلم وفرمایل چي قیامت نه رائحي تر هغه چي د فرات له سیند خخه د سرو زرو غر، را ونه وئي، چي پر هغه به د خلکو په منع کي قتل او ظلم وسي او په هرو سلو کسانو کي ۹۹ ووژل سی او له دوي خخه به هر کس دا وايي چي بنايي زه هغه کس یم چي نجات يې موندلی ياني خزانې باندي به واک تر لاسه کړم ))

(صحیح مسلم ، ۳ توک، ۷۲۵۴ شماره حدیث)

د احادیشو په ئینو مستندو کتابونو کي دا بیان په لړ توپیر سره راغلی.

علامه سیوطی رحمۃ اللہ علیہ ددي حدیث په تشریح کي د فرات سیند د دریدلو بیان کړي دي.

په اصل کي دلته د جوړ سوي د اوږو بند(ایوان ډېم) د سيند د اوږو مخه ډب کړي ۵۰. د دې بند ګير چاپېره د ډېرو کښتونو او برېښنا د زیاتوب خخه سره زر جوړ سوي دي. دا ډېم د یوغره غوندي بنکاري دا چې خلکو ته یې خوبنې نصيب کړي، څکه نو د هغه سيمې خلک د سرو زرو د غره سره تشبيه ورکوي.

(ایوان ډېم<sup>۱</sup>) د فرات سیند پر هغه برخه په کال (۱۹۷۵ز) کي جوړ سو چې په ترکيبي پوري اړه لري. د اډنډ د ۳۰۰ ميليونه ډالرو په لګښت جوړ سوي. ياد ډنډ ټولني ته ۸۰۰ مليارده ډالر گته کړي. دلته که د ترکيانو او ګُردانو تر منځ پېښ سوي خونپې جنګونه د تاریخ له پانو و ګورو چې د دې ډېم د را خپلولو له پاره یې کړي، نو د دې حدیث د رښتنولي لپاره بسنې کوي.

د مهدی امام تر را خرگندېدو وړاندی د یوه لکي لرونکي ستوري د ليدل کیدو وړاندوينه هم سوي ده حضور ﷺ و فرمایل:

((د هغه د راتګ مخکي به یو لکي لرونکي ستوري له ختیج خخه راپورته سې<sup>۲</sup>))

<sup>۱</sup> ډنډ - د اوږو کاسه یا زخیره

<sup>۲</sup> المتقى المهندي

دا بیان د امام جعفر صادق رض خخه هم روایت سوی، چي فرمایلی بي دي: ((د امام ترا تگ وړاندي به د صفری په میاشت کي یو لکی لرونکی ستوري و لیدل سی چي نوم به بي (الکرب الزشفا) وي.))

دا ستوري په نورو مهمو وختونو کي هم لیدل سوی او اکثراً بي په نړۍ کي غتني پېښي له ظان سره راوړي دي لکه: کله د نوح علیه السلام توپان راتلو پر مهال، هغه مهال چي حضرت ابراهيم علیه السلام د نمرود په حکم اور ته و غورڅول سو، هغه وخت چي د فرعون لښکر په سیند کي غرق سوی وو او د عباسيانو د خلیفه د راتلو پر مهال .

دا ستوري معمولاً له (٧٤ خخه تر ٧٩) کلونو وروسته لیدل کېږي، وروستي څل په کال (١٩٨٦ز) کي لیدل سوی او بیا به په (٢٠٦١ز) کي ولیدل سی.

امر بن شعیب رض خخه روایت دی چي نبی کریم صلی الله علیه و آله و سلم و فرمایل: ((د ذالحجې په میاشت کي به قبایل په منع کي سره و جنګیزې، حاجیان به لوټ کړل سی او د (منی) په میدان کي به جګړه وسی چي په هغه کي به یو شمیر خلک داسې ووهل سی چي دهغوی به په دلې وينه به تر (مقام جمرا) پوري ورسیږي)).

( حدیث )

به کال ۱۹۷۹ کي د نومبر پر ۲۰ مه نبته د مابنام پر ۵ بجي تر (۵۰ زره) زياتو مسلمانانو د خدای د کور په طواف بوخت ول چي يوه سعودي طبعه خپل کوچني ټوپک راواخیست او پرهغوی یې ډزي پیل کړي، چي وروسته د هغه تر زرو زیات ملګرو د مسجد الحرام مهم ځایونه ونیول او د هغه واک یې په خپل لاس کي واخیست، دا محاصره دوي اونی روانه وه، تر هغه وروسته پر هغوی د فرانسي څخه را غوبنتل سوي ګاز وکارول سو چي یاغيان یې ببهونه کړه، خو یو یې هم بندی نه کړ او تول یې پروخت د مرګ په خوب بیده کړه، تر دي پښني ۷کاله وروسته زیاته خونږي پښنه هغه وخت رامنځ ته سوه چي کله (۴۰۲ ټنو) مظاہرہ کوونکو حاجیان ووژل. د سعودي عرب پوچونه او د ایران حاجیان پر سپېڅلي مهکه یو بل خپل نښانه وګرځول او په دي توګه (۱۴۰۰ کاله) وړاندي د بیان سوي حدیث وړاندوینه پوره سوه.

د شق القمر (د سپورمی د چاودلو) معجزه تر هجرت ۵ کاله وړاندي وه، حضرت انس بن مالک صلی اللہ علیہ وسالم څخه روایت دي چي د مکې خلکو د رسول الله صلی اللہ علیہ وسالم څخه غوبنتنه وکړه چي هغه دي کومه معجزه وربنکاره کړي، په څواب کي رسول الله صلی اللہ علیہ وسالم سپورمی دوه ټوټي کړه داسي چي ددي دوو ټوټو ترمنځ د حرا غر لیدل کيدی.

ابن خاطر<sup>الله عَلَيْهِ السَّلَامُ</sup> په خپل کتاب کي لیکلی چي د سپورمی د چاودلو دا منظر تر هندوستان پوري و ليدل سو، په لندن کي د هند دفتر په کتابتون کي زيات لرغونی ثبوتونه موجود دي چي د حوالې نمبر يې عربي ۲۹۰۷ ۱۵۲۱۷۳ دی. د دې تر خنگ د هندوستان دسهيل لويدیخ ساحل په مالابار نومي سيمه کي يو پخوانی خبره پر خولو گرخی چي دهغوي يو پاچا (چکرورتی فرمی) د سپورمی د چاودلو منظر په خپلو ستړګو ليدلی و چي کله هغه ته معلومه سوه چي په مکه مکرمه کي د الله پیغمبر دا معجزه بنودلې نو هغه خپل تخت خپل زوي ته و سپاره او خپله دمکې پر لور روان سو، هغه هلتنه رسیدو سره د رسول<sup>الله عَلَيْهِ السَّلَامُ</sup> په لاس اسلام قبول کړ او د هغه<sup>عَلَيْهِ السَّلَامُ</sup> د لارښوونی سره سم خپل وهیواد ته پرلار د یمن بندرگاه (زفر) ته نړدي يې ساه ورکړه، ترڅو پېړيو دا سيمه د هندوستانی پاچا د مزار په نوم يادېده.

په اوستاني پېرکي د عالمانو په انډډ(شقه) مفهوم د مخکي کيندل دي. د هغه دليل پر بنسټ چي د قرآن کريم د (سورة عبس په ۲۶ م ايت) کي بيان کړي، الله تعالى فرمایي:

زباړه: ((مودر او به و اوروپی، بیا غرونو او مخکي په نسه توګه میوی را  
شنې کړي او انګور او ترکاري او زیتون او خرما او ګن باغونه<sup>۱</sup>).)

دلته د (شقه) کلیمه توټې کولو لپاره نده کارول سوې، بلکه، د مخکي د  
کیندلو لپاره کارول سوې ده، ځکه نود دغۇ عالمانو په نزد د قیامت دا نښه  
په کال (۱۹۶۹ز) کي هغه وخت پوره سوه چې کله انسان سپوردمی. ته تر  
سفر وروسته د جولای پر (۲۰ مه) نېټه د هغه ځای خڅه ۲۱ کیلو گرامه  
دبری او خاوری را غوندي کړي. د هغوي په خبره چې د نورو انبیاوو پرته  
رسول الله ﷺ ته پر روایتي معجزو سربېره د قرآن کريم معجزه هم وردالي  
سوې وه، لیکن د شق القمر (د سپورډی توټې کیدلو) کيسه د احاديثو په  
مستند کتاب کي داسي بيان سوې لکه مخکي چې مو بيان کړه او د  
علماءو پر هغه باندي بشپړ اتفاق دي.

ددې خپروني په لمړۍ برخه کي مي نیکي ته د رابلونکو دوو ډلو تر منځ د  
رسول الله ﷺ د وړاندویني د حوالې په اړه وویل چې دلته د جنګ (صفين)  
ذکر سوې چې د حضرت علي او حضرت معاویه رضی اللہ عنہما تر منځ (د صفین) په  
سیمه کي و سو، خو د اوسنی زمانې علماء وايی کومي جګړي ته چې  
نفوته (اشاره) سوې هغه د کال (۱۹۸۰ز) خڅه تر (۱۹۸۸ز) کال پوري د

(ایران) او (عراق) تر منځ هغه له افسوسه ډکه جګړه وه چې پکښې (لس لکه) مسلمانان شهیدان سوه. تر خلور لکه زیات عراقیان او درې نیم لکه ایرانیان د ژوند او مال خخه بې برخی سوه. د نړیوالو څواکونو د دسیسو بنکار سویو مسلمانانو په بې رحمۍ سره یو پربل تباکونکي وسلې وکارولې او هغوي ددې حقیقت خخه بې خبره ول چې ددې لوبي په پایله کې به یو اړخ هم گټونکي نه وي. دا پېښه په اوسنې پېر کې مسلمه امت ته د پېښو سویو لویووواقعاتو خخه یوه ۵۵.

دا نښانې چې اوس دوام لري منځنۍ نښي بلل سوي. په لویو نښو، یاني علامات کبرا کې د مهدی امام بنکاره کیدل. د دجال راوتل، د حضرت عسي عليه السلام را کښته کیدل دي چې منځنۍ فاصله یې دېره لې ۵۵.

د مهدی امام په اړه دومره زیات حدیثونه را نقل سوي چې له معنوی اړخه تووتر ته رسپری. (متواتر) هغه حدیثونو ته ویل کېږي چې صحیح وي او د هغه معتبرو راویانو خخه را نقل سوي وي چې هغوي سره په اتفاق وي. د سند له پیله تر اخره هم داسي راوي وي، د معتبرو عالمانو تر منځ دا علم قطعی (ربنتنی علم) وي چې واجب او ورباندي عمل کول فرض بسودل سوی دې.

د مهدی امام په اړه د را نقل سوو متواتر حدیثونو به باب د تېر او اوسنې وخت ټول عالمان پرته له

(ابن خلد<sup>۱</sup>ون) خخه سره همړغی دی چې د عقیدې او باور له مخې پړې ایمان راوړل واجب دی، د حدیث راویانو ته په کتو سره یوازی پر همدې موضوع تر ۳۰ زیات کتابونه لیکل سوی دی، دلته باید دا روښانه کړو چې د مهدی امام د نسکاره کیدو عقیده په لړ بدلون سره په ټولو فرقو کې موجوده ۵۵.

زمور په منځ کي یوه لویه فتنه هغه لینکي او کتابونه دی چې په لوستلو سره یې خلک خپه کېږي او په زړونو کي یې وسوسې پیداکېږي، رښتیاخبره دا ده چې دین بشپړ سوی او ټول جزئیات ورکړل سوی دی او که اوس خوالس نیم سوه کاله وروسته یو کس د یوې نوي خبری دعوه کوي چې تر اوسه یې خوک په اړه پوهیدلی هم ندي، نو د هغه دا دعوه د هغه د، رد لپاره کافي ده، رسول الله ﷺ د (د جال) پوره ځانګړتیاوي بیان کړي دی چې په اړه به یې په راتلونکي کي و ډغېږو، همدارنګه د حضرت عیسى عليه السلام ځانګړتیاوي هم رسول الله ﷺ په تفصيلي ډول بیان کړي دی خو خنګه چې ما مخکي عرض وکړ، د مهدی نوم او صفات چې تر اوسه ورته نفوته (اشاره) سوې ده د هغه سره سم به (محمد بن عبدالله) د هغه نوم وي او د حضور ﷺ د نسل خخه به وي، د لوړي ټندي(تندي) او

<sup>۱</sup> ابو زيد عبد الرحمن بن محمد ابن خلدون، زیریدنه، ۷۲۳ هجري، تونس کي، مړينه ۸،۸ هجري په مصرکي (ژیاون)

منځنی جګي پزی لرونکی څوان به وي، نښکاره ده چې دا صفات په ډپرو خلکو کي کیداسي، اپينه داسي یوه نښه ده چې د هغه د راخرګندېدو پرمھال د خلکو تر منځ رايي مختلفي نه وي.

د مهدی امام رابښکاره کیدنه (ارماګدون) د جګړي وروسته کېږي. په ځانګړي ډول د ۱۱ سپتېمبر ۲۰۰۱ د پېښۍ وروسته د یهوديت او عيسائیت مبلغينو دا واقعه د انجليل او یهودي صحيفو د وړاندويني سره و تړله او اکثرو پر عراق او افغانستان د امریکا او برتانیې پوئې عملیاتو ته د بائیل د وړاندويني سره سر ورکړ. ياني (ارماګدون) يا د حق او باطن تر منځ د وروستي لوېي جګړي پیل و ګټل سو، نادره خبره ده چې د (ارماګدون) د اثبات له پاره د اهل کتابو قولونه په لوړه کچه موجود دي، لیکن ډېر مسلمانان په دي نه پوهېږي چې ارماګدون ياني خه؟ او دا خطناک لفظ په اهل کتابو کي خه مفهوم لري؟

ارماګډون<sup>۱</sup> د عبراني ژبې کليمه ده چې د وو مقطع د یو ځای کيدو څخه جوړه سوې ده. په عبراني ژبه کي د (ار) مطلب غردي او (ماګډو) د

<sup>۱</sup> هر مجدون: (=ارماجدون=ارماګدون) عرب په خپله ژبه کي د (گ) توري نلري خکه دا کليمه هر مجدون ګئي خو په پښتو او پارسو کي دا ترکيسي نوم (ارماګدون) لوسټل کېږي او ویل کېږي. دا چې ددي نامه تر شاه یوه اړده فلسنه ده لړ به بې و سپرو، د مصر د الاطهير پوهنتون د اسلامي علومو استاد (امین محمد جمال الدین) په خپل ځانګړي کتاب ارماګدون (=دریم نړیوال جنګ) کي لیکلی دي: ارماګدون یوه عبراني کليمه ده چې له دوو برخو (هر) او (میګډو) څخه جوړه ده، چې هر بې د (غره) او مګډو بې فلسطین کي د یوه سیند نوم دي. دا کليمه ساده او عام فهمه ده خود دېر ژور مفهوم لرونکي هغه چې د مسیحي زون اندو مغونه بې اړکړي دي، دا کليمه اوس د ډېر سرې کربني مفهوم لرونکي پېژني، چې لوېدېخواه بې د (خیر او شر) جګړه تعبيروي.

فلسطین د یوې سیمې نوم دی البته اوس هلتہ کوم غر وجود نه لري. راتلونکی جنگ به په همدې میدان کي وي چې په شمال کي د (مجيدو) خخه نیولې د جنوب خواته تر (ایدون) پوري د (۲۰۰) ميله په واتن غوریدلی دی او لویدیع پلو د منځنۍ (بحر ابيض) خخه نیولې د لویدیع خواته (۱۰۰) ميله تر (قیلو) پوري غئیدلی دی، پوئي کار پوهان او په ئانکې دول پخوانی ماھرین دې سیمې ته د ستراتیژیکي نقطې له نظره ارزښت ورکوي، دا سیمه په تاریخ کي تر (۲۰ څله) زیات یاني د جاپان له (برو شلم) خخه هم ډېره ويجاړه لیدل سوې ۵۵، د تاریخ په پانو کي خوندي سوې د نړۍ تر ټولو پخوانی جګړه (۱۴۸۹) کي چې (توتمس دریم<sup>۱</sup>) د خپل لښکر سره په دې بنار منګولي ټینګي کړي وي. په هغه وخت کي هم دا ځای مهم بلل سوې و چې کله برتانوی جنرال (ایلبایې)

د بیلګي په توګه:

- ارماغدون به ډېر وپرونکي او هیبتناک اټومي جنگ وي
  - دا به یو ستراتیژیک او خطناک جنگ وي
  - دا به مخامن یوه سیاسي او دینې جګړه وي
  - نوې او تازه صلیبې جګړه به وي
  - دا به (DRA GON WAR) وي
  - دا به د تاریخ سخت او بې رحمه جنگ وي
- همدغه ارماغدون دی (و گورئ ارماغدون، لیکوال استاد امين الله جمال الدين، ۹۳، ۹۲ مخونه) (ژیاپن)

درې زره کاله پخوا د (توتمس دریم) د کړنلاري په خپلولو سره د (ترکانو پوغ) د بې خبری په کنده کي و غورخاوه، له هغه راهیسي د (ارماګدون) د لفظ سره هر اهل کتاب اشنادی، ځکه چې دا کلیمه د هغوي د عالمانو په کتابونو او بحثونو کي په زیاته کچه موندل کېږي. د اهل کتاب څخه مو دلته موخه (يهود او نصارى) دي او مور ته حضور ﷺ اجازه راکړې چې د دوی څخه روایت وکړو، د حضرت عبدالله ابن عمر بن العاص رضی الله عنهما څخه روایت دی چې حضور ﷺ و فرمایل:

ڇباره: ((زما له طرفه خلکوته دا خبره ورسوئ که خه هم یو ایت وي د بنی اسرایيلو څخه یې روایت کړئ په دې کي هیڅ ستونزه نسته))  
صحیح بخاری

خو دا مهمه ده چې مور باید د هغوي خبره په ډېر احتیاط واورو او یوازي هغه خبره راواخلو چې زموږ د شریعت سره بیخي مطابقت ولري، شریعت د هغه تائیدکړي وي او د شریعت خلاف خبره رد کړئ.

په انجیل کې راغلي:

((تول شیطاني روحونه او د نړۍ پوچونه په (ارماګدون) کي را یوچای کېږي<sup>1</sup> .))

د امریکا ولسمشر پر (ارماگدون) د پوره باور لرلوپرنسټ خپلی تګلاري جوړولې او، د امریکا ولسمشر رونالدریګن د خپلی واکمنی پر مهال ويلي ۵۰:

((موجوده نسل به د (ارماگدون) جنګ حتماً ویني، دا سبا هم را بسکاره کیدی سی)).

ولسمشر ریګن خپله دا وينا په داسي حال کي پای ته ورسول چي د غربی نړۍ د ولسونو پر خدای د بشپړ اعتقاد او د سویلي اتحاد پر شیطاني سلطنت باندي د هغه د یقيني فتحي وړاندوينه يې وکړه. هغه د انجليل دا جملې تکرار کړي: خدای هغو ته توان ور کړ چي کمزوري وو خوچي د عُقاب غوندي وزرونه و غوروی او وړاندي تګ وکړي او ونه بېږږي، د (ريګن) ددي وينا وروسته سویلي اتحاد خپل اتومي تا سیسات قوي کړه او یو خورا د خطره ډک حالت ځکه را منځ ته سو، چي که یو مازی د یرغل خبر تر سویلي اتحاده ورسیبري نو د حملې کولو امكان سته.

په امریکایي چینلنوو کي غربی پروګرام وړاندي کوونکی نوموتی امریکایي عالم (جمي سواګرت) ليکلي:

((ما غوبنټل چي وايم زموږ تر منځ سوله کيدونکې ده، خو زه پر راتلونکي (ارماگدون) جګړي باندي باور لرم، بېله شکه (ارماگدون) راتلونکي دی ...

د ماګدو په دره کي به خونې حالت را منځ ته سی، هغه ارومرو راتلونکی دی. د سولی پر هره پريکړه چې هغوي غواپي لاسليک وکړي و دې کړي، هغه به هيڅکله پوره نسي ځکه تياره ورڅ راتلونکي<sup>1</sup> ده)

په دې کتاب کي د (سوفيلد) دا قول هم راغلي چې پر مخلصو عيسیايانو واجب ده چې دې پیبني ته بنه راغلاست ووایي، ځکه د ارمادگدون (وروستي جنګ) په پیل کي به حضرت عيسى<sup>للهم</sup> هغوي وريئحي ته پورته کړي، په دې توګه به و ژغورل سی او دوى به ددي تکلیفونو سره هیڅ کله نه مخ کېږي چې پر مخ د مخکي به روان وي، دا خود عيسویت خبره ده خو د یهودیت په اصطلاح (ارماګدون) دا یوه عقیده ده چې تر قیامت وړاندی بنکاره کېدونکو ډیری پیښو د خبرونو پر بنست ولاره ده، ددي عقیدې پر بنست د نړۍ له بیلا بیلو برخو خخه یهودیان رائحي او بیت المقدس کي خای پر خای کېږي. د هغوي د وينا سره سم د اسرائیلو حکومت ددي وړاندويني برخه ده، خه موده وروسته به ټوله نړۍ د یهودیانو دېښمنه سی او ډیری خواکونه به لاسونه سره یو کړي او د یهودانو سره به جګړي وکړي، د یهودو د عقیدې له مخي (په دې جګړه کي به، خدائی پاک<sup>للهم</sup> په خپله د یهودیانو لخوا جنګیږي او حمله را وړونکي پوئ ته به

---

<sup>1</sup> Prophecy & politics, page 37

ماته ورکوي) (نعوذ با الله)، وروسته به د مسيح نزول کيري چي نړۍ به له عدل، انصاف او امن خخه ډکه کري او وروسته به د نړۍ درې ستر مذهبونه یو په بل کي منحل سی او درې سره به د بيت المقدس په شاوخوا کي یوه ګډ معبد جوړ کري. تر هغه وروسته به دجال یاني (Anti-Christ) را ووئخي، چي د هغه سره به شيطاني قوت موجود وي، دا د یهوديانو عقيده ده خو زموږ یاني مسلمانانو عقيده ډډي جگړې د پايلو او جزئياتو سره په ټکر کي ده. زموږ خبره دا ده چي دا جگړه به په یو والي او نړيواله کچه را منځ ته سی چي په هغه کي به مسلمانان او اهل روم یاني اروپا او امريكا سره یو خاي وي او هغوي به د یو ګډ دبىمن سره جنگيري، داسي دبىمن چي مور یې نه پېژنو. تر کومه څایه چي یهوديانو خبره ده زموږ په وړاندي دا خبره روبانه نه ده، چي په دې جگړه کي به د یهوديانو رول څه وي، خو هغوي به په دې جگړه کي خامخا بنکېلېږي او د (انجيل) په حواله د هغوي به دوي برخې خلک له منځه ولار سی.

((تر اوو مياشتو تيريدو وروسته به مخکي له دې چي مئکه پاکه کړل سی بني اسرائيل به هغوي بسخ کړاي سی))

ددې جنگ په اړه حضور ﷺ فرمایلی:

ڇٻاپه: ((نېډې دی چي اهل روم به د امن په خاطر سوله وکري او بيا به تاسو د هغوي سره يو ځاي د يوه داسي دبمن سره وجنجيرئ چي ستاسو تر شاه به وي، تاسي به سلامت پانه سئ، د غنيمت مال به لاسته راوري او بيا به تاسو پر يو لوړ څر ځاي باندي را غونه سى، وروسته به د (روميانو) خخه يو څوک پورته سى او صليب به پورته کري، وبه وايي چي صليب غالب سو، له دي وروسته به يو مسلمان پورته سى او هغه به ووژني، (روميان) به ترون مات کري او خونپري جګري به وسى. هغوي به ستاسو په وړاندي تر اتيا بيرغونو لاندي را ټول سى او تر هر بيرغ لاندي به دولس زره پوځ وي<sup>۱</sup>).).

له دي حديث شريف خخه دا خبره خرگنديري چي دوي جګري کيري لومړي د (ارماګدون) نپيواله جګړه چي يادونه يې وسوه او دوهمي ته (الملاحم) يا (الملحمة الكبرى) وييل سوي، دا هغه جګړه ده چي تر (ارماګدون) وروسته به د مسلمانانو او (روميانو) ياني عيسايانو تر منځ هغه مهال کيري چي هغوي سوله ماته کړي.

<sup>1</sup> احمد ، ابو داود ، ابن ماجه

## د اکتهر اسرار احمد:

په اخره زمانه کي به لووي جگړې ترسره سې چې په هغو کي يوه ته (الملحمة العظمى) يا الملhmaة الكبri ويil سوي، (عظمى) د (اعظم) مونث دی او (كبri) له (اکبر) خخه اخستل سوي دی. يانې هغه به د انساني تاريخ تر ټولو عظيم ترينه جگړه وي او په دې جگړه کي به عيسايان وي چې په حدیث شریف کي ورته روميان ويil سوي دي. په اصل کي د حضور ﷺ په زمانه کي د روم امپراتوري د عيسویانو نمایندگي کوله ئکه نو اهل روم او عيسايان د يوه مانا لرونکي کليمې په توګه کارول کيږي، نو روميان به پر مسلمانانو را وخيژي او هغوي به ۸۰ بيرغه ولري، تر هر بيرغ لاندي به ۱۲ زره کسيز پوچ وي.

**پوبنتنه:** يانې يو لووي ايتلاف د، اتيا لکه ايتلاف؟

**ئواب:** بلي هو! يو ستر ايتلاف، او هغوي به پر مسلمانانو يرغل وکړي ئکه نو مسلمانانو ته به سخت زيان ورسپري او دلته زما په اند د مسلمانانو خخه مراد عرب دي ولي چې دا جگړه به په منځني ختيئخ کي پېښېروي.

**پونستنه:** نو داکتر صاحب! یو تأثر دا وو چي په دې جنګ کي به مسلمانان د اهل روم سره یو ئخای وي؟

**حواب:** په دې کي دا ويل سوي چي مخکي به یو جگړه کېږي چي په هغه کي به مسلمان او روميان یو ئخای وي او یو بل خواک(وراي قم) چي ستاسو شاته به وي د هغوي سره به جگړه کوي په دې کي به دا یو والي (بریالی سی یاني مسلمانان او عیسیایان Coalition<sup>1</sup>).

**پونستنه:** دا جنګ به د چا سره وي؟

**حواب:** دا نوم نه دی ورکول سوي (وراي قم) یاني ستاسو شاته به یو خواک وي.

**پونستنه:** مقصد له روسيي يا چين خخه دي؟

**حواب:** نه، زما تعیير ددي خخه عراق دی خکه چي لومړي د خلیج جگړه په (1991ز) کي سوي وه په هغه کي عرب هیوادونه ، امریکا او اروپا ټول یو ئخای وو د صدام خلاف، او بری یې تر لاسه کړ.

**پونستنه:** یهودیان هم پکښې ول؟

---

<sup>1</sup> د عراق د (1991ز) جگړه د کوبیت سره وسوه ، په دې جگړه کي عراق بېرته شاته سو. (ڙپاره)

**خواب:** یهودیان پکبی نه ول، یهودیان یې په ځانکړي ډول منع کړي ول امریکاورته ویلی ول چې ستاسو ساتنه زموږ دنده ده او تاسو ارام کښینې، هغوي ته یې هیواد پالونکي (Patriot) توغندي ورکړي وي که چیري کوم سکد (يو ډول توغندي) ستاسو خواته را هم سی نو دا توغندي به یې په فضا کې له منځه یوسې او که چیري خدای مه کړه یهود را پورته سوي واي نو له دي به د یهودو او عربو د مخالفت مسله جوړه وه. بیا به عربو خپل دریغ بدل کړي واي او د امریکا سره به یو ځای سوي نه واي، ځکه یې نو ستراتیژي همدا و تاکل چې یهودیان باید دباندي پاته سی، خو ددې جګړي په وروستیو کې (شوازوف) چې ددې جګړي قوماندان او مشر وو بنکاره ویلی وه، چې موږ دا جګړه د اسرائیلو د ژغورني لپاره وکړه. جګړه یې د اسرائیلو لپاره وکړه خو هغوي یې پکبی شامل نه کړل. زما په اند د حدیث شریف خخه مراد د خلیج دا جګړه وه چې په هغه کې یهود نه، بلکه عیسیايان او مسلمانان یو ځای ول، زما په اند د یوه بل څواک خخه روس نه بلکه عراق مراد و.

له دې وروسته راغلي چې ستاسو او رومیانو تر منځ به تړون مات سی هغه چې اوس یې اثار لیدل کېږي، د سعودي عرب په اړه د امریکا له لوري شکونه را پورته کېږي داسي بنکاري چې ورو ورو یوه قضیه جوړوي او هغه

قضیه ورو، ورو د پاکستان خلاف هم جوړیري لیکن هغوي د خه مودې

لپاره دا هرڅه پټوي څو پر وخت ترې کار واختلاتی سی.

**پونښته:** اوس چې بله احتمالي جګړه کېږي، هغه به (ارما ګډون) وي؟

**ځواب:** په دې اړه د قرآن کريم ترڅنګ په نورو کتابونو کې یې هم یادونه سوې ده، دا خو د بائبل ډيره لویه وراندوينه ده د ارما ګډون (Armageddon) کلیمه د هم هغه ځایه راغلي، د بائبل اخري کتاب (د جان عیسايی کتاب، د جان بنکاره کیدنه<sup>۱</sup>) حضرت یحيى اللئيلاً ته یې هم جان ویل یاني د عیسیٰ په حواريانو (د عیسیٰ اللئيلاً زده کوونکو، اصحابو) کې یو (جان) وو د هغه د مکاشفاتو په برخه کې راغلي چې یوه ډيره لویه جګړه به وسي او که چیري تاسو په قاموس کې د Armeacadon کلیمه ولټوئ نو موخه دا را وئي:

( A very big war between the of good & evil before the end of  
this world )

ژباره: یوه ډيره لویه جګړه د بنې او بد تر منځ، مخکي له دې چې دا نږي پای ته ور سېږي.

<sup>۱</sup>The Book of John the Baptist, Revelation Of John

په دې اړه په حدیث شریف کي رائحي چې هغه به یوازی عیسایان وي او ۸۰ بیرغونه به وي، د ۸۰ کلیمه دلته ویل سوې، د کوم هیوادیادونه نه ده پکنښی راغلې او د هر بیرغ لاندی به ۱۲ زره پوځ وي او مسلمانان به دېر زیان ووینی. په یوه حدیث کي دا هم ویل سوې: که د یوه پلار (۱۰۰) زامن وي نو له هغوى به (۹۹) ووژل سی، خو تر هغه وروسته به هر څه سر چېه واورې، خوره نه پوهېرم چې څنګه به یو څل بیا عرب دومره توان پیداکړې چې د دوی تله به درنه سی، حالات به یې څنګه بدلت سی، دا تول هیوادونه چې له عربو اخستل سوې لکه عراق، ترکیه او نور دا به بیا عرب څه ډول تر لاسه کړي؟

په دې وخت کي به دجال رابنکاره سی. د خدایي دعوه به وکړي او د یهودیانو په قیادت کي به را مختنه سی.

(په احمد او ابو داود کي ام سلمه صلی اللہ علیہ وسالہ و علی آله وآلہ وسالہ خخه روایت راغلې، حضور صلی اللہ علیہ وسالہ و علی آله وآلہ وسالہ وفرمایل: ((چې د یو خلیفه د مرګ په وخت کي به په قوم کي مخالفت را منځ ته سی، یو سړی به په منډه د مدینې خخه مکې ته ولار سی، تر هغه وروسته به د مکې خخه یو خو نفره راسي او هغه به په زوره را وباسي د (رکن) او (مقام ابراهیم) په منځ کي به د هغه په لاس بیعت وکړي)))

مسلم شریف د ام سلمه صلوات الله عليه خخه روایت کوي چي حضور صلوات الله عليه و فرمایل: پنا اخستونکی به په بیت الله شریفه کی پنا واخلي د هغه لورته به یو لبیکر واستول سی. دا وخت به هغه هلتہ وي چي یاد لبیکر به په مئکه کی غرق سی، یانی مهدی صاحب به پرکعبه طواف کوي چي خلگ به د هغه پر لاس بیعت وکړي او وبه یې پیژنې، هغه همدا مهدی دی، د (رکن) او (مقام ابراهیم) په منع کی به خلک د هغه سره بیعت وکړي د چاسره چي نه زور سته، نه خلک او نه هم ساز او سامان، هغه به په کعبه شریفه کی پنا واخلي، د هغه په وړاندی د جګړې لپاره به د مسلمانانو یو لبیکر مکې ته روان سی لیکن مدینې خخه لږ لیری په (ذاي الخلیفه) نومی ئای کی به هغه لبیکر په مئکه کی غرق سی او یو دوه نفره چي د هغوى له ډلي ژغورل کېږي هغوى به نورو خلگو ته ددې پیښې خبر ورکړي، یانی د مهدی صاحب د خرگندیدو بنکاره دلیل دا دی چي دده سره د جګړې لپاره را روان پوچ به په لاره کی له منځه ولاړ سی. د دې هر څه لیدو سره به خلگ د تولیو او ډلو به شکل د هغه پر لاس بیعت وکړي او پر هر چایه دهغه سره بیعت واجب وي. دلته باید دا روبنانه کرم چي د دې خبری خرگندول ستونزمن دي چي مهدی صاحب به له کومي خوا را خرگند سی، حافظ ابن کثیر په خپل کتاب (افتنه و الملاحم) کی په ټینګه ویلي چي مهدی امام صاحب به له مشرق خخه را خرگند سی. په داسي حال کی چي (امام قرطبي) په خپل کتاب (الذکرة القرطبي) کی وايي دمهدي

امام ظهور به له مغرب خخه وي، دتبر روایت له مخکي چي ومي ويل چي د خلیفه تر مرگ وروسته به اختلاف را منع ته سی د مدینې يو شخص به په منډه مکې ته ولاړې سی او همدا به مهدی وي. د خدائی پاک ﷺ خاص حکمت هم په دي کي دی چي د هغه د را خرگندیدو خای پت و ساتل سی چي د دېمنانو خخه خوندي پاته سی.

**پوبنتنه:** داکټر صاحب! حضرت مهدی امام صاحب خوک دی، هغه مجدد دی که ولی، نبوت خو ختم سوی، هغه خوک دی؟

**څواب:** زموږ سره د حضرت مهدی امام په اړه دوی نظریې موجودی دی، یوه د اهل تشیع رایه ده چي د حضرت علی رض په نسل کي په معصومو امامانو<sup>۱</sup> کي حضرت علی بن حسین رض بیا امام زین العابدین رض بیا امام باقر او په وروستی کي حسن عسکري او د هغه د زوی نوم مهدی و هغه یې له دي ویري چي بنو عباس به یې ووژني پت یې کړ چي تر ۲۰۰ کلونو پوري پت پاته سو او خلګو به د هغه سره لیده کاته هم کول او ګته به یې ورڅه پورته کول. دي ته (غبوټ صغرا) یعنی هغه په جزوی توګه له سترګو پت و، ځینو کسانو به ورسه لیدل او د هغه خخه به یې لارښوونی

<sup>۱</sup> ايمه معصوم (معصوم امامان) د اهل تشیع د خپلی عقیدې هغه امامانو ته وايې چي له حضرت علی(رض) خخه راپیل او وروستی به یې مهدی وي

تر لاسه کولي، تر هغه وروسته (غبوبت کبرى) يانى هغه په بشپړ دول له سترګو پنا سو البته هغه به قيامت ته نړدې را خرگند سی هم هغه به مهدي امام وي. هغه به دولسم امام وي چې اوسم هم ژوندى دی خو له سترګو پېت دی هغه امام به را خرگند سی، اوسم دهغه امام د راتگ انتظار کېږي.

د اهل سنت په نظر هغه به د مجددينو له جملې خخه وي د مجددينو لري هغه ده چې په حدیث شریف کي حضور ﷺ فرمایلی: (الله تعالى ﷺ ددې امت د هري سلیزی (پېړۍ) پرسر یو داسي شخص راولي چې ورځ تازه کړي) يانى د سلو کلونو په اوړدو کي که پر دینې تعلیماتو کوم ګرد او غبار پريوئخي، رواجونه و ګرځي، کوم بدعاټ را منځ ته سې، نو هغه ليږي کوي او د اسلام اصلی خېره روبنابه کوي. د امت د مجددينو وروستنى مجدد به بشپړ مجدد(محدد کامل) وي، زياتره مجددينو یوازي علمي خدمتونه تر سره کړي مثلاً چې د یو ناني فلسفې غلبه مجدد ماته کړه ، چې کله دنيا پرستي غالبه سوه نو (شیخ عبدالقادر جیلانی رحمۃ اللہ علیہ) د الله پاک لاره وښودله، په یو وخت کي د تصوف لار دېره غلطه معرفي سوي وه، نو) مجدد الف ثاني رحمۃ اللہ علیہ) د اسلام چاري قوي کړي، په همدي دوں چې کله خلکو د قرآن کريم خخه فاصله و نیول نو (شاه ولی الله دهلوی رحمۃ اللہ علیہ) لخوا ددې فاصلې د ورکولو لپاره - Back to the Quran يانى (قرآن ته ستنبندنه) حرکت پیل سو، اکترومجددينو په علمي برخه کي کار کړي دی.

پوبنتنه: دا مجدد سل کاله وروسته رائحي؟

**ځواب:** تقریباً په سلو کلونو کي یو، خو تر دې زیات هم کیدای سی.

پوبنتنه: هغوي به خپله دعوه کول؟

**ځواب:** خینو یې خپل ځانونه نبودلي دي، لکه مجدد الف ثانی، شا ولی الله هم داسي ويلى: ((ما احساس کړه چې الله تعالى ﷺ کله د کوم خير اراده کوي، نو ما د هغه ذريعه جوړوي)) لیکن اکثر و بیا ځان نه دي خرګند کړي، خو خلګو د هغوي خدمت او کارونو ته په کتو هغوي ته د مجدد خطاب کړي دي.

پوبنتنه: کوم اختلاف را منځ ته نسو؟

**ځواب:** یا

پوبنتنه: خلګو به دا مجددین منل؟

**ځواب:** هو، اوس د مجدد کامل خواته را گرخو، دي به یوازي د علم اصلاح نده، بلکه د الله تعالى ﷺ دين به داسي قايم کړي، لکه خنګه چې محمد ﷺ د خپل پاک ژوند په دوران کي قايم کړي و، دا به حضرت مهدی امام وي.

**پونستنه:** لکه خنگه چې رسول الله ﷺ د مهدی امام نباني او صفات روښانه کړي دي ممکنه وه چې د حضور ﷺ يو حدیث د هغه د را خرګندیدو ځای هم په ګوته کړي واي؟

**څواب:** د هغه خروج به په عربو کي وسي او هغه به په عربو کي يو اسلامي حکومت قايم کړي يو حدیث دير مهم او په زره پوري دی حضرت ام سلمه ؓ چې د رسول الله ﷺ بي بي ده فرمایي حضور ﷺ وفرمايل: د خلیفه پر مرگ به خپلمنځي کورني جګړي پیل سی دا وخت به يو شخص د مدینې خخه مکې ته منډه کړي او هلتنه به پېت سی غالباً دا به ددې لپاره وي چې خلک هغه طرف ته وګوري. په دې وخت کي دغه شخص ته په کار دي چې را وړاندي سی او يو مهم رول و لوټولي یاني داسي يو کس چې د هغه خخه دا تمه وي چې باید ډګر ته را ووځي او د خلکو لارښونه وکړي او هغه به د دوي خخه ځان وژغوري او مکه کي به ځان پېت کړي. خلګ به هغه را پیدا کړي او پر لاس به ېي بیعت وکړي، خو هغه به نه غواړي چې پر لاس ېي بیعت وسي او بیا به د هغه لپاره د الله تعالیٰ له طرف خخه نباني هم بنکاره سی او بیا به هغه په عربو کي يو قوي حکومت حاکم کړي. د یوه ختیځي هیواد پوځونه به د هغه د حکومت د ټینګولو لپاره روان سی. د عربی هیوادونو په ختیځ کي درې هیوادونه رائخي، ایران، افغانستان او پاکستان نو زما په اند انشا الله دير ليري نده چې پاکستان او

افغانستان به سره ګډ او یو هیواد سی او له دې ځایه به هغه اسلامي حکومت پیل سی او له دې ځایه به پوځونه روانیپری چې د مهدی امام مرسته وکړي.

## آغا سید علی موسوی:

زمور او د ډیرو اهل سنتوروونو هم دا رایه ده چې رسول الله ﷺ فرمایلي زما وروسته به ۱۲ خلیفه گان وي او دا تول به د قريشو خخه وي. ځینو روایتونو خو ویلی: پیغمبر ﷺ و فرمایل چې لومړی خلیفه علی او اخري مهدی دی، د شیعه وو عقیده ۵۵، چې هغه پیدا سوی دی او بنایي په ۲۰۵۵ میلادي کال کي را بنکاره سی. د هغه پلار امام حسین عسکري دی، چې زمور ۱۱ م امام دی او امام تر ننه ژوندی دی، خو د اهل سنت بیا دا عقیده ده چې هغه پیداکیږي او خه نبئي یې هم بنکاره سوی، تر نبیو وروسته مهدی امام را بنکاره کیږي، د دجال خرگندیدل، د سفیانی راوتل او داسي نوري ډپري نبانې دی چې زیاتره یې بنکاره سوی دی.

امام به په مکه معظممه کي د مقام ابراهيم سره را خرگند سی، هغه به د خپل ظهور اعلان وکړي دا به د الله تعالیٰ له طرفه وي موب به یې خپله نه جوړو، د اهل تشیع نظریه هم دې ته ورته ده چې امامت او خلافت د الله ﷺ له لوري دی، تر ټولو مهمه خبره هغه معجزه ده چې د هغه په ليدو

سره به هیچ چاره نه وي چي د امام په وراندي دي سر کښته نسي. د مهدی امام تر ټولو یوه لویه نښه داده چي کله هغه را بنسکاره سی نو حضرت عیسیٰ اللّٰہُ أَكْبَرُ به هم را بنسکاره سی، عیسیٰ عليه السلام به هم له اسمانه را کښته سی او د مهدی امام تر شا به لموئخ وکړي خود اسلام نوم به پر خپل خای پاته وي.

بے مملکت هند میں اک طرفہ تماشا  
اسلام بے پابند مسلمان بے ازاد  
ملا کو جو ہے هند میں سجدے کی اجازت  
ناداں یہ سمجھتا ہے کہ اسلام بے ازاد  
زباپہ: د هندوستان په ہیواد کی یو ارخیزہ ننداره ده. پر اسلام محدودیتونه وضع دی خو مسلمان ازاد دی، ملا ته چی په هندوستان کی د سجdi  
اجازہ ستہ، ناپوہ داسی گنی چی اسلام ازاد دی.

اسلام یوازی د خورکعته لمنځونو، د مسجدونو جوړولو او د روژی د میاشتی د روژی نیولو نوم ندی، بلکه اسلام د (عدل یو نظام دی)، اوں وخت کی د قرآن کریم درس ویل کېږي، خو عمل ورباندي کم دی ، که چیری تاسو د کتابونو مطالعه وکړئ نو په باور سره به احساس کړی چي هغه نښانې شاوخوا ۸۰۱۷۰ سلنہ پوره سوی دی.

د امام د ظهور یوه نبنه داده چي نبردي به ليري او ليري به نبردي سی، اوس و گوري، مور دلته ناست یو زمور بغ د نړۍ تر کومو کومو ځایو رسیدري او خوک خوک یې اوري، او نبردي ليري دي، نن پلار له زوي خخه دومره ليري دي چي زوي پېژني هم نه او زوي د پلار په اړه معلومات نلري، دا هم یوه علامه ده.

یوه بله نښاني هم سته چي اوسيپنه به، پر اوسيپنه و چليري دا اورګادی (ريل ګادی) چي تاير یې هم د اوسيپني دي او سړک یې هم.

له حضرت ابو اسحاق رضی الله عنہ خخه روایت دي چي حضرت علي رضی الله عنہ خپل زوي حسن رضی الله عنہ ته کتل او ويې فرمایل: زما دا زوي سردار دي، خنګه چي رسول الله صلی اللہ علیہ وسّع آنہ فرمایلی وو: نبردي ده چي دده له پښت خخه به یو شخص پیدا سی چي ستاسو دنبي نوم به یې وي په اخلاقو او خوبونو کي به دنبي په خير وي خو په خبره او صورت کي به (ورته) نه وي، وروسته له دې حضرت علي رضی الله عنہ د هغه شخص د عدل او انصاف واقعه بيان کړه.

د امام مهدی ظهور به په یوه داسي وخت کي وسي چي د مسلمانانو یو خلیفه به وفات سی او د هغه پر ځای د خلیفه د تاکلو پر سر به شخړي راپور ته سی او په خلګو کي به اختلاف پیدا سی ددې جزئيات ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنہ داسي بيانوی:

حضور صلوات الله علیه و آله و سلم و فرمایل: ((د خلیفه تر مرگ وروسته به په خلگو کي اختلاف را منع ته سی په دې وخت کي به یو کس له مديني ووخي او مکې مکرمې ته به وتبنتي، اهل مکه به هغه د خلافت لپاره غوره کړي تر دې وخته به هغه دې معاملې ته چمتو نه وي، بيا به خلگ د (حجر اسود) او (مقام ابراهيم) په منع کي د هغه پر لاس بيعت وکړي، بيا به دښمن یو لښکر د هغه د مقابلې لپاره له شام خخه ور ولېري هغه لښکر به د (بیضا) په مقام کي په مئکه ننوخي. خلک چي دا و ګوري نو د (شام ابدال) او (د عراقيانو) ټولی. به د هغه پر لاس بيعت وکړي. بيا به د قريشو یو شخص چي د (بنو كلب) له ریښې خخه به وي راپورته سی او د هغه خواته به یو لښکر ولېري، مهدی امام او د هغه پوچ به ورباندي بریالي سی او د غنیمت مال پر خلگو ووپشي او په دې سره به د نبی صلوات الله علیه و آله و سلم سنت پرخای کړي، بيا به اسلام خپل لمن پر مئکه و غوروي یاني د مئکي پر ټوله کره به اسلام خپور سی، هغه (مهدی امام) به تر ۷ کالو پوري ژوندی وي او بيا به وفات سی او مسلمانان به د هغه د جنازې لمونځ ادا کړي.))

(ابوداود) فرمایي: چي څينو راویانو د (ابوهشام) په حواله ویلي چي امام به (۹ کاله) ژوندی وي، څينو ولی چي هغه به (۷ کاله) ژوندی وي په دې حدیث کي د کفارو د لښکر په مئکه کي د غرقیدو یادونه سوي ۵ه. که لړ

نوره هم دا خبره رونبانه سی په نورو حدیثونو کي حضور ﷺ تر قیامت مخکي درې ئلله په مخکه کي د ډوبیدو یادونه کړي ۵۵، یو په ختیئح کي، بل په لوپیدیئح کي او یو هم په عربو کي، په دې حدیث کي د عربو پېښي ته اشاره سوی ۵۵.

په هر حال دي ټولو تفصیلاتو ته په کتو سره په لنډ دول ويلاي سو، چي د مهدی امام تر ظهور مخکي به مسلمانان ډير د افسوس او بېوزلی حالت ولري او د تولی نړۍ مسلمانان به د یو لارښود په لته کي وي، په مدینه منوره کي د یو خلیفه تر مرګ وروسته به مهدی امام له دې بېري مکې ته روان سی چي خلگ یې خلیفه ونه ټاکي، په مکه مکرمہ کي به یې خلک په (حدیث کي د بیان سوو نیبانو له مخي) و پیژنې د (حجر اسود) او مقام ابراهيم) په منځ کي به خلک د هغه پر لاس بیعت وکړي. هغه به د اسلامي پاچاهي د قوي کولو لپاره ټول قوتونه را ټول کړي. د ځینو روایتونو څخه خرګندېږي چي شام او مصر به د عیسایانو لاس ته ولوپېږي او په مدینه منوره کي د مسلمانانو د حکومت دقیام او د هغوى د یوالې په خبره به عیسایان او غیر مسلمانان خواشیني سی او هغوى به خپل قوتونه په لوپیدیئح کي سره یو ځای کړي. دوی به شام د خپلې پوئي ادي په توګه و کاروی او د یو لوی لبکر سره به پر مکې معظمې د حملې لپاره د مکې او مدینې په منځ کي یو ځای را غونډ سی، د ځینو روایتونو له مخي دا ځای

به يو (غر) وي، د نورو هیوادونو خخه به مسلمان پوئخونه د مهدی امام سره د ليدلو په موخه روان سی. له دې دلي به يو پوچ له (سمرقند<sup>۱</sup>) هم روان سی، غير مسلمان پوئخونه به هخه وکړي چې د مسلمانانو پوئخونه مهدی امام ته ونه رسيري او په لاره کې يې له منځه یوسېي، خو د الله ﷺ په فضل به په لاره کې يوه زلزله راسي او د کفارو لښکر به په مئکه ننؤخي.

دې پېښو ته چې هر ډول ترتیب ورکول سی، یقیني نه بکله ضمني دي، یقیني خبره یوازي دا ده چې د مهدی امام د پېژندلو په لومړيو کې به د هغه خلاف له مدينې، مکې ته روان يو لښکر د زلزلې له امله په مئکه کې ډوب سی.

تر قیامت وراندي بنکاره کیدونکي نښاني او وراندويني په ټولو اسماني کتابونو کې راغلي دي د یهوديانو په موجوده کتابو نو کې، د عيسایانو په مروجه انجيلونو(د بایبل نسخې) کې، په سپېڅلي قرآن کريم او د حضور ﷺ په حدیثونو او د ختیعه د مذهبونو مثلاً د (بودايزم) په ئینو قولونو کې هم د قیامت د نښانو ذکر موجود دي، دا مهال چې نړۍ په

<sup>۱</sup> سمرقند: سمندقند د ازبکستان اړوند دي او تر ۱۹۳۰ پوري د ازبکستان پلامېښه ووه. سمرقند د لرغونی زمانې له مهمو بشارونو خخه وو، چې ليکلی تاریخ يې ۳ تر ۴ زره کاله مخکي تر میلاد ته رسيري. او دا بنار يو وخت مقدونی سکندر، عربانو او چنگیزيانو لخوا وران کړل سو. و ګورئ (شهرهای جهان ۴۶۷) (ژیارت).

خومره بېړه انقلابي بدلونونه راولي ددي تر شا د ټولی نړۍ خلګ د خپلي خپلي عقیدې له مخي د یوه داسي شخصيت د ظهور په تمهه دي چي د دي نړۍ اوسيدونکي پر یوې کليمې را غونډ کړي او دلته د امن، ارام او انصاف یو حکومت را منځ ته کړي.

نن خپلي خبری دلته پای ته رسوو، په راتلونکې برخه کي به موږ په دي خبری وکړو چي مهدی امام به په نړۍ کي له کومو پیښو سره مخ کېږي، د (حضرت عیسیٰ ﷺ) د راستنیدو او د دجال د راوتلو په اړه هم خبری لرو.

## دریمه برخه

نن په نړۍ کي د مسلمانانو شمېر شاوخوا یو نیم زر میلونه ته رسپړي، ۵۶ اسلامي هیوادونه د طبعي زیرمو له اړخه ځانګړي دي. دلته نه د فردې توګه کمی سته او نه هم د وسایلو، نو بیا ولې مسلمانان په نړۍ کي خوار او ذلیل کېږي، دا داسي یوه پوبنتنه ده چې نن سبا زموږ او ستاسو په ذهنونو کي ډيره را گرځي.

حضور ﷺ له نن خخه ۱۴ سوه کاله وړاندې ددې پوبنتني څواب په یوه داسي حدیث شریف کي ورکړي دي، که هغه ﷺ د راتلونکي زمانې په اړه نور هیڅ وړاندوینه هم نه واي کړي، نو یوازی دا حدیث د رسول الله ﷺ د حق او ربنتولی د شاهدې لپاره کافي و.

له حضرت ثوبان رضی الله عنه خخه روایت دي:

رسول الله ﷺ و فرمایل: ((ژر دی چې پر تاسو به د نړۍ قومونه را وختی... او داسي به یو بل ته بلنه ورکوي لکه کاسې (دودې) ته چې بې رابولي یوه صحابي و پوبنتل يا رسول الله ایا موږ به په دې زمانه کي ډېر لې یو؟ هغه ﷺ و فرمایل يا، بلکه موږ او تاسو به په هغه زمانه کي ډېر زیات یو خو تاسو به د سیلاپ راخستي خس او خاشاک

په خېر یاست او الله تعالیٰ ﷺ به ستاسو د دېمن له سینو خخه ستاسو رعب او د بدبه وباسي او الله تعالیٰ ﷺ به ستاسو په زړونو کي(وهن) واچوي، یو صحابي و پونېتل يا رسول الله ﷺ دا وهن خه شي دي؟ ، هغه ﷺ وفرمايل د دنيا سره مينه او له مرگ خخه نه ډار<sup>(۱)</sup>)

ددې حديث په رنا کي د ننۍ نړۍ جاج واخلئ، چيري چي یوسل او دېرش مليارده مسلمانان د نړۍ د غوره هیوادونو، افرادو او وسایلو سره سره څنګه د کفارو لپاره یوه خوندوره غذا ګرځیدلې او څنګه ددې غوري ګولي د خوراک لپاره کفار یو بل ته بلنه ورکوي، تر افغانستان او عراق وروسته په سترخوان باندي ایښودل سوي، د نورو مسلمانو هیوادونو غذا ته د دوى سترګي اوښتي دي او د حديث عین مطابق نن مسلمانان د سیلاپ د اوږو پر سر د بې شمېره خاشو او واښو په خېر بهېږي او د ډېر شمېر لرلو سره سره په دوى کي هیڅ توان نسته او د سیلاپ او به چيري چي غواړي هلتله بي غورځوي. د کوم (مسلمه امت) له هیبت او د بدې په خخه چي به غرونه لکه غوري نرميدل، نن د کفري نړۍ پلان جوړونکي چي کله د دې امت

<sup>1</sup> سنن ابو داؤد، دریم جلد

يادونه کوي د هغوي رویه داسي وي لکه هغوي چي د مچانو او غوماشو(مياشو) په اړه ړغېږي.

په تپره برخه کي د مهدی امام د وروستي مجدد کيدو په اړه خبره وسوه چي د الله تعالى ﷺ له طرفه دا ترتیب راغلی پاتنه سوی چي کله په مسلمانانو کي پروپاګند او مخالفت له حده زیات سی او په دین کي ناوړه عقیدې او عملونه خرگند سی، نو د مسلمانانو د لارښوونی لپاره الله تعالى ﷺ خپل یو بنده په هره سلیزه (بېړۍ) کي د مجدد په خبر را لېږي او د مهدی امام ظهور به هم په داسي یوه حالت کي کېږي چي کله مسلمانان د غیر مسلمانانو د ظلم او نیرې خخه په عذاب سی او د نجات موندلو په هڅه کي ناکراره وي، دا هم يادونه سوې وه چي د (ارماګدون) تر جګړې وروسته چي په هغه کي به مسلمانان او اهل روم ياني امريکائي اروپائي عيسیايان سره یو ځای کېږي او د یو نا خرگند دبمن په وړاندي به جنګېږي له دې وروسته د دوى دواړو تر منځ تړون ماتېږي، بیا به اهل روم په ۹ میاشتو کي تر ۸۰ بېرغونو لاندي زموږ په وړاندي یو لښکر را غونډ کړي، دې پوچ کي به تر هر بېرغ لاندي ۱۲ زره سرتيري راغونډ وي او همدا د مهدی امام د بنکاره کيدو وخت دې.

په دې وخت کي به یو خلیفه وفات سی او مهدی امام به له مدينې خخه مکې ته ولاړ سی، او چي پر مکه د طواف په ترڅ کي و پژنډل سی، نو پر

لاس به يې بيعت وسي او د هغه خواته راتلونکي يو لښکر به د زلزلي له امله تباھ سی، خنګه چي دا لښکر په مئکه کي ډوب سی نو د مهدي امام اوژنه به خپره سی او نوم به يې لوړ سی، له ختيغ او لويدیغ خخه به د بيعت کونونکو ډلي راسي اوپه لاس ورکولو سره به وعده وکړي ((برى يا شهادت)), وروسته به مهدي امام د خپلو ملګرو سره يو ځای دا خونپري جنگونه را پیل کړي چي په اړه يې صحیح حدیث موږ ته داسي خبر راکوي.

ڦاره: ((له حضرت نافع بن عتبه ﷺ خخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایل: تاسو به پر عربی جزیره باندی ور وخيژۍ، الله ﷺ تاسو ته بری در کوي))

(صحیح مسلم)

د لوړې لښکر تر غرفیدو وروسته به دمهدي امام سره د جنګ لپاره دوهم لښکر دهمندي عربی جزیري د مسلمانانو بنسکار و ګرځي، د یوه روایت له مخي (سفيانې) نومي يو شخص به ددي لښکر مشرتوب کوي او هغه به ددي لپاره د پیروانو (بنو كلب) خخه مرسته و غواړي ددي شخص په اړه يو حدیث داسي تفصیل ورکوي:

ڇباهه: (( له حضرت ابو هریره ﷺ خخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایيل يو شخص به له دمشق<sup>۱</sup> خخه را پیدا سی چي (سفیانی) به ورته ويل کيري، د هغه پلويان به ڏېرى له (بنو كلب) سره تړلي وي))

(حدیث)

دلته باید دا روبسانه کم چي (بنو كلب) د شام او عراق په منځ کي خپور يو وسیع او غورېدلی تاریخي عربي تبر دی، د رسول الله ﷺ صحابي (حضرت زید بن حارث ﷺ) هم له همدی تبر سره تراو لاره.

د (سفیانی) دا لښکر به د مهدی امام له لاسه ماته و خوري، دې کس ته ځکه (سفیانی) ويل کيري چي دی به د (ابو سفیان) له کورنی خخه وي، د مهدی امام دوهم مقابل به په صحیح مسلم کي د (نافع ابن عتبه ؓ) د روایت سوي حدیث سمه فارس یاني ایران وي او تر هغه وروسته به مهدی امام پر روم برید و کړي د اهل روم ددي جګړي په اړه مو ویلي و چي دا به ڏېره خونپري جګړه وي په دې کي به په مقابل اړخ کي (۸۰) بیرغونه وي او تر هر بیرغ لاندي به (۱۲۰۰۰) پوئ راغوند وي، ددي جګړي تفصیل په صحیح مسلم کي داسي بیان سوی:

<sup>۱</sup> دمشق د اوسنی سوری، پخوانی شام پالازمېنه ده. چي په ۶۳۰ ز د مسلمانانو د لښکرکښی په نتیجه کي فتح سوه ، په ۱۱۵۷-۵۵۷ هجري ، د جوستینیان د امپراتوري په وخت کي نیم شار د یوپی و جاوهونکي زلزلې له امله وران سو(ژبارن)

زباره: ((حضرت ابو هریره رض خخه روایت دی، چي رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمایل: تر هغو به قیامت نه راخي چي د رومیانو لبکر (اعماق) يا (دابق) ته ونه رسیدري د هغوي د مقابلی لپاره به له مدینې نه يو لبکر را ووخي چي د هغې زمانې له غوره خلگو نه به جور وي، چي کله هغوي صفوونه جوروی نو رومیان به هغوي ته ووايي چي تاسو زمور او ددي خلگو تر منع چي زمور خخه يې بندیان جوړ کړي دي مه خنډ کېږئ، مور پرېردئ چي له هغوي سره و جنګیرو، هغوي به خواب ورکړي چي يا! په الله عزوجل قسم چي مور به خپل ورونه يوازي نه پړی بدرو، په دې ترڅ کي به جګړه پیل سی، د مسلمانانو یوه برخه به و تنسټي او د هغوي توبه به هيڅکله نه قبلېږي، یوه برخه به ووژل سی چي د الله عزوجل په نزد به غوره شهیدان وي او یوه برخه به بريا ترلاسه کړي<sup>۱</sup>).))

دادې حدیث سره سم د اهل روم او زمور تر منع دا لویه جګړه به په (شام) کي (دمشق) ته نېدې د (اعماق) يا (دابق) په سیمه کي را منع ته سی د ځینو په خبره (اعماق) مدینې ته نېدې یو خای دی او (دابق) به د مدینې منوري د بازار نوم وي په یوه روایت کي رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمایلی:

((دادي لوبي جگړي ياني په (الملحمة الكبرى) کي به د مسلمانانو پنډغالۍ(کمپ) په یوه داسي مئکه کي کي وي چې هغې ته به غوطه ويل کېږي، هلته د دمشق په نوم یو بشار دی، هغه به هغه مهال د مسلمانانو لپاره غوره تم ئخا وي<sup>۱</sup>))

يو بل حقیقت چې له مخکنی بیان سوي حدیث خخه جوتپېري دا دی، چې اهل روم به له مسلمانانو غواړي چې موږ له هغه خلګو سره جنګ ته پربودئ چې موږ ېې زنداني کړي یو ددي لپاره دا دليل دی چې د (ارماګدون) تر جگړي وروسته به زیات شمېر عیسایان د مسلمانانو په صفونو کي شامل سوي وي او هفوی به د مهدی امام په ملاتر جنګپېري، ځکه نو اهل روم داسي ګمان کوي چې دا د دوى هغه کسان دی چې زنداني سوي دي.

په دې جنګ کي د یوې برخې مسلمانانو تېښتني او یوې برخې د شهادت سربېره به الله ﷺ تعالی د مهدی امام مرسته وکړي، د مهدی امام خلورم

---

<sup>1</sup> احمد ابوداؤد

جنگ به په (قسطنطینیه)<sup>۱</sup> یا (استانبول) کي وي چي په ترکيه کي موقعیت لري. امام مسلم له حضرت ابوهریره ﷺ خخه روایت کوي چي رسول الله ﷺ و فرمایل:

((تاسو د هغه ببار ارونډ خه اوريدي لي؟ چي د هغه يوه برخه په وچه او بله برخه يې په سمندر کي ده، هغوي وویل: هو، يا رسول الله ﷺ، هغه و فرمایل: تر هغو قیامت نه رائي خو د اسحاق له اولاد خخه ۷۰ زره پوخيان پر هغه ئاي ور و نه خيرثي<sup>۲</sup>).))

د (بنو اسحاق) خخه مراد (اهل روم) دی، د عيسی بن اسحاق بن ابراهیم له نسله دی،بني اسرائیل یاني د (يعقوب بن اسحاق) د اکا د اولاد خخه دی، په دی حدیث کي د (اهل روم) یادونه سوي چي د (ارماگدون) تر پیبني وروسته به د مسلمانانو غلامان گرځیدلي وي ، د مسلمانانو په لاس د قسطنطیني د برياليتوب وروسته به دجال را بنسکاره سی.

رسول الله ﷺ و فرمایل:

<sup>۱</sup> د ترکيي استانبول ته اشاره ده ، استانبول د تاريخ په اوړدو کي په، بوزانتيون، ګونستان، تى، نوپل، قسطنطینيه او اسلامبو نومونو یاد سوي خو په (۱۹۳۳ز) کي په رسمي توګه استانبول و نومول سو. (تباین)

<sup>2</sup> مسلم

((د بیت المقدس ابادی د یترب بربادی ده، د یترب تر بربادی وروسته به ملحمه یانی خونپری جگره وسی، تر (ملحمی وروسته به قسطنطینیه فتح سی او له هغه وروسته به دجال را بنکاره سی<sup>۱</sup>).))

په اوسمی وخت کي ذکر سوي وړاندویني په خه ډول پوره سوي بنکاري یا خنګه بنکاره کیدای سی، په دې اړه د نورو خبرو کولو مخکي دا ویل غوره ګنهم چې زیاتره خلګ په قرآن او حدیث کي یادي سوي پېښي او وړاندویني ته په کتو دا دلیل وړاندی کوي (په اوسمی وخت کي چې نړی دومره پرمختګ کړي دی او تر داسي ځایه رسیدلې چې د ماتي (شکست) هیڅ امکان یې نسته نو دا هرڅه خنګه ممکن دي، خوک به دا لوړخواک، وسله، پوڅ، طاقت او غرور مات کړي؟)

الله تعالى ﷺ فرمایی: ژباره: ((او له هغوي خخه مو پخوا ډېر شمېر قومونه چې په قوت کي له دوی خخه ډېر زیات ول، تباہ کړه هغوي ډير هیوادونه لوټلې وو ایا هغوي کوم پنا ځای و موندلی سو<sup>۲</sup>).))

<sup>1</sup>مسند احمد<sup>2</sup>سورة ((ق)) آیة ۳۶

په دې ایت کي الله تعالیٰ ﷺ د تباہ سوو قومونو د دوو خاصیتونو ځانګړی ذکر کړی، لومړی دا چې هغوي ډیر قوي قومونه ول یاني هغوي یو قوي پوځی او نظامي چوکاټ تیار کړي وو او د خپل توان پر بنستې یې د مئکي پر یوې لوبي برخی واک درلود، او بل دا چې هغوي د معماري په ځانګړي فن سره لوی لوی بنارونه اباد کړي ول.

دلته دا حکم د غور وړ دی، چې دا دوه خصلتونه د نننی زمانې سره هم تړاو پیدا کوي چې د سائنس او ټکنالوژۍ په مرسته یې د تهذیب نړیوال مرکزی ریاستي نظام او لوی بنارونه جوړ کړي، خو دا یې هېر کړي چې هر خه د ستر واکمن لخوا ممکن دي، قرآن کريم دا حقیقت روښانه کوي چې د الله تعالیٰ ﷺ خخه انکار کوونکي قومونه د هغوي خپلو جوړ سویو سترو او قوي تهذیبونو ونه سوه ژغورلای، یاني د الله تعالیٰ ﷺ د انکار او سرکښي خخه د جوړ تهذیب پایله به هم د پخوانیو قوتونو خخه بېله نه وي.

## د اکتیر اسوار احمد:

سېبېخلي قرآن ته په کتو د الله تعالیٰ دا قانون همداسي پاته سوي، کوم قوم ته چي پېغمبران استول سوي، د بلني او تبلیغ په مرسته يې حق ورته روبانه کړي، له دي وروسته که بيا هم د هغه قوم دېرى خلکو هغه رسول رد کړي، نو هلاک سوي دي، دا دوں بیلګي په قرآن مجید کي شپږ څله راغلي دي. د نوح عليه السلام قوم، د هود عليه السلام قوم (چي عاد ورته وايي)، د صالح عليه السلام قوم (چي ثمود ورته وايي)، د سدوم او عاموره کليو ته حضرت لوط عليه السلام لېږل سوي و، له دي جملې خخه د شعیب عليه السلام قوم ياني د بدین قوم او حضرت موسى عليه السلام و فرعون ته واستول سو او فرعون د خپل لښکر سره يو ئاخاى غرق سو، ددي قانون له مخي چي کله یهوديانو ته حضرت عيسى عليه السلام د رسول په دوں ولېږل سو نو هغوى رد کړ، هغوى د هغه عذاب مستحق و ګرځول سوه چي پر ټولو کافر قومونو راغلي دي. دا د الله تعالیٰ عليه السلام حکمت دي چي دا معامله يې و ځندول، حضرت عيسى عليه السلام يې اسمان ته پورته کړ او هغوى ته ګواکي مهلت ورکړل سو، چي هغوى په دي نړۍ کي نور هم و اوسي، تر هغه وروسته چي کله حضور عليه السلام په نبوت مبعوث سو، نو قرآن کريم کفارو ته دا یادونه وکړه، وګوري اوس هم ستاسو لپاره بنه وخت دي تاسو عيسى عليه السلام رد کړ اوس پر

محمد ﷺ باندي ايمان راوري، اوس هم ستاسو رب پر تاسو رحم کونکي دی، خو که تاسو هم هغه شان د کفر لار غوره کره نو تاسو ته به هم سزا در کړل سی.

خو هغوي حضور ﷺ هم رد کړ ، دوی خو له ډېر پخوا خنځه د هغه عذاب مستحق سوي دي چي هغه ته استئصال (له بيخته استونکي) وايي خو الله تعالى ﷺ هغه نور هم و حندوي، تر هغه چي حضرت مسيح ﷺ خپله راسي، خنګه چي د نوح ﷺ د سترګو په وړاندي د هغه قوم غرق سو تر دي اندازې چي د هغه خپل زوي هم پکبني شامل و، د حضرت صالح ﷺ او د حضرت هود ﷺ په وړاندي د هغوي پر قومونو عذاب راغلي و، د حضرت موسى ﷺ او بنې اسراييلو په وړاندي فرعون او د هغه لښکر غرق سو. ددي اعتبار له مخي د حضرت مسيح ﷺ په لاسونو د دوی لپاره وروستي سزا راتلونکي ۵۵ .

پوبنتنه: د حضرت عيسیٰ ﷺ او حضرت مهدی امام د ژوندلري خنګه ؟ ۵۵

**څواب:** مهدی امام به اوه کال ژوند وکړي او وروسته به وفات سی، د هغه حکومت به پر عربي نړۍ واکمن وي، له دي وروسته به د حضرت

میسح لَهٗ يَلِّا په وړاندي يوه بله جګړه پرته وي او هغه به د یاجوج او ماجوچ په وړاندي جنګ وي .

دا چې په راتلونکې برخه کي د پېښو او حلالو په اصلې مطلب بنه وپوهېږو ارينه ده چې دلته د قرآن کريم لخوا بیان سوي د تبری زمانې د هغه سترو منکرینو، په هغوى کي پالل سویو مذہبونو او ئواکونواړوندچاری هم لړ روبنانه کړو، حضرت لوط لَهٗ يَلِّا د حضرت ابراهیم لَهٗ يَلِّا هم زمان وو، هغه ابراهیم لَهٗ يَلِّا زمانې ته نړدې خلکو لپاره د نېي په توګه ولیږل سو، د قرآن عظیم الشان د بیان سره سم هغه خلکو غیر فطري عملونه یا نې (لواطت) کاوه چې هغه مهال په نړۍ کي چانه نه وو معلوم په قرآن کريم کي الله تعالی جَلَّ فرمایي:

ژبابه: ((او لوط (یاد کړه) کله چې یې خپل قوم ته وویل: تاسي داسي بد او سپک کارونه کوئ چې د نړۍ هیڅ بل قوم په هغه کي له تاسو خخه وړاندي والى ندی کړي، آیا تاسو په ربستیا سره نارینه وو ته (لواطت لپاره) نړدې کېږي او لاري وهی؟ او په خپلو ناستو کي ناوړه کارونه کوئ؟ خو د هغه د قوم خواب پرته له دي بل نه و چې وې ویل: که ته ربستونی یې نو پر مور د الله جَلَّ عذاب راوله<sup>۱</sup>)).

کله چي حضرت لوط ﷺ خپل د قوم دا دول عملونه ولیدل نو د الله تعالی ﷺ خخه يې غوبښنه وکړه:

(( ايا الله ﷺ ددي مفسدو خلگو په وړاندي زما مرسته وکړه<sup>۱</sup>)).

تر دې وروسته الله تعالی ﷺ د انسان په خېرہ کي فربنستې را ولېړلې

(( او چي کله زما استول سوي فربنستې لوط ته ورغلي، نو هغه خواشنى سو او زړه تنګي سو او ويې ويل نن ورخ دېره سخته ده<sup>۲</sup>)).

ژباره: ((لوط وویل تاسو خو د لوړي خلک بنکارئ، هغوي وویل بلکه مور تاسو ته هغه شي (الهي عذاب) راوړي چي په اړه يې دې خلگو شک درلود، او مور تاسو ته حتمي پريکړه راوړي او بې شکه چي مور رښتنې يو، نو تاسو د خپلي کورني سره ووځئ او تاسو د هغوي شاته روان سئ او ستاسو خخه دي هيڅوک شاته نه ګوري او د کوم خای چي درته ويل سوي هلته ولاړسی، او مور هغه ته خپله پريکړه ولیدل د سهار کيدو سره به ددي نافرمانه خلگو رينښې و ايستل سې<sup>۳</sup>)).

<sup>1</sup> سوره عنکبوت ۳۰

<sup>2</sup> سوره هود ۷۷:

<sup>3</sup> الحجر ۶۶-۶۲

په دې ترڅ کي قوم ته معلومه سوه چې حضرت لوټ ته ځینې ميلمانه راغلي، هغوي د هغه د کور شاوخوا را و گرځیدل، لوټ د خپلو ميلمنو د عزت او ابرو په اړه په فکر کي سوا او خپل قوم ته یې وویل:

ژباهه: ((لوټ وویل دا خلک زما ميلمانه دي، د هغوي په وړاندي په دا ډول خبرو کولو ما مه رسوا کوي، له الله ﷺ خخه و پېږۍ او ما مه بې ابرو کوي<sup>۱</sup>)).

قوم څواب ورکړ: آيا مور (ته) د تولی نړۍ د خلکو د ملاتېر خخه نه یې منع کړي؟ حضرت لوټ ﷺ و فرمایل:

ژباهه: ((ای کاش چې ما ستاسو د مقابلي وس لرلای او یا په یوه مستحکم ځای کي مي پنا اخستې واي<sup>۲</sup>)).

د سهار کېدو سره قوم د هغه عذاب له کبله درې وړي سو، په دې اړه قرآن کريم داسي فرمایي:

<sup>1</sup> الحجر ۶۸، ۶۹

<sup>2</sup> سوره هود ۸۰

ژباره: ((نو د لم رخک سره سه هغوي يوي زوروري چاودني و نيوول، نو موړ هغه سيمه نسکوره کوه، او د پخو ختيو د تيبرو باران مو پري و اوراوه، بېشکه په دي پېښه کي د خيرکو خلکو لپاره ستري نښي دي او دغه (ښارونه د خلگو د تګ راتګ) په سمه لار کي پراته دي بې شکه چي په دي کي د مومنانو لپاره يوه نبانه ده او د الايکي<sup>1</sup> اوسيدونکي ظالمان ول<sup>2</sup>).)

(( او ربنتيا داده چي ستا رب ارو مرو همدا څواكمن، لوروونکي دي، د ګن ځنګل خاوندانو رسولان درواغجن و ګنهل<sup>3</sup>).)

د جرمني د مشهور لرغون پوه (ورنر کيلر) په خبره د سديم دره د سدوم او ظهورا درو په ګډون ددي سيمي ژور چاپيريال د مئکي تل ته ننه ايستل

<sup>1</sup> تفسير کابلي: د ځنګل اوسيدونکي يعني دشعيب 4 قوم چې مدین په ښارکي اوسيدل او هغوي ته دنړ دي د نوئنګل (بن) و او ممکن دي چې ځنبي خلک به هلتنه هم اوسيدل ځنبي واي چې اصحاب الائمه (اصحاب المدين) دوه جلاقومونه دي چې حضرت شعيب 4 دواړو مبعوث شوي ټددوی ګناه شرك بت پرسټي داره ماري او په تول او په ماره کې فرب او دوکه کول وو ددوی مفصله قصه د (هود) او داعراف په سورتونوکي تيره شویده هلتنه دي ولوستله شي.

<sup>2</sup> الحجر ۷۸، ۷۳

<sup>3</sup> الشعراء ۱۷۶، ۱۷۵

سوی دی. د هغوي تباهي د یوې لوبي زلزلې په ترڅ کي را منځ ته سوی، ددي زلزلې سره چاودني، برپښنا، طبعي گاز او اورونه هم مله وو.

د حضرت لوټ سمندر چي (چټيل سمندر) هم ورته ويل کېږي د زلزلو په هغه تر ټولو خطرنال ځای کي موجود دي، د مردار سمندر پاي د مئکي د سطحي ژورو ته رسپړي دا دره په شمال کي د (طبريه) سمندرګي څخه په سویل کي پرتې درې (ارابه) پوري غورېدلې ده او په قرآن شريف کي ويل سوی چي مور پر هغوي د پخې سوی ختمي کانې د هري خوا و اوروں، ددي څخه غالباً دا مطلب اخلو چي پر هغوي اور ورینه چاودنه سوې او له هغې چي کوم کانې يا ختمي را وتنې هغه په پاخه سوی حالت کي و، ددي ستري کندني لاندي چي کوم اور غورخونکي توکي موجود و د هغوي څخه بي شمېره مواد را ووتل، (لبنان) ته نېډۍ د (اردن) په پورتنۍ دره کي اوس هم د ختم سوی اور غورخونکي د (موادو) لوري او ژوري موجودي دي او پر (چونه) ګچ لرونکو سيمو باندي د لاوې او نورو موادو ورغ معلومېږي.

د لوټ دا سمندرګي د (روم سمندرګي) له تل څخه څلور سوه متنه ژور دي او د روم سمندرګي ژور والي  $400$  سوه متنه دي، نو ويلاي سو چي ددي ځای لاندلي برخه د روم د سمندرګي له سطحي اته سوه متنه کښته ده، د لوټ په سمندرګي کي یوه بله بنکاره ځانګېرنه د اوبو زيات (تریوالی)

دی چي له امله يې په دې اوبو کي د کبانو او نورو لپاره د ژوند امکان له منځه تللى، ځکه نو دې ئخای ته د مردار سمندر (Dead sea) په نامه ويل کيرې، خېړنې بنېي چي د لوټ د قوم د تباہ کولو دا زلزله د ۱۹۰ کيلومتره مئکي د چاودني په صورت کي را منځ ته سوه چي په ترڅ کي بې د خوږ سمندر پاي را خرګند سو . دا بېلوالۍ (درز) د صور غره سره نړدي تېربېري د عربي صحرا او خلیج عقبې پوري رسېدو وروسته له سور سمندر (احمر سمندر) نه تیرېړي او افريقا ته په رسیدو سره پاي مومي.

پر دې انځور باندي د (نيشنل جيوگرافك چينل) تبصره داسي ده.

((د سدوم بې اوبو او بې بوټو ورانه سيمه د مردار سمندر پر لوړو پرته ده، د (سدوم او ظهورا) ويچار سوي بشارونه هيچا ندي ليدلي، خو هغه د خپلو کابو سره ها خوا په (سدیم) دره کي موجود دي، بنايی د یوې سمندری زلزلې په نتیجه کي هغه بشار د مردار سمندر د سیلاح قرباني سوي وي)).

د روم د سلطنت (پومپاچي) بشار هم د دا ډول ناوړه کارونو بشکار سوي دي، د هغوي انجام هم د لوټ العيله د قوم په خېر سو، او د هغوي تباھي هم د یو اور غورڅونکي خېږي په ترڅ کي را منځ ته سوي ده، له دوه زره ګلنۍ چوپتیا سره سره ورته دارونکي غرونه ويل کيرې، ځکه چي دوه زره کاله مخکي له دې ئخایه راوتلي لاوې او اور دې ئخای بشار په خپلو لمبو کي را

گیر کړ، دا تباھي دومره بېړنۍ او سخته وو چې د هغې ورځي ټول ژوندې پې له ځانه سره یووړ او نن هم هغه اثار په دې بنې موجود دي لکه دوه زره کاله پخوا چې وو، داسي بنکاري لکه وخت چې تم سوي وي.

(پومپاڼي) بنار د نړۍ له مخي په دې ډول ليري کول هيڅکله بې موخي نسي کيداي، تاریخ بنېي چې دا بنار هم د ګناهونو او بدکاريyo ځاله وه، د اور غورڅونکي په شکل د الهي عذاب یو مهم اړخ داهم دي چې د اور د زور اوږيدولو سره هم خوک په تبینته بریالی نسو، ګواکي په خپلو مستېو کي دومره ډوب وو، چې هغوي ددې شي خیال هم ونه کړ، یوه کورنۍ چې ډودې يې خورل په همدي شکل کانېي سوه، د کيندنو په پایله کې لاس ته راغلي خبرې اکثره بلکل روغي او سمې دي او د هغوي پر خپرو ويړه او خواشني بنکاري.

ڇيابه: ((او د دغه بنار له ډيرې ليري ګونې نه یو سپې په منډه راغي،  
و يې ويل: اي قومه! د (دغو) استازو (خبره) و منئ<sup>۱</sup>.))

((او کله چې زموږ (د عذاب) حکم راغي، شعیب او د هغه کسان مو چې د هغه سره يې ايمان راوري و له خپلي خواڅخه د پېرزويني په و

سیله و ژغورل او ظالمان سخت بُغ و نیول نو دوی سهار مهال په  
خپلو کورونو کي پر گوندو مړه پراته وو.<sup>۱</sup>)

د سبا قوم د سویلی عربوپه خلورو لویو تهذیبونوکي شمېرل کېږي، ددي  
خلکو زمانه د میلاده یو زر کاله وراندي نه تر ۵۵۰ زېردیز کاله پوري  
رسیېري، په تاریخ کي دا یو مهذب قوم بلل سوی، ددي خلکو د معماري  
ښکاره ثبوت د (معارب) په نوم د اوبو بند دی، تر یوې اوږدې مودي پوري د  
هغوي د پایینټ لامل د هغوي څواکمن پوچ، د هغوي د پوچ مشر هغه  
خبری چي له خپلې ملکې سره یې د خبرو اترو په ترڅ کي کړي په قرآن  
کريم کي داسي بيان سوي دي:

((هغو ووبل: موږ تکړه او جنګیالي خلک یو نوره پړېکړه ستا په لاس  
کي ده ته په خپلې و ګوره چي څه پړېکړه کوي<sup>۲</sup>).

د هغوي پلازمېنه (دارلحکومت) (اجنباه) سیند ته دېر نړدي و، سویلی  
یمن کي موجود د (ملک سبا) تاریخي شالید ته په کتو د (حضرت  
سلیمان العلیا) او (ملکه سبا) د لیدني جزئیات هم مخي ته راخی، د

<sup>1</sup> سورت هود ۹۴ ایات

<sup>2</sup> سوره النمل ۳۳

(گهندرات) د مطالعې له مخې تر میلاد زر کاله پخوا دلته د یوې ملکې د اوسيدو او شمال لوري ته د هغې د سفر کولو خینې شواهد لاس ته راخې، په هغو سورتونو او اياتونو کي چې د ملکه سبا ذکر راغلی د سليمان عليه السلام يادونه هم سوي او د حضرت سليمان د ستري پاچاهی او مانې يادونه هم سوي ده، ددي سره سم د هغه سره د خپل زمان تر ټولو پرمختللي تکنالوژي هم موجوده وه. د هغه د سلطنت د مانې اغیز پر ملکې سبا ته داسي نفوته (اشاره) سوي ۵۵:

ڦاړه: ((هغې ته وویل سوه چې شاهي حرم ته ولاړه سه، بیا چې هغې فرش ته وکتل داسي بې و ګېل چې ژوري او به دي، نو خپلې خپلې بې و ګښلې، ويې ویل دا خو یوه مانې ده چې د بنیبنسو خخه جوره ده، ويې ویل اې زما ربه ما پر خپل نفس ظلم وکړ زه د الله عز وجل په وړاندي چې د ټولو کایناتو پالونکي دی د سليمان عليه السلام سره یو خای مسلمانه یم<sup>۱</sup>).))

په یهودي لیکنو کي د حضرت سليمان محل ته ( سليماني معبد ) ویل سوي دي، نن ددي محل يا معبد یوازي د لویديئحي خنديي دیوال روغ پاته دی.

د ملکې سبا د سیمی حالات داسی و چې د نبار او سیدونکو ته د الله تعالیٰ ﷺ د رزق د خوپولو او د هغه د اطاعت کولو امر سوی و خو هغوي داسی ونه سوه کړای، او هغه لار بې و نیول چې خوشحالی بې په محرومی واوبنټه، هغوي داسی ګنل چې توله ابادي او خوشحالی د هغوي د خپل فن او هنر پایله ده، د شکر کولو پر ئای بې سرکښي وکړه او د قرآن کريم د وينا له مخي له الله پاک ﷺ خخه ليري سول، د کومي خوبنۍ چې بې دعوه کوله هغه ورڅخه و اخستل سوه او (عزم سیلاپ) د هغوي د ژوند تولی اسانتیاوی له ځانه سره یووړې، قرآن کريم د سبا قوم ته ورکړل سوی عذاب (عزم سېلاپ) بللى قرآنکريم دا تکي د سبا قوم د تباھي په اړه فرمایلې دي:

ڇباهه((نو چې کله دوى (له حق خخه) مخ واراوه، پر هغوي مو د (عزم) سیلاپ را خوشی کړ او د دوى د دوو باغونو پر ئای مو ورته د ترخو کرغېږنو میوو د غزو وني او لړ تر لړه د (بېرو) دوه باغونه ورکړل<sup>(2)</sup>))

<sup>1</sup> (عزم) د اوپو ډنډ یا کاسي ته ویل کېږي، د ارم د سیلاپ خخه موخه هغه سیلاپ دی چې د ډنډ (بند) د ماتېدو په صوت کې راځي

په عرم سیلاب کي د راغلي (عرم) کليمي په اړه مولانا مودودي په خپل

تفسیر کي لیکلی دي:

((دا کليمه د سویلی عربو د زبی د (عزمین) له کليمي خخه اخستل سوې چي مانا يې ډنډ يا بند دي، په یمن کي د کيندنو په ترڅ کي په را څرګندو سویو اثارو کي دا کليمه په دي مانا سره ډيره کارېدونکي برېښي<sup>۱</sup>).))

د عرم سیلاب د ختمېدو وروسته هغه ټوله سيمه په بېديا واونښته، د زراعتي مھکو د له منځه تللو سره د سبا قوم له خپلو صادراتو خخه لاس په سر سو او هغه خلک چي د الله تعالى ﷺ د دین د قبلولو خخه يې انکار وکړ او پر خپله گمراهي پاته سوه بالاخیره د خدای پاک ﷺ عذاب و نیول، له دې تباھي وروسته د سبا قوم سره و پاشل سو، شمالی عرب، مکې او شام ته په هجرت کولو د هغوي ټول کورونه ويجاړ سوه.

لرغونی مصری تهذیب او په هغه وخت کي ودانه دره (دجله و فرات) بساري مرکزونه د نړۍ تر ټولو لرغونی تهذیبونه او مهذب مرکزونه ګنل کېږي، د

<sup>1</sup> مولانا مودودي

هغوي تکيه د نيل<sup>1</sup> پر سيند وه، او د باران په اړه د فکر کولو پرته يې خپلي  
مئکي د نيل په سيند خړوبولي.

(رمسس دوم<sup>2</sup>) د مصر د تاريخ تر ټولو اوږده واکمني لرونکي حاکم و، د  
ډېرو مؤخينو په اندا د بنې اسرايلو د ماشومانو وژونکي او د حضرت  
موسى اللئيلا په وړاندي جګره کونکي فرعون و، حضرت موسى اللئيلا ته دا  
ستره ماموريت وسپارل سو چې د مصر خلک حق ته راوبلي، بنې اسرايل  
و ژغوري او ورته سمه لار ونبيي، د فرعوم لپاره دا امر د زغم وړ نه و، هغه  
موسى اللئيلا چې د هغه په کور کي را لوی سوي او د هغه ممکنه خای  
ناستي دي هم وي او دهجه سره دي په دي ډول مخامخ سی، فرعون  
ووبل: ((اي موسى! آيا ما ستاپالنه نه ده کړي؟ او تا د خپل ژوند یو خو  
کاله زموږ سره تیر کړي او تا خپل هغه کار وکړ چې کړي دي و او بېشکه ته  
يو غتې ناشکره خوک يې))).

حضرت موسى اللئيلا په یوه برخه کي سيند دوي برخي کړ په دي اړه کوم  
څرګند نظر نه دي موجود د ځینو شواهدو پر بنست دا پېښه د روم سمندر<sup>3</sup>

<sup>1</sup> د مصر نيل سيند

<sup>2</sup> رامسس دوهم يا رامسس کبیر، بنایي دا د الله سرکښ او د خدابې دعوه کونکي فرعون وي

<sup>3</sup> Mediterranean Sea

په خندو کي پېښه سوي ده، د اکثره محققينو په اند د بنی اسرائيلو د اخراج دا پېښه د روم سمندر پر غاړو پروت احمر سمندر، ياني Red Sea په ساحلي سيمو کي را منځته سوي ۵۵.

(دیود بن گوریون) له نظریو سره سم دا پېښه د رمسس دوم د واکمنی په دور کي د (کارديپش) تر ماتي وروسته را منځ ته سوه، په (لرغونې عهد مانه) نومي کتاب کي راغلي چي دا پېښه د درې په شمالي برخه کي د (بن دور او بال دیبون) په سیمه کي پېښه سوي، دې تکي ته په کتو سره (سورسمندر) په اصل کي Sea of Reeds ياني د نباتاتو سمندر Red sea دی څکه نو ډیری وختونه ددي د Red Sea سره د یو شان والي له کبله ورڅه د احمر سمندر مطلب اخستل کېږي مګر د Sea of Reeds څخه مطلب د روم د بحر مصری ساحلونه دي.

چي کله حضرت موسى ﷺ له مصر څخه د بنی اسرائيلو سره یو ئای روان سو، نو د فرعون لپاره دا د زغم وړ نه و هېڅي بنی اسرایيل دي دده د اجازې پرته له حضرت موسى ﷺ سره ولاړ سی، هغه د خپل لښکر سره د دوی په تعقیب پسې سو، کله چې حضرت موسى ﷺ او بنی اسرایيل د سیند غاړي ته ورسیدل نړدې و فرعون او لښکر یې هغوي و نیسي، په دې وخت کې الله تعالى ﷺ حضرت موسى ﷺ ته وحی ولیړلې چې پخپله لکړه د سیند او به ووهه، له دې سره سیند پر دوو برخو ووبشل سو.

((او مور بني اسرائيل له سينده واړول، بيا فرعون او د هغه لښکر په ډيري سرکبني او ظالمانه انداز سره هغوي تعقیب کړه<sup>1</sup>).))

کله چي دا ستره واقعه را منځ ته سوه فرعون باید فکر کړي واي چي دا معجزه د یو عام انسان د وس خبره نه ده او په دې کې د الله تعالیٰ د ستر قدرت نښه ده او سیند هغه خلکو ته لار ورکوي چي هغه بې د هلاکولو په موخه راوتلى.

د فرعون او د لښکر فهم او عقل همدادسي پاته سو، هغوي په بني اسرائيلو پسي سمندر ته ورکښته سول، فرعون چي ډوبېدى نو و بې ويبل: ما پر هغه الله تعالیٰ ايمان راوري چي بني اسرائيل ورباندي ايمان لري او د هغه پرته کوم معبد نسته او زه به په فرمان منونکو کې شامل سم، الله پاک تعالیٰ په وروستيو شببو کې د هغه ايمان رد کړ.

((او س (د ايمان دعوه) او تر دې وړاندي دي نافرمانۍ کول او (ته) تل په فاسدو کارونو کې اوسيدلې يې بس نن مور ستا (جسد) ڇغورو تر

خو د وروسته راتلونکو امتونو لپاره يوه نښه وګرځي او بې شکه چي  
اکثره خلک زموږ نښانيو ته نه متوجه کېږي<sup>۱</sup>).

په قرآن کريم کي د تباہ او برپا د سوي يوه بل قوم، (عاد) یادونه هم سوي  
چي (حضرت هود<sup>عليه السلام</sup>) ورلېږل سوي و، د شرك د پربنبدولو او د يوه الله<sup>عاصم</sup>  
د عبادت او اطاعت د درس په خواب کي هغه قوم پر (هود) باندي د کم  
عقلی ، درواغو او د خپل پلار او نیکه د ور بنودل سوو تګلارو خخه د انکار  
او سر ګروونکي تورونه و لګول، په قرآن کريم کي د حضرت هود حق ته د  
بلني او د هغه قوم د رد بیان داسي راغلي:

ژباره: ((او د عاد قوم خواته موږ د هغه ورور هود و لېړه، هغه وویل  
چي اې زما قومه! تاسو یوازي د الله تعالى<sup>عاصم</sup> عبادت وکړئ، دهغه  
پرته ستاسو بل هیڅ معبد نسته، دا پرخدای پاک<sup>عاصم</sup> باندي تاسي  
درواغ تړئ، اې زما قومه زه پر دې ستاسو خخه کومه بدله نه غواړم،  
زما اجر خو د هغه پر زمه دی چا چي زه پیدا کړي یم، نو آیا تاسي نه  
پوهیږي

او (د) عاد (قوم) ته مو د دوى ورور هود (ولېړه)، هغه وویل: اې زما  
قومه! د الله<sup>عاصم</sup> عبادت وکړئ (حکه چي) ستاسي لپاره پرته له هغه

خخه بل هیچ د عبادت وړ نسته (او د الله ﷺ سره په شریک نیولو) تاسی پر الله ﷺ درواغ تړونکي یاست، ای زما قومه! پردي کار زه له تاسی خخه بدلنه غواړم، زما بدلنه خو پر هغه چاده چې زه یې پیدا کړی یم، آیا تاسی نه پوهېږي؟، او ای زما قومه! له خپل رب خخه بخښنه و غواړئ بیا هغه ته ور وګرځئ (توبه و کړئ) خو له اسمانه پر تاسی شبې، شبې باران را کښته کړي او ستاسي پر زور (نور) ټواک هم زیات کړي او د ګنهکارانو په خېر مخ مه اروي.

هغوي وویل: ای هوده! تامور ته کوم بسکاره دلیل نه دی راوري او مور ستا د خبری پربنسته د خپلو معبدانو پربنیوودونکي نه یو او نه (هم) پر تا ايمان راړونکي یو.

مور خو دا انګیرو چې پر تا زمور له معبدانو خخه د کوم یو ګزار لګیدلی دی (هد) وویل: زه الله ﷺ شاهد نیسم او تاسی شاهدان و اوسي چې زه په ربستیا سره د هغه څه نه چې تاسی یې (د الله سره شریکوی، بیزاره یم).

د هغه (الله ﷺ) خخه پرته، نور تاسی ټول ماته چلونه جوړ کړي او بیا ماته یو بخری مهلت هم مه راکوی،

بېشکه چي ما پر الله ﷺ توکل کړي چي زما او ستا رب دی هیڅ  
داسي خوئنده نسته چي الله ﷺ ورباندي تسلط ونلري بې شکه چي  
زما رب پر نېغه لار دی.

که تاسي مخ واپروئ نوبې شکه ما هغه پېغام تاسو ته رسولی چي له  
هغه سره تاسو ته را ليږل سوي يم او زما رب به له تاسو پرته یو قوم  
ستاسي ځای ناستي و گرځوي او تاسي هغه ته هیڅ تاوان نسي  
رسولاي په ربنتيا چي زما رب د هر څه ساتونکي دي.

او کله چي زموږ (د عذاب) حکم راغي (هود) او هغه کسان مو چي د  
هغه سره يې ايمان راپړي وو، په خپله پېرزوينه و ژغورل او دوى مو د  
سخت عذاب نه و ژغورل.

او دا د (عاد) قوم و چي د خپل رب آياتونه يې درواغ و ګنل او دهغه  
له رسولانو څخه يې سر غړونه و کړه او د هر سرکښ او کښه کښ  
پيروي يې وکړه.

او پر دوی په دې او هغې دنیا کښې لعنت و لېړل سو، واوری!  
بېشکه عادیان په خپل رب کافران سول، د الله ﷺ له لورینې خخه  
دي هغه عاد ليري وي چې د هود قوم و<sup>۱</sup>)

د (عاد) قوم پېښه بل خای په (الشعراء سوره) کي هم راغلي، هلته د عاد  
قوم يو خو خانګېرنې بيان سوي، د بېلگي په دول هغوى به پر لورو خايونه  
خپلي نښي ودانولي او د اوسيدو لپاره به یې بسکلي او اعلى دول خايونه  
جورول.

حضرت هود عليه السلام عاد قوم ته د الله تعالیٰ ﷺ د عذاب خخه د بېرولو په ترڅه  
کي ويلی ول:

((ایا تاسو پر لورو مھکو بې کاره نښاني جوروئ؟ او تاسو پر ودانيو  
ډير زحمت ګالي چې بنايي تاسو به تل ژوندي پاته سی؟<sup>۲</sup>))

د ۱۹۹۰ کال په لومړيو کي د نړۍ په نژدي تولو ورڅانپو کي دا خبر خپور  
سو چې د عربو هېر سوي بناري سمندر (خرگند و موندل سو، ډيری خلګو  
داسي فکر کاوه چې په قرآن کي د (عاد) قوم یادونه يا خو د یوه داستان

<sup>1</sup> سوره هود - ۵۰ . ۶۰

<sup>2</sup> سوره الشعرا ۱۲۰-۱۲۸

سره اړه لري او یا هغه ځای په نښه کول نا ممکن دي، هغوي ټول ددي موندنې په خبر سره حیران پاته سوه، په قرآن کريم کي ذکر سوي بشار لرغون پوه (نکولس فلیپ) و موندی، په ۱۹۳۲ کي د انگریز خپرونکي (تهامس) لخوا د لیکل سوي کتاب (Arabian Palace) لوستلو سره (فلیپ) په دې باور سوي و چې د هغه ورک بشار وجود اوس هم سته او ددي سیمی د سفر پر مهال صحرایانو دا لرغونې لار لیدلي ده او ویلي دې چې دا لار د هغه لرغونې هېر سوي کور خواته ځي. فلیپ د بشار د موندلو لپاره له دوو لارو کار واخیست، لوړۍ خو هغه د کوچیانو ورنسودل سوي لار په نښه کړه او بیا یې د امریکایي فضایي ادارې (ناسا) خخه و غوبنسل چې ددي سیمی عکسونه ورته واخلي، په دې ترڅ کي هغه ته د ګلورنیا په هنکیګټون (Hankington) کتابتون کي د ۲۰۰ میلادي کال د یونانی جغرافیه پوه (بطليموس) لخوا جوړه سوي نقشه په لاس ورغله چې په دې سیمه کي موجود. د لرغونې بشار ودانۍ او هغه لور ته تلونکي ټولې لاري پکي په ګوته سوي وي، په دې وخت کي (فلیپ) ته د ناسا لخوا اخستل سوي عکسونه هم و سپارل سوه، نوموري د عکسونو او پخوانی نقشې تر مقایسوی خپرنې وروسته دې پایلې ته ورسیدی چې دا هم هغه لاري دې چې د (ستیلایت) خخه په اخستل سوو عکسونو کي بسکاري، وروسته کندني پیل سوي او تر ریگو لاندي یو بشار را خرکند سو او ورسره دا حقیقت روښانه سو چې دا هغه د (عار) او (ارم) د لورو خلو بشار دې چې په

قرآن کریم کي يې يادونه سوي، ئىكە هلتە هغە منارونه موجود و چي ذكر  
يې په قرآن کي راغلي دى:

((آيا تاسو ونه ليدل چي ستاسي پروردگار د عاد له قوم سره خە  
وکرە؟ چي د جگو جگو خلو لرونکى ارم ورتە ويل كىدە چي په نرى.  
كى يې هيچ مثال نه و<sup>۱</sup>).))

قرآن حكيم د عاد قوم د تباھي سبب وبرونكى باد بللى:

((عاديانو ھم حق درواغ و گئى، نو خنگە و زمور كېنە او زمور وبرونه؟  
بېشكە مور په پرله پسپى شومو ورخۇ كى سور توند باد پر دوى  
راوالوزاوه، خلگ بە يې ايستل تابه ويل چي دوى له بېخە استل سوي  
د خرماوو ڏدي دى<sup>۲</sup>).))

((او پاتە سوو عاد قوم هغە په يو خورا توند، تيز او سخت باد سره تبا  
كىل سو چي د اللە<sup>جەڭلە</sup> په امرپر هغوي اته شپى او اوھ ورخى په

<sup>1</sup>الفجر ٨٦

<sup>2</sup>القمر ٢٠-١٨

دوامدار شکل و چلیدی، بیا چي هغوي ته په دې حالت کي و کتل سوه نو داسي غورخیدلي وو لکه د خرما بې مغزه تني<sup>۱</sup>).).

(برین دويې) په خپل کتاب سوتون عربیه (Southern Arabia) کي ليکلی دي چي د دادول توپانونو لومړي نښاني د گرد او دورو یو خوفته لوره وريئ وي چي ورسه تيز او تند بادونه هم چلېږي:

ڇاپه:((بیا چي هغوي وليدل یوه وريئ له مخامنځ لوري د دوى سيمې ته را روانه ده و یې ويل دا یوه توره وريئ ده چي پر مور به نسه وورېږي، خو هغه عذاب وو چي تاسو ورته تلوار کوي یو تيز باد دی چي پکي دردناک عذاب موجود دی<sup>۲</sup>)).

د قرآن کريم د بيان سره سم اته ورخي او اوه شپې چلیدونکي رېگنو بادونو دا نبار په ټنونو رېگو کي پېت کړ او خلک ژوندي بسخ سول، دده خلکو په رېگ کي د بسخيدو خبره په سورة (احقاف) کي بيان سوي ده، احلاف د (حلف) جمع ده چي د رېگو غونډي. ته ويل کېږي، هغه وخت چي دا نبار تر ۱۲ متره رېگو لاندي سو د خپلو اوسيدونکو سره په رېگو کي ورک سو، هلتنه یوه بېديا وغورېده او د هغوي هيڅ نښه پاته نه سوه.

<sup>1</sup> الحلاقه ۷-۶<sup>2</sup> سورة الاحقاف ۲۴

زباده: ((آيا دوي پر دي خبره غور ونه کړ الله چي خه پيدا کړي، تر هغوي په توان او اقتدار کي اعلى دی<sup>۱</sup>)).

د تېر خخه په عبرت اخيستلو حال او راتلونکي ته بيرته ستنيپرو، د نن په خپرونه کي پر دي رغيدو چي مهدي امام به قسطنطنيه (= استانبول) تر واک لاندي راولي او تر هغه وروسته به دجال را خرگند سې، دجال یو خوک، یو سيسټم او یوه فلسفه ده چي په راتلونکي خپرکي کي به ورباندي بحث وکړو.

---

<sup>1</sup> سوره فصلت ۱۵.

# څلورمه برخه

رسول الله ﷺ چي د خپل امت د هدایت او لار نبیونی لپاره په خومره تفصیل او ارزښت سره د قیامت د نړدې والي حالات بیان کړي دي د هغه په رنا کي بېله شکه، بېله بېری او دوه زړه توبه دا ويلاي سو چي مور دا مهال د قیامت د راتلو په هغه زمانه کي روان یوچي د دجال او مهدی امام تر خرگندیدو مخکي زمانه ده، په دې اړوند چي رسول الله ﷺ کومي وړاندویني کړي له هغوي ډیره برخه یې زمور له ستړګو تېره سوې ده، دا نبیي رسول الله ﷺ د زمانې په ترتیب سره ندي بیان کړي په بسکاره ډول په دې پېښو کي د زمانو ترتیب که ناممکن ندي ستونزمن، خو خامخا دی، که په باور سره ددې پېښو د زمانو ترتیب کیدای سی، نو لمړي دا چي د (رسول الله ﷺ د بعثت) خخه بیا د دجال تر خرگندیدو پوري پېښي، دوهم

د دجال د را نسکاره کېدو خخه بیا د حضرت عیسیٰ ﷺ تر وفات پوري پېښي او دريم د حضرت عیسیٰ ﷺ د وفات خخه د قیامت تر راتگ پوري پېښي.

د دجال خرگندیدل د قیامت د لسو لویو علامو خخه یوه ده، دا زمانه د اخیرت فتنه ده او ددې د سختی اندازه له دې نسکاري، رسول الله ﷺ چي د هر لمانځه وروسته د کومو خلورو شیانو خخه د پناه غوبنسلو سپارښته کړي په هغو کي یوه (د دجال فتنه) ده،

له حضرت ابوهریره رضی الله عنہ خخه روایت دی چي:

((رسول الله ﷺ و فرمایل: باید په خلورو خبرو د الله ﷺ خخه پناه وغوبنسل سی او و یې ویل: اې الله ﷺ زه د جهنم د عذاب، د قبر د عذاب، د مرګ او ژوند له ازمایښت او د مسیح د دجال له فتنی خخه ستا فنا غواړم)). ابن ماجه

د دجال فتنه یو شمېر خلک څکه نه مني چي یادونه یې په قرآن کي نده راغلي په داسي حال کي چي د یو شمېر خلکو په خبره په دې آيات کي د دجال ذکر سته :

زباپه: ((په کومه ورخ چي ستاسو د رب يو شمېر نښاني خرگندي سی،

په دې ورخ به هیڅ نفس ته په هیڅ حال کي هیڅ ګټه نه وي.))

د نورو په خبره د دجال په اړه درې بېلابېلی انګېرنې موجودي دي، يوه دا چي دجال به یوشخص وي، د يو شمېر خلکو په خبره چي دا به یونړیوال ټولنیز او سیاسي نظام وي په داسي حال کي چي په یو بل نظر کي دا یو نالبدلي او بې مرګه قوت ګهل سوي، په دې لږي کي د صحیح حدیثونودقيقه مطالعه دا روبانه کوي چي د یوه شخص په بنه د دجال تر خرگندیدو مخکي به یو داسي نظام قایم سوي وي چي پلویان به یې د هغه پیروي کوي او په هغوي کي به زیات شمېر مسلمانان هم وي، کوم پوهان چي دجال یو شخص نه بلکه یو نظام ګنې په دې باور دې چي د هغه د یوې سترګي لرل په حقیقت کي د نړۍ د یوه ځواک (سوپر طاقت) واکمني ده، د هر قانون د انفاذ او د هري تګلاري خپرولو لپاره د هغه یونظر بسنے کوي.

په وروستیو ګلونو کي دا ډول بې شمېره هیوادونو خپل منځي اختلافات پاڼي ته و رسول د افغانستان او عراق په وړاندی سره یو رسول جاپان او جرمني څنګه په یوه خوله خپل پوئونه نورو هیوادونو ته د جګړي لپاره و لیږل. ددې خخه دا جو تېږي چي ددې نظام په حکومت کي ادارې، ملي شرکتونه، د رسنیو ستری ادارې او ورڅانې ټول شامل دي، دا هم

نبوی ارشاد دی چې دجال به پر خپلو دبسمانو اور اوروی او خپلو پلوبانو ته به خوراکونه چمتو کوي، مور په اوسينيو جګرو کي دا هرڅه هم په خپلو سترګو وليدل، مور د وجود پاشونکو بمنو ترڅنګ د خوراک کخوري هم ولیدي چې راکښته کيدي.

په تېره يوه پېړۍ کي د نړۍ پر مخ ستر بدلونونه راغلي، د خپلوی په مزو کلک تړل سوی کورني سیستیم تار په تار سو او انسان ورځ په ورځ د یواخي والي لور ته روان دي.

په دي نظام کي د ژوند بوختيابي، د انسان ارام، سکون، د ذکر وخت، د عبادت وختونه، د خوشحاليو ساعتونه، يو دبل سره په خپل کور کي اوسيدل، ملګرو او دوستانو سره يو ئاي تيريدوونکي وخت یوازي يو خوب او خيال پاته سو (یوازي د کار کولو وختونه زيات سوه) د يو بل سره تر ليدلو کتلو اوس زيات وخت پر تلویزیون کتلو تیرېږي، دا تصور په ځانګړي ډول په نوي نسل کي عام کېږي چې بنایي ټولنه تل همداسي اوسبېدلې ده، انسان تر پخوا ډېر کار کولو ته اړ دی د بنځو د ازادۍ د تحریک په مرسته بسجې هم د يوه څوکمن کورني نظام خخه ليري د شتمنيو د لاسته راولو په يوه ډګر کي پربښو دل سوی.

دا نظام او تر تولو ستر څواک د ور ننوتولار لري، خود وتلو هیڅ لار بې نسته، اوس انسان هر هغه شی غواړي چې مخکي بې ورته هیڅ اړتیا نه لرله او دېرو ته خو بې اوس هم نه لري هغه چې نور بې لاس ته راډۍ دی بې هم هیله لري، که د هغه په جیب کې پیسې نه وي، نو په جیب کې بې کربدیت کارت اچوي او نوي نړۍ ته ور ننه ایستل کېږي بیا نو کار او کار، خوک چې ددي کار او ددي نظام په ګرداب کې نه را ګیرېږي، نو هغوى ته د جرم بهانه ليټول کېږي، په یو نه یو ډول بې د داسي یوه مجرم په نوم بدnamوي چې په دې نظام کې د خورا سختو قوانیو لرونکی وي د جرمونو خخه د خلاصون په موخه افسران په محاکمو کې د موجوده نظام د چلولو او د پیسو د لاسته راولو په خاطر درنې مالیې (تیکس) ټاکي، په داسي حال کې چې ډېره نړۍ په همداسي یوه دایره کې ژوند تیروي، نو ژوند دومره ستونزمن سوی چې د خدای ﷺ د یادولو لپاره هم وخت نه پیدا کېږي، هره محکمه له بلې سره تړلې ده، هره اداره له یوې بلې ادارې سره تراو لري، هر سړی کله؟ چېري؟ خنګه اوسبېري؟ خه کوي؟ خوک ورته خې رائخي؟ هر خه ثبتېري، بس د جولاګي تانسته ده چې له هري خوا سړي را نیسي او همدا هغه نظام دی چې خپله رسول الله ﷺ ورڅه د پنا دعا غوبنېتي وه.

دا نظام مخي ته راتلونکي هر خنډ د یوه پخواني، زاړه او د جاهليت د زمانې یو یادگار ګنې او په دېره چټکۍ سره بې له مخي ليري کوي.

که نن مور له خپلو ماشومانو خخه د خو کالو مخکي ژوند، کورنيو، خوشحاليو، غمونو، کار او بوختيا، دود او کلتور، منئني اپيکي او يا موضوع په اړه څه و پوبنستو نو هغوي به داسي وخاندي لکه دا چي کومه افسانه يا د جهالت يادونه وي، يوازي په خو کلونو کي يوه نوي نظام مور په خپل غېر کي واختستو.

دا دراماتيك بدلونونه په ټولنه کي څه ډول راخي؟ د نړۍ د یوه ليري وروسته پاته سيمې د یوه کلي بلګه درسره شريکوم، ناخاپه یو غتې متعدد شرکت د طبعي زبرمو په لته هغه سيمې ته مخه کوي. په لړ وخت کي د لبو پيسو په بدل کي ددي ادارې سره کار کوونکي مزدوران د پيسو په ارزښت پوهېږي. ورسره هغه ټولنه چي په دي سيمه کي د فابريکو تر راتګ او د کوم کان تر کندني مخکي موجوده وه منحل کېږي، دا هرڅه په دي سيمه کي د پرمختګ او خوشحالۍ په نوم تر سره کېږي او دلتنه د نوي تمدن او تهذيب په نوم د انسان اقتدار پاي ته رسېږي، ټوله نړۍ د اسلامي هيوادونو په ګډون نن ددي نظام تر اغیز لاندي ده، دي ته د بې مرګه ناليدلۍ څواک پیاوړې نمونه ويلاي سو.

په دي نظام کي کمپيوټر، (نوې او خورا پیچلې ټکنالوژۍ) دا ممکنه کېږي چي دا ټوله نظام دي د یوه مرکز خخه د یوه شخص لخوا اداره سي.

دا حالت د نړۍ په تولنیز نظام کي هم موجود دی چيري چي د بانکونو، سوداګریزو ادارو، صرافانو او د مالیاتي ارگانونو د غورېدلې جال تارونه یو له بله سره یو ئخای کیدو وروسته یوه مرکز ته تلونکي ليدل کېږي، له هغه ئخاهه یوه اشاره د تولی نړۍ تولنیز نظام په خپل موتی کي راوستلای سی، اسعار کښته پورته کولاۍ سی، بانکونو شمېر ډیرولاۍ سی، ادارې بندی او عام خلک له لوږي مړه کیدای سی، درمل تولیدونکي ادارې کولاۍ سی هره شبېه د موجوده نظام لخوا جوړ سوي وايرس څخه د نړۍ ډير وګړي و ژغوري.

انسان نن ورځ تر خپل توان ، صلاحیت، ذهن او خواری ور ها خوا د موجوده نظام او هیوادونو په کاغذی اسنادو پسي مري، چي کله هم بې ارزښته کیدای سی او لرونکي به یې له پښو و غورڅیري .

که تېر سل کلونه له نظره تیر کړئ او بیا نبوي حدیث کي د د جال دي ځانګېرنې ته ځیر سئ چي هغه به دومره تيز تګ کوي لکه اوريئ چي هوا د ځانه سره ځغلوي، کوم څوک چي د هغه په کفر او ګمراهی کي ورزیاتېږي په هم هغه کچه د هغه پلویان ډېرېږي، مخالف برغ پورته کوونکي څه ډول له بندیزونو او پوئي یړغلونو سره مخ کېږي.

د خبری د لا روښانتیا لپاره د رسول الله ﷺ ارشاد مبارک و ګورئ، ژباره: ((چي کله دجال د یوې داسي قبیلې څخه تیرېږي چي هغوي یې

درواغجن و گنې نو د هغوي تول خربدونکي خاروي به مړه کېږي او چې کله دجال پر یوه داسي قبیله راسي چې هغوي یې تصدیق وکړي نو دجال پرهغوی باندي د اسمان خخه د باران اوریدو او د مئکي خخه د نباتاتو د راشنه کيدو حکم ورکوي، ددې نظام وروسته به (شخص) دجال را خرګندېږي او دا نظام به د هغه نېه راغلاست و وايې او د هغه د توان یوه برخه به و گرځي.)

## ډاکټر اسرار حمد:

په یوه حدیث کي دې ته نفوته (اشاره) سوي، په اصل کي د دجال د شخصیت په اړه پوره شک موجود دی، (ابن صیاد) د مدینې دننه د یهودو یو زوی وو د هغه په اړه هم شک موجود وو چې کیدای سی دا دجال وي څکه هغه د غیب خبرونه ویل او په خوب کي به یې لیدل کولای سوه د هغه په دننه کي دا ځانګړني موجودي وي، حضرت عمر رض وویل تاسو ماته اجازه راکړئ چې د هغه سر غوش کرم هغوي وویل: نه! که دا دجال وي نو ته هغه نسې مړ کولای که چیري نه وي نو ناحقه خون ولی کوي؟

يو مسلمان سوي عيسایي خپله یوه کيسه داسي کوي چې زه د سمندر په سفر وتلى وم، یو توپان راغي او د سمندر خپو مور را ګير کرو، مور یوې

جزيري ته پنا يو وړه، هغه جزيره اباده بسکاريده، مور یونادر حیوان و لیدى د هغه پر وجود خورا ډير وېښتان و هیچ نه بسکاريده چي د هغه سر کوم او لکى. کومه ده، هغه ماته وویل چي يوه کلیساده او په هغه ئای کي درته خوک منظر دی، ورسه، هغه چي هلته ئي گوري چي يو ديو ته ورته کس دی چي په لویو لویو ځنځیرونو تېل سوی دی، هغه وویل چي زه دجال یم دا مهال زنداني یم او رانه وي پونتيل چي په پلانی ئای کي او به سته؟ پلانی خراموي پیدا کيږي کنه؟ دا ډول مور ته نه بسکاري چي دجال په نړۍ کي موجود دی کنه مور ته مالومه ده چي دجال حتماً راخي چي انساني خبره به لري هغه به په يوه سترګه ړوند وي او د هغه طاقت به دومره زيات وي چي مئکي ته ووايي: را وباسه خزانې نو هلته به شنه کښتونه را زرغونه سی د مئکي خخه به خزانې را ووئي او د هغه رفتار به دومره تيز وي چي یوازي په خو ورڅو کي به پر ټوله نړۍ را و خرخي او د تولی نړۍ خزانې به په خپل والکي واخلي، هغه یوازي هغه چاته رزق ورکوي چي د هغه پلوی کوي او مني چي په ربنتيا دا خدای دی، هغه به د مسلمانانو سره سخت چلنډ کوونکي وي خوددي شخص په اړه لا خرگنده نده چي خبره به يې خه ډول وي او کله به را خرگند سی نور نو مور له حدیثو خخه پوهیداى سو چي دجال به خنګه وي، کله به راسي، خنګه به راسي او د هغه نښي به خه وي.

## اغا سید علی موسوی:

زما نظریه هم داده چي داسي يو حالت به وي چي د استعمار سوي نړۍ ستر ستر شيان به هغه په خپل واک کي واخلي او مسلمانانو ته به زيان ورسوي، لکه نن چي مور په لوی لاس اړ کړل سوي يو، هر خه زمور سره سته خوبیا هم مور نورو ته اړ يو او د هغوي خواته موستړگی نیولي دي، مور تیل، غنم، سمندر، میوې، غرونه مقصد هر خه لرو نو بیا ولی مور اړ يو او هغوي ولی مور ته خپلی سترګی را بنئي؟ دا هر خه د قیامت نښاني دي، که تاسو په غور دا ټول کتابونه ولولئ نو یوه یوه نښاني به مو مخي ته راسي، دجال هم راغلی او په مسلمانانو کي بي اتفاقی هم موجوده ده.

**سوال:** ستاسو په فکر دجال راغلی؟

**ځواب:** تقریباً راغلی دی حالات داسي بسکاري د مهدی امام را خرگندیدل دیر نبودې دي، نن سبا خه روان دي، سړۍ په امن کي خوب نسي کولای، په خلاص زړه څوک ګرځیداڼي نسي، يو اسلامي هیواد راونښیه چي هلتله

امن وي. په اوں وخت کي په تولو اسلامي هیوادنو کي فسادونه او جنگونه روان دي.

د دجال اپوند چي په احاديثو کي بیلابيل کوم روایتونه راغلي د هغوي د مطالعي خخه په ټوله کي دا نتیجه اخلو چي دجال د مسلمانانو د ازماينښت لپاره را لیړل کېږي چي ددي فتنې په مرسته به نړۍ پر دوو برخو ووېشل سی، قوي ايمان لرونکي او مشرکين، منځنۍ برخه منافقين چي په دواړو کښتيو کي به سپرېږي نور به څوک نسي پاته.

دلته اصحابوته د حضور ﷺ لخوا ورکړل سوي فرمان هم په ذهن کي ولري:

((له حضرت عمران بن حصین رضي الله عنه خخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایل: څوک چي د دجال د راتګ خبر واوري نو هغه باید ورڅخه ليري سی، په خدائ ﷺ قسم که څوک دجال ته نړدي ورغی ځان به مومن ګني، خو بیا به هم د هغه پیروي ومنی، ځکه هغه ته چي کوم خه ورکړل سوي د هغه له امله په شک کي لوېږي<sup>۱</sup>).))

رسول الله ﷺ چي د دجال ذکر کاوه نو پر اصحابو یوه وبره غورېدلې ووه، د ځینو صحابه و په وينا مور داسي احساسول چي هغه نړدي په یوه ځنګل کي موجود دي.

<sup>1</sup> مشکوہ د حدیث شمیر ۵۲۵۲ د ابو داود به حواله

خورا ډیر عیسایان هم په دې نظر دي چي دجال يا انتي چرست<sup>1</sup> (د مسيح خلاف) راتلونکي دي، ((په نړدو کي به په نړي کي د شيطانانو عبادت وسي<sup>2</sup>)).

د عیسایانو له وينا وو یوه دا هم ده چي هغه به یو ناخاپه نه را خرگندېږي بلکه په غير مستقيم دول به خپل څواکونه را تولوي او تر هغو به هیڅ ګام پورته نه کړي تر کله چي د نړي حالات د هغه د راوتلو په حق کي نه وي برابر، د هغوي لومړني موخه د منځني ختيئ په خپل واک کي راوستل دي وروسته به اسياسي هيوادونه تر خپل کنترول لاندي راولي.

يهوديان هم یوه داسي الهامي پاچاته په تمه دي چي په نړيواله کچه به د دوي ملاتر کوي. عیسایان هغه شخص ته د مسيح دښمن (Anti-Christ) وايي چي د خدايي په دعوه کولو سره به په نړي کي تباھي راپيل کړي او موړ مسلمانان د هغه پر خرگندېدو ايمان لرو او دجال ورته وايو، ياني عیسایان او مسلمانان په دې خبره یوه خوله دي چي دجال خامخا راخي،

---

<sup>1</sup> Anti-Christ

<sup>2</sup> كتاب الهامات

تر خبری غئولو وړاندی هڅه کوو چې د اسرائیلوا او یو شمېر نورو په بنستیزو تاریخي حقایقو وپوهېږو او وروسته راتلونکو پېښو باندی پوهیدل اسانه کېږي، اوس به د مسلمانانو، عیسایانو او یهودیانو تر منځ په راتلونکي کې د پېښیدونکو جګرو او د شته کړکېچ شالید ته کتنه وکرو.

د حضرت یعقوب<sup>الله عليه السلام</sup> نوم بنی اسرائیل وو او د قرآن کريم د بیان سره سم بنی اسرائیل د حضرت یعقوب<sup>الله عليه السلام</sup> اولاده ده، د عهد نامه عتیق په حواله د حضرت ابراهیم<sup>الله عليه السلام</sup> دوه زامن وه اسماعیل<sup>الله عليه السلام</sup> او اسحاق<sup>الله عليه السلام</sup> او د اسحاق<sup>الله عليه السلام</sup> دوه زامن وه عیسی<sup>الله عليه السلام</sup> او یعقوب<sup>الله عليه السلام</sup> او د هغه نوم چې یعقوب وو د هغه ۱۲ زامن وه چې تر تیلو د مشر نوم یې (یهودا) وو او وروستی یې (بین یامین) نومیدی، په دې توګه په کومو سیمو کې چې د یهودا نسل اوسيدي د نورو سیمو د تبا کېدو سره یوازي هغوي و ژغورل سوه ځکه نو هغوي ته یهودیان وویل سوه پالکتونکو او نجومیانو چې په دې نسل کې د خپلو خیالاتو او عقیدې پر بنست کومه ادانه (چوکات) جوړ کړي وو او تر میلاد ۵ سوه کاله وړاندی چمتو کړل سوی وو هغه ته یهودیت وايې، ځکه نو قرآن کريم په اکثره ځایونو کې د ((الذين هادوا)) په ویل مخاطب کړي ولی چې په هغوي کې هغه غیر اسرائیل خلک هم موجود وه چې یهودیت یې منلى وو په داسي حال کې چې قرآن کريم بنی اسرائیل په همدي نامه بللي، اسرائیلوا په کلونو کلونو د فرعونیانو تر لاس لاندی د ذلت او رسوايې ژوند تیر کړ ځکه نو الله<sup>الله عليه السلام</sup> پرهغوي رحم وکړ او حضرت

موسی<sup>اللَّيْلَةُ</sup> یې په دوى کي پيغمبر پيدا کړ، په (سينا) غره کي پر حضرت موسی<sup>اللَّيْلَةُ</sup> (تورات) بې شمېره حکمونه نازل سوه او په هغوي کي یو حکم دا هم وو چي بنې اسرائیل د ئخان سره فلسطین ته بوزه او هغه ئخای فتح کړئ هغه ستاسو مراث دی، بنې اسرائیلولو چي دا حکم واورید نته (انکار) یې وکړ او ويې ويل: موږ هلته هیڅ کله نه ځو تر خو هغوي هلته موجود وي، ته او ستا رب دواړه ولاړ سې د هغوي سره و جنگۍږي موږ دلته پاتيرو، ځکه نو اسرائیل د سزا په توګه (۴۰ کاله) په صحراءوو کي پاته سول، چي کله دا سزا پوره سوه نو حضرت موسی<sup>اللَّيْلَةُ</sup> د بنې اسرائیلولو سره د (هواب) سيمېي ته داخل سو، (موسی<sup>اللَّيْلَةُ</sup>) هلته وفات سو او بيا د حضرت (يوشع<sup>اللَّيْلَةُ</sup>) په مشری اسرائیل فلسطین ته داخل سول، د قبیلوي تعصب پر بنسټ پر ۱۲ برخو ووبشل سول او په (فلسطین) کي دوى له پخوا څخه موجود او نه اصلاح کیدونکو قومونو په عقیدو کي ورګډ سول او مشرکين سول.

وروسته بنې اسرائیلولو ته د حضرت موسی<sup>اللَّيْلَةُ</sup> وصیت په ياد سو او هغوي خپل ګډه واکمني جوړه کړه چي په هغوي کي درې مشران تیر سول، (حضرت طالوت<sup>اللَّيْلَةُ</sup>)، (حضرت داود<sup>اللَّيْلَةُ</sup>) او (حضرت سليمان<sup>اللَّيْلَةُ</sup>)؛ طالوت<sup>اللَّيْلَةُ</sup> دولس خوري وري قبيلي سره یو کړي او خپل زوي (داود) یې ور مشر کړ، په دي ډول حضرت داود<sup>اللَّيْلَةُ</sup> ګير چاپېره ځيني سيمېي فتح کړي او تر خپل واک لاندي یې راوستلي او بيا یې په (یروشلم) کي د بيت

المقدس بنسټ کېښېنود او د سیکنې د تابوت د ژغورلو لپاره يې د ډیوې  
ودانی چاري پیل کړي، د سیکنې د تابوت په اړه د قرآن کریم بیان داسې  
دی چې د هغه نبې هغه ته دا هم وویل چې د خدای ﷺ له طرفه د هغه د  
پاچا کیدو یوه نښاني داده چې هغه صندوق به بیتره ستاسو لاس ته و  
لویبرې، په هغه کې ستاسو د رب لخوا ستاسو لپاره د زړه د سکون سامان  
موجود دی، په هغه کې د موْسُى او د هارون د کورنۍ لخوا پرېښودل سوي  
برکتونه دي چې دا وخت يې فربنټې ساتي، خرګنده نه ده چې په دې  
صندوق کې خه دې، د انجیل په حواله په هغه کې د (حضرت یوسف ﷺ)  
جامه مبارکه ده او د بایبل د روایت سره سم په هغه کې هدوکې او جامي  
دي چې (حضرت موْسُى ﷺ) د مصر خخه له خانه سره راوري ول.

د قصص الانبياء په حواله په دې صندوق کې د تورات اصلې بنې د ډبرې  
دوي تختې چې (حضرت موْسُى ﷺ) ته په (سینا غره) کې ورکړل سوي  
وې او په هغه کې د (حضرت موْسُى ﷺ) او (هارون ﷺ) عصاء (لکړه)،  
جامې او د من او سلوا لوښي هم خوندي دي، خو راتلونکي نسلونه د الله  
تعالی ﷺ دا احسان په یاد ولري چې په صحراءوو کې د ژوند پر مهال  
الله ﷺ دوى ته ورکړي ول.

د (حضرت داود ﷺ) تینګه غوبښته وه چې ددې صندوق لپاره یو بېل کور  
جور کړي چې دا صندوق هلته خوندي پاته سې خود (اسرالیاتو<sup>۱</sup>) سره سم  
هغه ته ویل سوي وو چې د هغه د زوي په وخت کې دا ودانی جوریدای  
سې، (حضرت داود ﷺ) د خپل زوي په وخت کې په پرله پسې ډول هڅه

<sup>۱</sup> اسرائیلیات هغه کیسو او خبرو ته ویل کېږي چې د اسلام په نوم خیاره سوي وو خو اسلامي منبع ونلري.

وکړه چې بلاخره د (حضرت سیلمان اللَّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْفُسِنَا) په دور کې کار بشپړ سو او دې ته سلیمانی معبد وویل سو، تر (حضرت سلیمان اللَّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْفُسِنَا) وروسته بنی اسرائیل بیا په خپل منځ کې و جنګیده په لیری شمالي فلسطین کې د اسرائیلو واکمنی حاکمه سوه او په سهیلی فلسطین کې د یهودو، اوس نو د دواړو واکمنیو تر خنګ سخته سیالي او خونپی کشمکشونه پیل سوه. بلاخره تر میلاد اوه سوه کاله وړاندی د اسرائیلو واکمنی پای ته ورسپه خو (۵۸۷) کاله تر میلاد وړاندی بابل پاچا د یهودو د سلطنت وروستی خبنته و کښه او سلیمان معبد یې داسی وران کړ چې یو دیوال یې هم ولار پاته نسو، (سکینه تابوت) هغه وخت داسی غیب سو چې تر اوسه یې چا درک نه دی معلوم کړی او اسرائیل یې له هغه ځایه دباندي و شړل، (۷۰) کاله) وروسته ایراني فاتح پارسوا (قصر بابل) و نیوی او بیا یې اسرائیلو ته د راتگ اجازه ورکړه، له بیرته راتگ وروسته هغوي سلیمانی هیکل (مجسمه) هم له سره و رغول خو د یهوديانو ديني او اخلاقې حالت ورو ورو خرابیدی اخر داسی حد ته ورسیده چې هغه مهال چې د (حضرت یحیى اللَّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْفُسِنَا) سر یې قلم کړ نو بیا ددې قوم د یو کس برغ هم وانه وریدل سو، بیا په هغوي کې د (حضرت عيسی اللَّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْفُسِنَا) سره یو لړ معجزې هم راغلي، لومړي، د هغه زېریدنه او بیا (په ځانګو کې خبری کول) دا معجزې د اسرائیل لوپاره پرخدای جَنَاحَةً د ايمان راولو سخت ازماينېست وو، پرته له پاره د هغه د زېریدني ذکر په قرآن کريم کې په دې دول راغلي دي:

ثباره: ((د مریم زوی او د هغه مور مور یوه نښاني و گرڅول او هغوي

مو داسي يوه ځای ته ورسول چي د اطمنان ځای وو<sup>۱</sup>).

کله چي هغه د خپل ماشوم سره قوم ته ستنه سوه نو تول په سخته حيرانتيا کي و لويده دا کيفيت د قرآن کريم په يو بل ځای کي داسي فرمایل سوي:

ڇيابه: ((بيا چي هغه ماشوم په غير کي خپل قوم ته ستنه سوه ، نو خلگو و پونستل اي مريم! دا شى دي له کومه را وړ؟ د هارون خوري نه خو ستا پلار بد سپري وو او نه هم ستا مور کومه بدکاره بنسخه وه<sup>۲</sup>). په دي ترڅ کي حضرت مريم د خپل ماشوم خواته اشاره وکړه ماشوم پر خبرو راغي، ويږي ويل:

ڇيابه: ((زه د الله بنده یم هغه ماته کتاب راکړي او نبې یې ګرځولي یم او برکت یې راباندي کړي او د لمانځه او ذکوړه حکم یې راته کړي تر څو چي ژوندي یم د مور د حق ادا کوونکي یې و ګرځولم او زه یې قهرجن او بد نصيبة نه یم پیدا کړي، سلام دي وي پرما چي کله پیدا سوم او چي کله مرم او چي کله ژوندي پورته کړل سه<sup>۳</sup>)).

دا هغه معجزي وي چي د (حضرت عيسى ﷺ) په ماشومتوب کي اسرائيلو ته وړاندي سوي، الله ﷺ هغوي ته د مسلسل بدکاريوا په بدل کي د عبرتناکي سزا مخکي پر هغوي تول دليلونه بشپړول غواړي.

<sup>1</sup> سوره مومنون آية ۵۰

<sup>2</sup> مريم سورت ۲۸ ايت

<sup>3</sup> مريم سوره ۳۳، ۳۰

يهوديان په هغه مهال د يوه داسي واکمن د راتگ په تمه وو چي هغوي له ذلت او بې واکي خخه وزغوري او په نوي کي يوه پاچاهي واکمنه کري. په دي ترڅ کي د لرغونی اريانا سره د يو شان والي د اغیز د ډېریدو له امله چي په هغوي کي کوم بنستييز بدلونونه ليدل سوي وو له هغوي يو دا هم وو چي د نيكيو خالق يزدان<sup>1</sup> او د بدو خالق (اهريمن<sup>2</sup>) تر منځ ازلي جنګ دی او وروستي فتح به د يزدان وي او هغه به د خپلي فتح د اعلان لپاره مئکي ته يو استازى را ولېري چي د هغه د ظهور په وخت کي ستوري را لوېري، قحطي او نور مصيitonه به را نازبلېري او وروسته به ټول شيان ختم سي، ددي اريايي عقيدي لاندي يهوديانو هم خپله غوبښنه پوره وليدل، خدای به يوه مسيحرا را نازل کري، پاچاهي به دهغه وي، د هغه له راتگ سره به د (حضرت داود عليه السلام) پاچاهي له سره جوړه سی او داسيمه به بې پلازمينه وي، د پاچا خخه مقصد اسماني پاچا او د (يروشلم) خخه مراد د الماسو او جواهيرو يو داسي اسماني بنار وو چي په ويالو کي يې د ژوند او بهيري، په دوى کي پرهيزگاره خلگ د يهودو له بناره ووتل او په غارونو ننوتل، د هغوي باور وو چي حضرت مسيح به خپله حضرت داود وي چي دوى به د یونانيانو له منگولو ژغوري، مړه سوي يهوديان به را ژوندي کړي او په ګډه به يو پاچاهي جوړه کري، کله به چي په هغوي کي يو خوان همته

<sup>1</sup> يزدان، يزيد، اوسيتايي کليمه ده چي په لرغونی اريايي کي د خدای په معنى کاربده.

<sup>2</sup> اهريمن اوسيتايي کليمه ده چي لرغونی پښتو بنه بې (ميرخمن) ده چي د دېمن او شرخونښونکي په مانا ده. (ژيلان) (Ahriman)

څوک پیدا سو، ژر به یې د هغه نېښو سره پرتله کاوه چې د مسیح سره به یې تراو درلود.

په دې حال کي یو نسلکی خوان چې په سترګو کي یې حیرانونکې خلا ووه، پر اوبرو یې زلفي غورېدلې وي په (سلیمانی) معبد نوت یهودان هلته ناست ول او سکې یې شرنگولې، د حرم په دننه کي خلکو بازار غورولې وو د عبادت پر ئای په راکړه ورکړه بوخت ول، هغه لړ په قهر سو د ټول بازار پام یې ځان ته کړ او یوه اغیزناکه وینا یې وکړه.

خینو چې د هغه خبری واوريدي نو چغې یې کړي د (داود) زوي راغلی مور ده ته انتظار وو، د هغه زلمي په لاس یو شمېر ناروغانو شفا تر لاسه کړه، د جرام (پیس) عذاب ورنه ليري سو، ړندو لید وموند، دا د خدای تعالي پیغمبر (حضرت عیسیٰ ﷺ) یهوديانو خو داخوب لیدی چې د هغه له راتګ سره به د نړۍ پاچاهي د دوی وي، د هغوي خخه به څوک پوبنستونکی نه وي خو هغوي چې د (عیسیٰ ﷺ) خبری واوريدي تکان یې و خور او د هغه د نبوت د انکار سره یې وویل چې عیسی د جلیل اوسيدونکی دی او د جلیل خخه هیڅنبي نسي کیدای، حضرت عیسی پر یهودي علماء د نیوکې په ډول وویل:

((اې ریاکارو! افسوس دی پرتاسو، د هغه قبرونو په خېر یاست چې په سپینو ډبرو پوبنل سوي وي، چې باندنې دير نسلکلي بنسکاري مګر دننه د شورېدلو هډوکو او هر ډول مرداري خخه ډک دي، په دې ډول په بنسکاره تاسو نیک بنسکاري او په باطن کي د مکاري، ریاکاري او بې دینې خخه ډک یاست، په تاسو کي چې هرڅوک خپل هرڅه پري  
برډې هغه زما شاګرد نه دي)).

د یهودی عالمانو لپاره د هغه دا خبری د جنگ اعلان وو، هغوي په خپل منځ کي مشوره وکړه چي خنګه دا بېغ بند کړي، یو پلان یې جوړ کړ او د هغه سره سم یې پت پولیس په نورو شکلونو (حضرت عیسی) ته و لیږل، هغوي ورته و یې ویل:

((ای استاذه! مور پوهېږو چي ته رښتنی یې او په رښتنې توګه د خدای په لار کي زده کړه ورکوې او د هیچا پروا هم نه کوې، مور ته ووایه چي آیا قیصر ته جزیه (ججه) ورکول جایز دي؟))

(عیسی) د هغوي په مکاری پوه سو، ورته و یې ویل:

((پردغه سیکې د چا عکس او نوم دی؟ هغوي خواب ورکړ: د قیصر، عیسی وویل خه چي د قیصر دی هغه قیصر ته ورکړئ او خه چي د الله ﷺ دی هغه الله ته ور کړئ.))

له دې وروسته هغوي د (عیسی) یوه پېرويو ته رشوت ورکړ او هغه یې دې کار ته چمتو کړ چي عیسی په داسی یوه موقع کي و نیسي چي د خلکو خطره نه وي، بیا هغوي تبول را غونډ سوه او هغه یې د روم حاکم ته وروست او قیصر ته یې وویل:

((دا سړی مور تیرباسي او وايې چي قیصر ته ججه مه ورکوئ او خپل خان په حقه پاچا ګنې))

هغوي پر (عیسی ﷺ) باندي نور تورونه هم و لګول اخرا هغوي تورونه اغیزمن ثابت سوه، د روم واکمن حضرت (عیسی ﷺ) د یوه ساتونکي په لاس غره ته و لیږي او یهوديانو هم عیسی ﷺ د تګ په حال کي و لیدي، (حواري) خپله اعتراض کوي چي له نیوں کيدو وروسته هغه پر سجده پري

ووت او توله شپه یې دعا وي کولي ((ما ددي خلکو خخه و ژغوره)) دا د جلیل القدر معصوم پیغمبر دعا وه لکه د حضرت ابراهیم، حضرت یعقوب او حضرت یوسف اللّٰہ دعاوی چي الله تعالی اللّٰہ قبولي کړي په دی توګه د عیسی اللّٰہ دعا هم قبوله سوه، په دی اړه د قرآنکریم دا آیت شاهدی ورکوي؛  
ژبابه:

((او د دوى د دې خبri (له کبله) چي موربې له شکه د الله رسول د مریم زوی عیسی وژلی دی، په داسی حال کی چي هغوي هغه نه وو وژلی او نه یې هم په دار ځرولى دی، بلکه پر دوى (دغه پېښه) هم شکله (یوشانی) سوی وه، او بې شکه هغه کسان چي د هغه په اړه بې اختلاف کړي دی د هغه په اړوند شکمن دی چي په دی اړه د گومان له پیروی پرته نور هیڅ کوم علم نلري او په ربستیا چي دوى عیسی نه وو وژلی<sup>1</sup>.))

زمور د عقیدي له مخي هغه الله تعالی اللّٰہ ژوندی اسمانونو ته پورته کړ، د هغه د مصلوبولو (پرصلیب باندی ځرولو) په اړه خپله عیسایانو کی لسگونه قولونه موجود دي، د بیلګي په ډول: ئینې وايې پر صلیب مسیح نه بلکه د هغه همخیره ځرول سوی دي او مسیح هلته ولاړ وو د هغوي پر بې عقلی بې خندل، د ئینو په وينا پر صلیب عیسی خو ځرول سوی وو خو د هغه وفات د صلیب خخه تر را کښته کولو وروسته را منځ ته سو او یو شمېر بيا وايې چي هغه پر صلیب وفات سو او بیا ژوندی سو او بیا یې شاوخوا لس

ئله له خپلو پلویانو سره خبری وکړي، خوک وايي پر صلیب د مسیح انسانی جسم مړ سو او تر بخولو وروسته چې په هغه کي کوم روح ژوندي وو هغه اسمانونو ته پورته کړل سو، ئینې بیا په دې نظر دي چې تر مرګ وروسته مسیح د وجود سره ژوندي سو او لور پورته سو، دلته زما موخه د عیسايانو ذلیل کول او درواججن کول نه بلکه یوازی د بېلاپېلو اړخونو بیان دی او په دې پوهیدل دي چې یهودو چې د (حضرت عیسیٰ اللہ علیہ السلام) سره کوم چلنډ وکړ دا دهغه د کوم جرم سزا وه.

د صلیب د پېښې پر مهال د (حضرت عیسیٰ اللہ علیہ السلام) عمر ۳۳ کاله وو او دا پېښې د جمعې په ورڅامنځ ته سوه چې هغه ته عیسايان Goog Friday (بنه جمعه) وايي ځکه په دې ورڅه د آدم لپاره کفاره و گرځیدی، تر هغه وروسته د (ایسټر خوشحالی) راخې ځکه د عیسايانو د عقیدې له مخي په دې ورڅ حضرت عیسیٰ اللہ علیہ السلام دوهم څل ژوندي سو او د خپلو شاګردانو سره یې و لیدل،

یهودان وايي که چیري (عیسیٰ اللہ علیہ السلام) رښتیا مسیح وي نو هغه څنګه پر صلیب را و ځرول سو.

تر حضرت عیسیٰ وروسته عیسائیت توان پیدا کړ او (۶۴ زیوردیز) کال کي یهودیانو د رومیانو په وړاندی په بنکاره بغاوت وکړ وروسته رومي سلطنت ټینګه مقابله وکړ او هغه بغاوت یې درې وړي کړ، په دې قتل عام کي یو نیم لک کسان ووژل سول، په زرگونو و نیول سول او د ځنګلي ځناورو په وړاندی و غورڅول سول، (بیت المقدس) ته اور واچول سو او سليماني معبد داسي خاوری کړل سو چې هیڅ عیسايی و نه توانیدی په ګوته کړي

چي هغه چرته جوړ وو، له فلسطین خخه یهودیان ایستل سوي وو او هلتہ رومي (هرقل) واکمن حکومت کاوه، دا هغه وخت وو چي په عربو کي د حضرت نبی کريم صلی اللہ علیہ وسّع آنحضرت پیدا یښت سوي وو، د حضرت عمر فاروق رضی اللہ علیہ تر زمانې دا بنار د عیسایی حکومت مرکز وو، په دې وخت کي سره پاشل سوي عیسایان ځای ځای په کورونو جوړولو بوخت سول، هغوي سيمه ايزو عربو ((بودیانو)) او قريشو ته د خپلي دې خپلوی یادونه کوله چي د (حضرت ابراهيم) د اولادونو تر منځ وه، یو څل بیا یې ورياده کړه چي یهودیان د حضرت ابراهيم او (حضرت ساره) د زوی حضرت اسحاق اولادونه دې په داسي حال کي چي (قريش) د حضرت ابراهيم او حضرت هاجري اولادونه دي، یهودیانو د حضرت اسماعيل مور حضرت هاجري په اړه دا کيسه په خپل الهامي کتاب تورات کي داخله کړي چي هغه د ابراهيم ميرمن (نه) بکله یوه بدکاره وه چي هغه د خپلي ميرمني (ساره) په وینا په وچ ریگستان کي وغورخوں، عیسایانو د یروشلم د نیولو پر مهال تر کلونو پوري خپل خعلی (کثافات) د یهودیانو په کندوالو کي غورخوں او دا حالت د حضرت عمر فاروق لخوا د (یروشلم) تر نیولو روان وو اسقف اعظم (د عیسایانو ستر عالم) په زړورتوب سره د لاطيني سپاهيانو په مرسته د یروشلم دفاع وکړه خو په (۶۳۸ زېردیز) کال کي عیسایان اړسول چي وسله و غورخوی، اسقف اعظم د حضرت عمر رضی اللہ علیہ پرته بل چاته د بنار د کيليانو د سپارلو خخه انکار کړي وو، حضرت عمر رضی اللہ علیہ چي بنار ته داخل سو د خپل عادت سره سم یې چي په خومره امن او پرته له ويني تویونی د بنار واګي په لاس کي واختsti د هغه مثال په تاریخ کي نه موندل کېږي.

له کله چي عیسایانو وسله و غورخوں نو هیڅ چیري هم وينه توی نه سوه

او نه هم کوم مذهبی ځای و سوچول سو او نه هم خوک بې کوره سو، حضرت عمر رضیعنه د ژوندون د ځای د کتلو غوبښته وکړه، اسقف اعظم هغه سیده هغه ځای ته ورساوه چې د حضرت عیسیٰ لله علیه السلام د مرگ او نوي ژوند د نظرې سره سم جوړ سوی وو، د یادګار دا ستره او عالیشانه مانۍ چې د اسلام خلیفه ولیده نو خوبنن نه سو ځکه اسلام پر صلیب د حضرت عیسیٰ مرگ غلط ګنلی وو.

حضرت عمر رضیعنه هلته ولاړ وو چې د لمانځه وخت سو، خلیفه ته وویل سوه چې آیا هغه غواړي همدلته لمونځ اداکړي؟ خو حضرت عمر رضیعنه د هغه ودانۍ خخه د باندي ووت لمونځ یې اداکړ او ويې ویل: که زه په مسيحي ودانۍ کې لمونځ ادا کړم نو مسلمانان به ورباندي قبضه وکړي او پردي بنستې به ورڅخه مسجد جوړ کړي چې دلته د اسلام خلیفه لمونځ ادا کړي دی، حضرت عمر رضیعنه فرمان صادر کړ چې دلته به کوم مسجد نه جوړېږي؛ تر هغه وروسته حضرت عمر رضیعنه د سليماني معبد خخه کتنه وکړه، هغه هلته په دې ډیر حیران سو چې حضرت سليمان لله علیه السلام ته منسوب عيسایان دا سپېڅلی ځای د خڅلو او کثافاتو لپاره کاروی، هغه په خپلو لاسونو د هغه ځای کثافات په خپل څولی کې واچول او د نیار تر دیوال یې واپول د هغه ملګرو هم همدادسي وکړل.

حضرت عمر رضیعنه د یهودي علم (اسرائیلیاتو) ماهر کعب ور و غوبښت او د طبری په حواله د هغه په وراندي یې د قرآن شریف (۱۷ م او ۱۸ م سورتونه) تلاوت کړه چې په هغه کې د حضرت داود، حضرت سليمان او د سليماني معبد پیښي ذکر سوی دي، بیا یې کعب ته وویل چې د هغه

بهترین مقام ځای ورته و نبی چې هلته مسلمانان عبادت وکړي، کعب د غره په شمالی برخه کې یو ځای په ګوتنه کړ خو هلته چې به مسلمانانو د عبادت په وخت قبلې ته مخ اړوی، نو مخي ته به یې د یهودو یو شمېر مقدس ځایونه هم راتلله، حضرت عمر د کعب دا وړاندیز رد کړ او د (هیروودیس) د شاهی مانۍ یو ځای یې په ګوتنه کړ او هلته یې د لرگیو یو ساده ودانی جوړه کړه چې په هغه کې به د عبادت پر مهال د مسلمانانو مخ یوازي مکي طرف ته وو چې هغه (مسجد قبا) دی.

دقیټه الصغری (د عذاب ډبره) د جوړولو حکم اموي خلیفه عبدالملک بن مروان په (۶۸ هجري) کال کې ور کړ دا شپږ اړخیزه ودانی په (۷۲ هجري) کال کې بشپړه سوه، ددې لپاره خلیفه د مصر د ۷ کلونو مالیات ځانګړي کړه، ددې ودانی او ګنبدی پربکړه داسي وسوه چې د هغه ډبري ګير چاپیره به جوړېږي چې په اړه یې ګن روایتونه موجود دي، د هغو څخه یو دا هم دی چې د حضرت ادم عليه السلام څخه دوه زره کاله پخوا فرشتو پر دې ځای طواف کړي وو، دوهم روایت دا دی چې د حضرت نوح عليه السلام کښتی له طوفانه وروسته پر دې ځای را کښتہ سوې ده، دا هم ويل کېږي چې د قیامت په ورئ به (اسرافیل عليه السلام) پر دې ډبره درېږي او صور شبېلی به (پوه) کوي، دا روایت هم موجود دی چې د حضرت داود عليه السلام په زمانه کې یهودانو خپل قرباني دلته راړول او یوې اسماني شغلې به هغه سوڅل او په ایرو به یې بدلول چې دا به دهغوى د قرباني د قبول یوه نښه بلل کېده، د روابت سره سم د معراج په شپه حضور صلی الله علیہ و آله و سلم پر دې ځای براق ته پورته سوا او اسمانونو ته ولارې او حضور صلی الله علیہ و آله و سلم ددې ډبري اړخ ته د انبياوو امامت هم وکړ. د مسجد (اقصى) ودانی ددې ګنبد لرونکي ودانی څخه لړ اړخ ته د حرم

په سهیلی برخه کي پرته ده، دا روښانه کول ځکه مهم دي چي دېرى خلک دا بنګلۍ ګنبد لرونکي (قبه صغري) مسجد اقصى ګنه، په دي مسجد کي یو لمونځ د (۲۵ زره لمخونو) برابر دي، دا د مځکي پرمخ دوهم مسجد دي چي تر کعبې شريفي (۴۰ کاله) وروسته جوړ سوي دي، دا تر ټولو مځکي حضرت ادم عليه السلام جوړ کړ وروسته حضرت ابراهيم عليه السلام په هم هغه ډول له سره جوړ کړ لکه خنګه چي هغه د حضرت اسماعيل عليه السلام په مرسته کعبه له سره جوړه کړه، لکه وړاندي چي مي وویل بیا حضرت داود عليه السلام د دي مسجد د ودانولو چاري پیل کړي او حضرت سليمان عليه السلام بشپړ کړ او هم دي ته په تاریخ کي سليماني معبد ویل کېږي، بیا د رومي پاچا بخت نصر په حکم تر تباھي وروسته دا هغه مسجد دي چي حضرت عمر رضي الله عنه دوهم حل ودان کړ، د پخوانیو پاتي شونو نه یو دیوال پاته دي چي (گريه) ورته ویل کېږي او دا د یهوديانو مقدس ترین عبادتھائي دي، هغوي د سليماني معبد پر تباھي او دخپل عظمت پر بايللو دلته اوښکي توبوي.

په تپرو (۲۰۰) کلونو کي د یروشلم بشارونه د ډول ډول غورخو پرخو سره مخامنځ وو خو بیا هم د هغه ئایي ودانۍ، په دېرنګلۍ ډول جوړي سوي، د درې ګونو مذهبونو خلک دلته راتله او دا بنار په ملي کچه د ټولو د پام وړ وو خو یو حل بیا تاریخ حالات و ګرئوں او په نړۍ کي عیسیايان ددي بنار د لاسته راولو په هڅه کي سوه، د اروپا عیسیايو واکمنی سره یو ئایي سوي، له ۱۰۹۶ خنه تر ۱۲۹۲ پوري یانې خه باندي دوه سوه کاله یې د منځني ختیع پر مسلمانانو پرله پسې حملې وکړي چي هدف یې د

مسلمانانو د لاسوچخه د سپېڅلو ځایونو اخستل وو.

په دې جنګونو کي برخه اخستونکي عيسایان د (پاپ اربن ثانی) په هغه غوښته ور مخکي سوه چي د صلیب په نوم کړي وه، بیا نو ددې جګرو په مهمو کي هم صلیب د جنګ د علم په توګه و کارول سو په دې توګه دې ته صلیبی جنګونه (Crusades) وبل کېږي.

دا جنګونه چي کله په یو ولسمه پېړي کي وسوه هغه وخت منځنۍ بحر چي د اوېو پر دوو برخو ويشل سوی وو په لویدیئه خنده کي یې لاطیني تهذیب او پر مذهبی بنستونو ولاړ عیسویت وو په داسي حال کي چي پر ختیئه خنده یې یوناني تهذیب موجود وو چي د هغوي د استازیتوب ویاړ (یوناني) کلیسا او د ختیئ (رومی) سلطنت ته په برخه وو، د اسلام په وړاندي دواړه اړخه سره همړغی او یو صف سول.

دې جګرو ګن لاملونه درلوده چي په هغو کي خپله د مسلمانانو په منځ کي نازک حالت هم موجود وو، په بغداد کي واکمن ترکانو د مصر د فاطميانو څخه واک واحیست لومړی فاطميانو او بیا دوی ټولو خپل فرياداروپا ته ور وړ، بیا نو اروپا يې څای ناستي وو چي خپل وطن کي یې هیڅ زړه را کېښون پاته نسو.

په اروپا کي د ځایونو د نيوني د نظام د زياتيدو له امله د پاپ روحاني اقتدار له سخت خطر سره مخ وو، په داسي حال کي د عربي عيسائیت د دبدې د ساتلو لپاره اړينه وه چي په پرله پسې دول ددې ناکراره ځواکونو مخه وارول سی، په (۱۰۹۴) کي د (کلیر ماونټ) په تاریخي غونډه کي د مسلمانانو په وړاندي د مقدس جنګ اعلان و سو او ټولو ورته لبیک ووایه، (پاپ) اعلان وکړ چي سپېڅلي مئکه و نیسیء او ور باندي واکمن سی، دا

سیمه ستاسو ده او له دې سره دا کافران یانی (مسلمانان) هیچ تراو نه لري، د تورات په حواله دلته به د شیدو او شاتو ويالي و بهيوري، په (۱۰۹۵) کي لومړۍ صليبي حمله وسوه، هغوي په يوه پسي بله کلا قىضه کول او هلتہ به يې خپل يو رياست جوړاوه، په دې توګه خلور آزاد اسرائيلى رياستونه بيت المقدس، انطاکيه، طرابلس او الراء را منځ ته سوه او په (۱۰۹۹) کي هغوي بيت المقدس ته ننوتل.

درې ورخي صليبي حمله کوونکو په منظم ډول ټول وژنه (قتل عام) وکړ، نړدي ۳۰ زره مسلمانان يې له تبغه تېر کړل، ۱۰ زره مسلمانان چې د مسجد اقصى پر چت (بام) يې پنا اخستې وه هم ووژل سول.

ددې ستر ظلم عيني شاهد رايمنډ (Raymond) ليکي چې صليبي جهاد يو خوشالونکې عقده وه، د ټولو ستونزو او مشکلاتو خلاف همدي بریا خلك په دې باور کړه چې په دې کار کي د خداي رضا شامله ده، تر دې مهاله مسلمانان نسبتاً بي طرفه ګنډل کيدل خو تر صليبي جنگونو وروسته هغوي د کرکي وړ او خداي نه مننونکي مخلوق او د وژلو وړ وګنډل سوه.

خرنګه چې له مصر خخه د اسرائيلو وتل د خداي پربکړه وه په همدي ترتیب صليبي جنگونه هم د خداي تعالي يو انصاف و ګنډل سو، هغوي د (ګاډ فري) په نوم يو زلمي خپل مشر و تاکۍ، هغه مسجد اقصى خپل سرکاري تکيه خانه و گرځول او قبته الصغرى په کليسا واوبنې، نوم ورباندي (خدائي معبد) کښېښو دل سو، د قبته الصغرى پر ديوالونو کښل سو یو قرآنی اياتونو باندي د (انجيل) د متن پاني و لڳدې. صليبي پوځونه په چېکۍ مخته ولاړ شام او مصر به يې هم لاندي کړي

واي خو (عماد الدين زنگي) او د هغه زوي (نور الدين زنگي) د صليبيانو په وړاندي ګير سوه، په الراء کي د عيسىيانو رياست عمادالدين زنگي پاي ته ورساوه چي وروسته په (۱۱۴۷) کي د جرمني پاچا او د فرانس پاچا (لوئي هفتم) دوهم صليبي جنګ پيل کړ دا حمله په بشپړه ډول ناكامه سوه، تر دوه کاله هلوخلو او خواريو وروسته په (۱۱۴۹) کي دواړه پاچاهان سرتیبې شاته و ګرځبدل.

درېيم صليبي جګړه د (سلطان صلاح الدين ايوبی) د په زړه پوري فتوحاتو په نتيجه کي ترسره سوه، سلطان په کال (۱۱۷۱) کي له مصره فاطمي خلافت ختم کړ او هلته يې د عباسی خليفه په نوم د خطبه ويلو امر وکړ او د (نور الدين زنگي) د وفات وروسته په اسلامي ځواکونو کي يې يو والي د را پيدا کولو هڅه پيل کړه، صلاح الدين ايوبی په شام او فلسطين کي د عيسىيانو ټول رياستونه له منځه یووړه او بلآخره د خپل مت په زور پر یروشلم ور ورختي، هغه د زيتون د غره څخه لاندي بنار ته و کتل د حرم بې حرمتی او پر (قبته الصغرى) باندي لګيدلي صليب نښان په ليدو يې جزيه را و پاريدل، خپلو قومندانانو ته يې وينا وکړه او ورپه ياد يې کړه چي دا د انبياوو او نبي د معراج شمار دي.

(۱۲) اکتوبر (۱۱۸۲) چي د رسول الله ﷺ د معراج د ورځي سره برابره وه سلطان صلاح الدين ايوبی یروشلم ته داخل سو، یو عيسىائي هم ونه وژل سو او د زندانيانو په زاريyo د سلطان زړه داسي نرم سو چي د ټولو د خوشني کولو حکم يې ورکړ، په لويدیع کي عيسىيان پر دې سخت خواشني سول، سلطان چي له عيسىيانو سره کوم چلنډ وکړ هغه پر یروشلم د صليبانو د قبضې پر مهال سوي چلنډ سره دېر زيات توپير درلود، او بیا دا

خبری خپری سوی چې صلاح الدين اخلاقاً عیسایی دی. سلطان د مسجد اقصى سپېختلیا له سره تازه کړه له هغه ئایه یې د عیسایانو تشنابونه او نور ناپاکه شیان لیری کړل، له دیوالونو یې عکسونه ایسته کړل او کیندل سوی قرآنی ایاتونه یې تازه کړه، د حرم مخکه او ستنی یې د ګلاب په او بوا ومنځلې، د صلیبی جنګ پرمھال چې کوم یهودیان شېل سوی ول صلاح الدين ایوبی هغوي هم بیرته بنبار ته را وستل.

د بیت المقدس د لاسه ورکولو وروسته په اروپاپی عیسایانو کي د قهر او غضب یو خپه را پورته سوه او دريمه صلیبی جګړه را منځ ته سوه، په هغه کي د جرمني پاچا (فریدرک بار بروسه)، د انگلستان پاچا (رچرد شیردل) او د فرانسې پاچا (فلپ اگستیس) شامل ول، له دې دلي د جرمني پاچا د کوچنۍ اسیا په سیندکي غرق سو، د فرانسې پاچا د رچرد سره د مخالفت له امله دوه کاله وروسته بیرته و ګرځبدی او رچرد شیردل له سلطان صلاح الدين ایوبی سره د سولې په ترون بریالی سو.

د سولې دې ترون ته په تاریخ کي (صلاح نامه رمله) وايی چې په پایله کي یې له (اکا) خڅه تر (زعفر) پوري سبیمي عیسایانو ته ورسیدې او هغوي ته د بیت المقدس د زیارت کولو اجازه هم ورکړل سوه، په کال (۱۱۹۳) کي د (Typhoid) یا لوبي تېي له امله د صلاح الدين ایوبی تر وفات دوه کاله وروسته د روم د (پاپ) په بلنه جرمني پاچا (هنري هشتم) څلورمه صلیبی حمله وکړه، تر (اکا) رسیدونکي وو چې پاچا مړ سو او په دې دول دا برید هم ناکامه سو.

د پنځم برید بلنه د روم پاپانو او قسطنطینی په ګډه ورکړه چې په هغه کي صلیبانو ته د مصر په د(میات) بنار کي عبرتناکه ماته ورکړل سوه، بیا په (۱۲۲۸ز) کي شپږمه صلیبی حمله دجرمنی پاچا (دوهم فردک) تر مشري لاندي وسوه چې په پایله کي یې بیت المقدس بیا د عیسایانو لاس ته ولوبدي، پر (قبته الصغری) باندي یې د شرابو بوتلان کښېښودل او د خوشالۍ جشن یې ولمانځی، خو په (۱۲۴۴ز) کي مسلمانانو بیا له بیت المقدس خخه عیسایان و ایستنل، ترك سلطان بناغلي (سلطان زاهد مملوك) په انطاکیه کي د عیسایانو ریاست پای ته ورساوه چې ورسره د عیسایانو ملا ماته سوه په داسي حال کي چې د (پاپ) په غونښتنه د فرانسي پاچا نهم لوئي د صلیبی مشرتوب پربکړه وکړه، دا د صلیبانو وروستي لوی برید ګنل کېږي، په دې وخت کي په صلیبی لښکرو کي یوه تباہ کوونکي (وبا) خپره سوه چې نهم لوئي<sup>۱</sup> هم په هغه کي له منځه ولاړ. له زاهد نه وروسته الملك المنصور پر تخت کښیناست په خلورو کي یې درې د عیسایانو ریاستونه ختم کړه او خلورم یې د هغه زوي په کال (۱۲۹۱ز) کي له منځه یووړ او همداسي د (اکا) د کلا دفتحي سره د صلیبی جګرو دا وبرونکي لپې، پای ته ورسیده چې پاپ (ارين ثاني) را پیل کړي ووه.

تاریخ شاهد دی چې په دې جنګونو کي اروپايی عیسایانو تل برید کوونکي رول لوبلوی په داسي حال کي چې مسلمان سلاطینو تل دفاعي دریج

<sup>۱</sup> د فرانسي د لوبي واکمانو لپې تر شپاپسم لوبي پوري ورسیده چې بالآخره (۱۷۷۹ز) د فرانسي په انقلاب سره شپاپسم لوبي اعدام سو. (ژیاپن)

خپل کړي وو او هغوي تل د عيسايانو د ېرغل او متحدو قوتونو په وړاندي مجبور سوي چې و جنګيري، ددې صليبي جګرو د مشری وياړ فرانسي ته په برخه دی خکه لومړي بغ د هغه خایه راپورته سوي وو، د صليبي جګرو په پايله کي د خواک توازن هم ګډ وډ سو او د اروپا د خواک مرکز فرانسه و تاکل سوه، ددې صليبي جګرو پر مهال اسلام په تولیزه توګه مخ پر زوال روان وو، شام ، فلسطين او مصر خڅه پرته نورو اسلامي هیوادونو په ډيره لړه کچه ددې حالتونو احساس وکړ، دا خبره یوه معجزه ګنل کېږي او پوځي کار پوهان دي خبri ته حیران دي چې د قول عيسائي نړۍ د متحد لښکرد سیلاپ مخي ته خنګه د مصر او شام غوندي کوچني هیوادونه ټینګ سوه، په عسکري مخامختیا کي تر سختي ناکامی وروسته د کليساخښتنان مسلمانانو ته د فکري ماتي ورکولو په هڅه کي ګړندي سوه چې نن هم روانه ۵۵.

بو یهودي وايي:

((مسلمانان باید دي ته چمتو سی چې په خپلوا لاسونو مسجد وران کړي، که مور خپله دا کار وکړو نو بنې به نه وي که خه هم مور ددې کار اختيار لرو، ډير به بنې وايي چې د عراق خڅه ويشتل سوې یوه توغندي پر مسجد اقصى لګيدلې واي او زمور کار جوړ سوي واي، خو مور قصداً مسجد نه ورانوو خکه په دې سره زمور مسیح نه را بنکاره کېږي او هغه وخت لېږي هم نه دي)).

يهوديان په دې عقیده دي تر خو چې مسجد اقصى شهید نسي او پرڅاي پې د دريم څل لپاره سليماني معبد (ونه) درېږي د هغوي هغه ژغورونکي

نه را ستنیپری چي په نړۍ کي به د دوى تللى عظمت بيرته لاسته راوري، د هغوي د باور له مخي دا کس د معبد د لويدیع دیوال له تړل سوي دروازي خخه راوئي. یهوديان له پېريو را هيسي خپل مړي د هم هغه دروازې مخي ته بنخوي، هغوي عقيده لري چي د دوى د پاچا تر راتګ وروسته دا قول مړي را ژوندي کېږي هغه ته سجده کوي او هغه به قوله نړۍ تر واک لاندي راولي.

هغوي دي پاچا ته مسيح وايي او زموږ د عقيدي له مخي د یهوديانو دا لارښود به (دجال) وي، هغه به هغه مهال راڅرګند سې چي مهدی امام په (قسطنطينيه) کي په جهاد بوخت وي.

## پنځم خپرکي

د نړۍ د درې لویو مذہبونو پېروان یاني عیسایان ، یهودیان او مسلمانان د یوه داسی ستر لارښود راتګ ته انتظار باسي چې تر قیامت وړاندی به د یوې ستري خونږي جګړي مشري کوي او درې واړه مذہبونه دې شخص ته (مسیح یا مسايا) وايې: یهودیان د هغه راتګ په اړه باور لري چې یو خوک به د مئکي پر کړه الهی نظام واکمن کړي، د هغه نسب به د (حضرت داود<sup>الله علیه السلام</sup>) کورنۍ ته کېږي او د هغه د پاخون سره به نور قومونه له منځه ولاړ سی، یهودیان عقیده لري چې هغه به د نړۍ ټول هیوادونه د اسرائیلو تر واک لاندی راولي، هغوي نن د فلسطین په سیمه کې راغوند او د اسرائیلو په سیمه کې یې خپل حکومت تینګ کړي او د هغه مسیح لار څاري چې نړۍ ته تر راتګ وروسته به په یروشلم کې خپله پلازمښه (دارالحکومت) جوړ کړي.

لكه وړاندی چې وویل سوه عیسایان دې شخص ته (Anti Christ) او مور

ورته د جال وايو.

خو زمود او عيسایانو عقیده داده هغه خوک چي په راتگ سره به د يوي لوبي وروستي جگري په مرسته حق او باطل سره بېل کري هغه حضرت (عيسى للّٰهِ عَزَّوَجَلَّ) دی او دا جگره به د عيسایانو په خبره (Anti Christ) او زمود په وينا دجال سره وي چي يهوديان ورته خپل مسيح وايي.  
د يو يهودي لارنسودوينا ده:

((يهودي پاچا دجال به د حضرت داود له کورني خخه وي، هغه ته مسيح ئكه ويل کيري چي د حضرت داود للّٰهِ عَزَّوَجَلَّ له کورني سره تراو يې حتمي دی)).

((د دجال تر راتگه مور خپلواكي نسو تر لاسه کولاي، مور تول يهودان اسرائييل راغلي يو، مور به سليماني معبد جوروو او هلته به د دجان انتظار کوو)).

((مور د زرگونو کلونو راهيسى مسيح (د جال) ته منظر يو د هغه تر راتگ وروسته به پر مور هيچ فشار نه وي<sup>۱</sup>)).

له بله پلوه مسلمانان او عيسایان (عيسى للّٰهِ عَزَّوَجَلَّ) اصلي مسيح گنى او يهود دغه لارنسود ته

(AntiChrist) ياني د جال وايي نو بيا عيسایان د مسلمانانو پر ئاي له يهودانو سرهولي همړي دي اوولي د هغوي د رياست ملاتر کوي؟ په ئانګري ډول چي هغوي په دي هم پوهيري چي مسيح للّٰهِ عَزَّوَجَلَّ هغه د جال وزني، ددي لامل دا دي چي د عيسایانو د عقیدي له مخي مسيح للّٰهِ عَزَّوَجَلَّ به

<sup>۱</sup> Rabbi Manis Freidman

تر دوهم ئل راتگ مخکي هغه عيسايان چي عسي للّٰه (نفوذ بالله) د خداي زوي گني د دجال خخه د ژغورلو په موخه اسمان ته وربولي او پاته خلک به د هغه سره د مقابلې لپاره پر مخکه پاته سی، عيسايان دا عقیده هم لري چي د جال به د حضرت عيسی په لاس ووژل سی وروسته به عام يهوديان هم عيسويت قبول کړي، په داسي حال کي به هغه يهوديانو ته اسانه وي چي په اسرائيلو کي سره راغوند سی او اسرائيلي رياست تينګ کړي.

دا وخت عيسائیت د نړۍ تر ټولو لوی مذهب دی او د نړۍ د (۶ ميليارده) نفوسو له منځه خه باندي (۲ ميليارده) یې عيسايان دي، دلته بايد يادونه وکړم چي په دیرو ځایونو کي قرآن کريم، نبوی احاديث او خلورگونی انجلونه په یوه نظر دي؛ د بیلګي په ډول: حضرت عيسی للّٰه پرته له پلاره په معجزانه توګه و زیرېدی داچې مور مریم یې له اسرائيلو سره تراو درلود نو حضرت عيسی للّٰه هم په دې لړي کي راخي او دا چي الله تعالى للّٰه هغه اسمان ته پورته کړ او قیامت ته نردې به د دوهم ئل لپاره مخکي ته راستون سی، په دې ټکو کي قرآنکريم، حدیث او خلورگونی انجلونه خو په یوه خوله دي لكن د سینټ پال لخوا جوري سوي لاري او د ګنډو پر بنست ولاړ موجوده عيسائیت نه یوازي له هغه سره بېلوالی لري بلکه ضد یې هم دې، د بیلګي په ډول د اصلې عيسائیت خبره دا ده چي حضرت مسیح للّٰه کوم نوي شريعت نه راوړي بلکه د حضرت موسى للّٰه د تګلاري د نوي کولو، خپرولو او د بنې اسرائيلو د اخلاقې او روحاني اصلاح لپاره را لېږل سوي وو ګواکې هغه د کوم نوي دين يا مذهب، ملت او امت بنستېگر

نه وو، د وخت د نوم وتي اثر The Hundred (سل غوره ) لیکوال Michael Heart (مایکل هارت) وايي:

((حضرت مسيح للّٰهُ عَزَّوَجَلَّ چي کله په نړۍ کي موجود وو د هغه او د هغه د ملګرو شمپر د یهودو تر یوې فرقې زيات نه وو<sup>۱</sup>)).

باید وویل سی چي د اوستني عیسويت بنسټرگر حضرت مسيح نه بلکه سینت پال<sup>۲</sup> دی چي هفوی د موسى شريعت د عیسایانو لپاره منسوخ و گرځاوه، او بیا د حضرت مسيح دعوت دبني اسرائيلو لپاره وو او هغه ويلى او وو زه یوازي د اسرائيلو له کهوله ورک سوو ټوليو په لیون پسي راغلی یم او هغه خپل شاګردان هم په کلکه منع کړي وو چي خپل تبلیغ دي له اسرائيلو نه باسي (سینت پال) دا خبره هم رد کړي وه، همدا لامل وو چي

<sup>۱</sup> داکتر ماکیل هارت - 100

<sup>۲</sup> زباین: سینت پال چي په اصل کي یهودي وو تر عيسى عليه سلام وروسته دوهم مهم شخص دي. اوس په عیسایت کي یواري د عيسى عليه سلام نوم پاته سوي خو په عملی دول په ټولیزه توګه دا مذهب د سینت پال پر محور را خرخي.

د عيسى عليه سلام له پېروانو سره هغه هیڅ تړو نه لاره بلکه تر عيسى عليه سلام وروسته ۱۴ کالو پوري سینت پال د عيسى عليه سلام مخالف وو د هغه سره د دېښمنی په عقده کي یې د هغه پر پلویانو ظلمونه کول چي ځیني یې شهیدان کړي هم دي. پال د ځان په اړه وايي: ((يو وخت زه د حضرت عيسى خلاف، بد ڙېي، ظالم او تیري خوبیونکي کس وم)) ۱۴ کاله وروسته هغه وویل چي عیسى یې په خوب کي لیدلی سر له ننه دهغه پېرو دی ظلم او تیري به نور نه کوي په دې دول خبرو هغه و توانیدي د عیسایانو په زړنونو کي خای جوړ کړي. له ۶۱ تر ۶۸ میلادي کلونو په منځ کي، د یو نامعلوم علت له مخي د سینت پال سر پېږي کړل سو.

د لومړی پېړی د عیسایی خلوبنسمی لسیزی پر مهال د (عیسیٰ ﷺ) د منونکو تر منځ ټینګ او سخت بحثونه وسوه او بری د (سینټ پال) او د هغوي د ملګرو په برخه سو په داسی حال کي چې د (عیسیٰ ﷺ) شخصیت، تورات او د نورو پخوانیو کتابونو یادونه دا هرڅه په (بایبل) کي موجود ول او په پیل کي عیسائیت یقیناً د ابراهیمی مذهب یوه کړی وه خو ۳۰۰ کاله وروسته دا مذهب په یوه بېل مذهب بدل سو.

د عیسایانو او یهودانو اړیکی په درو دورو باندي ويشنل کېږي، لومړی هغه بې درې پېړی په بر کي نیسي، په دې وخت کي د هغوي پر (لېکي) شمېر د یهوديانو او بت پرستو روميانو لخوا ظلم کیدي، دوهمه دوره چې کله د روميانو سلطنت عیسائیت قبول کړ نو په یهودانو د ژوند شبې تنگی سوې او هغوي د عیسایانو د سخت ترین ظلم بنکار و ګرځیدل ځکه هغوي د عیسایانو په اند د حضرت عیسیٰ ﷺ فاتلان ول، دا دوره شاوخوا یو زر کاله روانه وه خو وروسته داسی یو حالت را منځ ته سو چې دا دواړي ډلي سره جوري سوې چې تر شا بې د یهوديانو د سیاست او هوبنیاري شهکار پروت وو.

اتمه پېړی کي یهوديانو د عیسایانو په وړاندی د (هسپانیې) په فتح کي د مسلمانانو مرسته وکړه او هم دغه مکھه د عیسویت د توټې کولو لپاره و کارول سوه او کله چې هلته د مذهبی اصلاح تر خوئښتونو وروسته د پاپ نه د واک اخیستلو او احتجاجي خوئښتونو په پایله کي د (پاپايت) بنست کمزوری سو نو هغوي په مختلیفو ملکونو کي د (سودي) نظام اجازه تر لاسه کړه چې تر دې وړاندی په اروپاچي عیسویت کي حرام او منع

گرئیدلی وو.

پر اروپاپی عیسایانو د یهودیت د سخت پرتم بنکاره ثبوت یو خو کاله وراندي د روم د پاپانو هغه حکم نامه ده چي پکنې د (۲۰۰۰ کاله) پخوانی عقیدې برعکس یهودیان د حضرت عیسی<sup>الله</sup> د قتل خخه بري سوي دي.

## د خو نوموتو یهودانو اندونه:

((په یهودي تاریخ کي داسي هیچ تراو د کوم بل قوم سره نسته لکه د اسرائيلو او امريكا تر منع چي موجود دی.))  
(ربی چایی گرین)

((امریکا دا وخت گوري چي د نوري نږي سره یې اړیکې پرې کېږي خو د اسرایيلو سره د هغوي خپلوي تبینګه د.))  
(رابي مینیس فریدمن Rabbi Manis Freidman)

((زموږ له امریکا سره راسه درسه سته خو موږ هلته موجود نه یو، دا زموږ د قوم پرمختګ دی چي موږ بیرون هم پر کوم هیواد اغیز شیندلای سو.))  
(رابي مینیس فریدمن Rabbi Manis Freidman)

((اسرائیل تل امریکاته اړ پاته سوي، د امریکا پرته د هغوي مرسته روس هم کړي، فرانسي او (چیک سلواکيا) هم له هغوي مرسته نه ده سپمولې، دا خبره په زړه پوری ده د کومو هیوادونو سره چي زموږ اړیکې خرابي سوي د

هغوي پايله خه راوتلي؟ داسي نه ده چي زموږ مرسته کول يوازي پر امريكا ده بلکه د امريكا سره راسه درسه پر مور ده او مور د خپل روحانيت په مرسته د امريكا ساتنه کوو دا دوه ارخيزي اريکي دي او زموږ د دواړو ګتمي)).

(Rabbi Manis Freidman) رابي مينيس فريدمان

خنگه چي مي وړاندي عرض وکړ چي د تړون پر بنست د یهوديانو د مشر د راتګ لپاره د هغوي مئکه په فلسطين ورگډېدل او د اوسيني مسجد اقصى پر خاۍ د دريم خل لپاره سليماني معبد جوړيدل اړين دي، یهوديان چي غواړي د خپل مسيح د راتګ لپاره کوم شرایط پوره کړي هغه نن ورڅه تر دوی وړاندي د پوره کیدو په حال کي دي، د (۱۹۴۸) په جولائي کي د اسرائيلو د رياست د قيام پر مهال یروشلم د اسرائيلو او اردن تر منځ پر دوو برخو ووبېشل سو، لويدیع یروشليم د اسرائيلوته او د ختيع یروشلم او د لويدیئو څندو رياست اردن ته و سپارل سو، د دواړو برخو په منځ کي د (۱۹۶۷) ودانۍ او ويچارو کوڅو یوه نا اباده سيمه وه، په (۱۹۵۰) کي د شپرو ورڅو جګړي په پايله کي یروشلم د اسرائيلو په ولکه کي راغي.

هغه وخت یهوديان د خپل مقصد د لاسته راولو لپاره تر داسي اندازې بې تابه سوه چي په (۱۹۷۹) د پنځه تنه وزن لرونکي ډبري موندلو ادعا يې وکړه چي د سليماني معبد د بنست لپاره کاريبي، تر هغه وروسته سخت دریخه یهودانو د هغه ډبرو لته پیل کړه چي د سليماني معبد لپاره ۶ بيليونه داني په کار وې او د نوموتي خبری رسنۍ (اي، ايف، پي د

۱۹۹۷ ز) د اگست د خپاره سوي راپور سره سم په امریکا کي یهودي کارپوهانو د سليماني معبد نقشه چمتو کړي او د هغه یوه کاپي اسرائيلو ته استوي.

يهود د (سکيني) د تابوت لته هم کوي چي په اړه یې مخکي تفصيلات وړاندي سوه، په هغه کي د حضرت موسى اللئلا، او حضرت هارون اللئلا خخه پاته سوي سپېخلي توکي موجود دي، د سکني تابوت ته په انگريزي کي (ARC of Covenants) ويل سوي او که تاسو د نوم وتي یهودي فلم جوروونکي (ستيون سېپل برګ د انديانا جونز سيريز) فلمونه کتلي وي نو پوه سوي به ياست چي Raiders of lost Arc (رايدرز اف لاست ارت) کي همدا تابوت دي، په دوهم فلم کي Temple of Doom خخه مراد سليماني معبد دي او په دريم هغه کي Last Crusade پيژندنه پر هم هغه یهودي روایت باندي بنا ده.

موخه دا چي یهود د مسجد اقصي شهادت او د هغه پر خاي د سليماني معبد د تعميرولو لپاره پوره چمتو دي خو د تعمير د کار د پیلولو لپاره پاك امر ته منظر دی او هغه امر یوې سري غواړه اشاره ده چي هغه به دوي حلالوي او سوځوي به یې او په اېرو به یې د اسراييلو اولس پاك کړي چي د هغه سره به معبدته هيڅوک ناپاك نه داخلېږي.

ددې سري غوا د پیدا کيدو خو ئخلي خبر ورکول سوي، ويل سوي چي دا غوا به د خپل پیدا یښت خخه درې کاله وروسته د سليماني معبد لپاره و کارول سی، په دې ډول د لرغونو اثارو د موندنې په نېټ د مسجد اقصي او (قبة الصغری) لاندي پراخ او ستر تونلونه کيندل سوي دا کار د خو لسيزو راهيسې په منظم ډول روان دي د دې نتيجه یې دا ده چي دا دواړي

وداني اوس پر کيندل سوي بنیادونو ولاپي دي او لپ حركت به هغوي د مھکي سره یو ئاي کري.

د اسرائيلو د حکومت وينا ده چي د تونل د کندني مقصد د سليماني معبد پاتي سونو موندل وو.

په دې اړه زه په لنډو جملو کي د (ناستراډيمس) يادونه هم اړينه ګنډ چي وړاندويني یې د ډيری مودې راهيسې په ځانګړي دول په لويدیع کي په ډير غور سره لوستل کېږي د (ناستراډيمس) په شمېر ليکني زما له نظره هم تېري سوي او زه غواړم د قرآن او سنت په رنا کي د هغه پر وړاندوينو رنا واچوم.

(مايكل ډي ناستراډيم) ياني د (ناستراډيم) سيمې مايكل په کال ۱۵۰۳) کي د دسمبر پر (۱۴مه) د فرانسي په یوه یهودي کورني کي و زېږيد چي د کاتوليکانو سره یې تراو درلود هغه لومړني زدکړي په خپل کور کي له خپلو مشرانو تر لاسه کړي او مدرسي ته تر تگ وړاندي د ادب، تاریخ، فلکیات او طبی علومو کارپوړه سو، د هغه شهرت د یوه داسي طبیب په دول تر ليري خپور سو چي د طاعون د ناروغیو د کليوالۍ علاج ياني د هغوي له وجود خخه د ويني پر کښولو باور نه لري، (ناستراډيمس) بې شمېره د طاعون ناروغانو ته په خپله تداوي سره شفا ورکړه، پر هم دې بنسته د فرانسي حکومت هغه ته د ژوند تر پايه د دندي اجازه ورکړه ليکن د دې بریاليتوبونو سربېره د (ناستراډيمس) مېرمن او دوه ماشومان په کال ۱۵۳۷) کي د طاعون په ناروغۍ مړه سوه او د هغه بل واده وروسته شپږ نور اولادونه و زېږيدل.

د هغه د کور یوه خونه د مطالعې لپاره ځانګړې وه او په همدي یوازي توب کي یې زيات وخت تیراوه، د خونې په منځ کي یې د اوبو یو ډک لوښۍ اينسي وو د هغه لوښۍ په اړه ویل کېږي چې (ناستراډيمس) به د مراقبې په وخت کي کاراوه، ددې مراقبې پر مهال چې به هغه خه ليدل، اوريدل او محسوسول هغه به یې ليکل.

دا ليکنه د شعر په دول د چې هر بند یې خلور مصری لري، دا په لرغونې فرانسوی ژبه کي موجود وو چې په هغه کي د لاتيني او یوناني ژبو هم ډيرې برخې شاملې وي.

په کال (۱۵۳۴ز) کي هغه د خپل مشهور اثر (Centuries) ياني پېړۍ ليکني پيل کړي دا کتاب لس توکه دي او په هر جلد کي د شعرونو سل بنده دي.

د (ناستراډيمس) پلویان باور لري چې په تیرو خو پېړيو کي داسي دير خه سوي چې (ناستراډيمس) د خپل کتاب (Centuries) په اشعارو کي ورته نغونه (اشاره) کړي وه، د بېلګي په دول د فرانسي انقلاب، د امریكا کشف، د کینډي وژل، د هيټيل دوره او ...

خو پر ناستراډيمس نقادان په دې نظر دي چې د هغه بيان سوي حالات د مختلفو دورو د پېښو سره سر خورلای سی او هغه په بیلا بیل دول د وړاندي کولو بشپړ لياقت درلود.

دا سمه ده چې د (ناستراډيمس) په ليکنو کي لاتيني، یوناني او فرانسوی وييونو (لغاتونو) خخه پرته د فلکيانو او نورو علومو ډيرې اسرار، استعارې او انځورونه موجود دي، څکه نو د هغه په ليکنو په بشپړ دول پوهېدل ستونزمن دي، په اتیايمه لسیزه کي پر دې موضوع جوړ سوي فلم (The

(هغه کس چي سبا یې ولید) که تاسو و گورئ نو په بشپړ ډول به راسره یونظر سی چي تر ننه د هغه ټولي وړاندویني غلطی ختلي دي، په ځانګري ډول په کال (۱۹۸۵) کي د دجال بنکاره کېدل.

که د لويدیع کوم هیواد کي کتابتون ته ورسی او د (ناستراویمس) کتاب و غواړي نو هغه به د مذهبی کتابونو په لړ کي نه بلکه د New Age (نوی عمر) په لیکه کي و مومن او دا خبره ډېره مهمه ده، چي لوی مذهبونه لکه اسلام، عیسائیت او یهودیت پر دی خبره یوه خوله دي چي د فلکیاتو د علم او داسي نورو معلوماتو پر بنسته وړاندویني غلطی دي.

د (ابو داود) په یوه حدیث کي خو داسي ویل سوي: که خوک پر نجوميانو (ستور پېژندونکو) باور وکړي هغه د الله ﷺ او د هغه د رسول الله ﷺ سره په خلاف کي دي او ځیني کسان خو (ناستراویمس) ته د پیغمبر درجه ورکوي. (نفوذ با الله)

دلته د (ناستراویمس) د تذکري لامل د هغه په لیکنو کي د دجال يا (Anti-Christ) په اړه بیان هم دي، د هغه د لیکنو په تفسیر کي د دجال خروج د حضور اکرم ﷺ د سرزمین خخه بیان سوي چي له the Men How Saw Tomorrow (هغه کس چي سبا یې لیدلی) فلم خخه هم خرگنديري، سونې ده چي ددي منظمي طریقې په مرسته به دا انځور په مسلمانانو او غير مسلمانانو کي خپور سوي وي، دلته باید دا روښانه کرم چي د حضور اکرم ﷺ په احاديثو کي د دجال د بنکاره کيدو ځای د عربو ختيئه برخه په نښه سوي، چي هتله د ایران، پاکستان او افغانستان په

گډون نور هیوادونه موجود دی.

یوه په زړه پوری واقعه د (۲۰۰۱ د ۱۱ سپتیمبر) تر پیښی وروسته را منځ ته سوه، له دې پیښی سره د تراو په ډول د (ناسټرادیمස) وړاندویني مارکیت ته راول سوي په داسي حال کي چي د هغه په لیکنو کي تر دې وړاندي داسي کوم خه نه وو موجود، د هغه پر کتابونو ژوره کتنه کوونکو دا خبره رد کړه خو یو عام اغېز دا ورکړل سو چي (ناسټرادیمස) پېږي وړاندي د دې ترورستي پیښي په اړه خبر وو، بېلاپلي حکومتي او حساسي ادارې د (ناسټرادیمස) په اړه د عوامو له مقبولیت خخه خبردي، د دوهمي نړیوالی جګړې په لړکي جرمنيانو د خلکو د حوصلې لوړلو لپاره د (ناسټرادیمස) وړاندویني د رسالو په بنه پر سړکونو و پاشلې (ناسټرادیمස) له هغه وخته د پروپاګندې په ډول کارول کېږي او په راتلونکي کي به هم هغه په همدي بنه وکارول سی.

د عربي نېږي خخه د دجال د ظهور وړاندویني ته په کتو پر مسلمانانو لازم دی چي د ناسټرادیمස او داسي نورو سازشونو ژور پام وساتي.

د فلکياتو غربی کاريواهان نن پر دې سلا سوي چي دا کائينات بلاخره فناکيدونکي دې، ياني قیامت راتلونکي دې، که دې غربی سائينس پوهانو ۱۴۰۰ کاله مخکي قرآن کريم مطالعه کړې واي بنائي تر دې وړاندي دې نتيجي ته رسیدلې واي، دا مهال دا خبره د یو حقیقت په توګه منل سوي چي پر مئکي ژوند د لمد موجوديت او د هغه د وړانګو او تودوخي له برکته موجود دی او د لمريز نظام اوکيداۍ سی د ټوله کائيناتو د ختميدو لامل و ګرځي.

د (انشتاین) نظریه داوه چي کائينات لا محدود دی، را زرغونه سوي او هم

داسي غوريپري، بنائي همدا خيال به د علامه اقبال په ذهن کي هم وو  
چي کله هغه دا شعر ليکي:

يه کاینات ابهی ناتمام بے شاید  
که آرهی بے دمادم صدایه گن فیکون

بنائي چي دا کاینات ختمېدونکي نه وي

چي هم داسي سر پر سر د گن فيکون ړغونه راخي

د (انشٽاين) ددي نظربي سره سم دا کاینات تر هغو غوريپري خو ددي  
ټولي مادي (Density) يا کثافت صفر نسي، تر هغه وروسته به دا خپله  
ختم سي، دا کاینات به یو وخت بلکل خالي وي ياني په لا محدوده خلا  
کي د مادي له محدودي اندازې سره.

دوهم دا چي د (انشٽاين) له خيالاتو چي خه راوخي دا دي چي: کاینات  
محدود غوريپري ياني دا د یو پوکاني (بوغى) په ډول غوريپري خو دا  
غوريپيل داسي دريپري لکه د بوغى خخه د هوا په ایستلو د هغې غوريپيل  
دريپري او سره ټوليپري او کوچني کيپري، په همدي ډول کاینات به هم په  
بوه وجود او هستې واپري، بلیک هولز (تور غارونه) لرونکي ستوري به یو له  
بله سره و جنگيپري اخرا به دا ټول د یو بلیک هول (توری سوپري) بنې غوره  
کړي او دا به د کائيناتو وروستي حالت وي.

د کائيناتو پاي ته رسپيل نور هم ډير لاملونه لرلي سي، د ستورو د پورته  
تلن نظربي پر دې خبره ټنگار کړي چي زمور لمر هم ورو ورو د ارتقا (پورته  
ختلو) پراونه طي کوي او هغه به د یو سري هستې ياني (Red Giant)  
خواته و خوچيپري چي د هغه رنا او تودوبنه به تر دې زرگونه څله زياته

وی، وروسته به هغه د سره کيدو په پراو کي د خپل مرگ خوانه سفر پیل کړي او داسي به تبا سی لکه خنګه چي (سپرنو وا<sup>۱</sup>) ستوري سوي وو، د لمر د انفجار د تودو گیسونو او شاعوو سره به ټول ستوري د مئکي په ګډون په بخار واوري او یابه په ایرو بدل سی، د ساینس پوهانو په وینا پنځه مليارده کاله وړاندي لمر شاوخوا (۴ سلنډه) کوچنۍ وو رنایې (۳۸ سلنډه) کمه وو او سطح یې (۱۰ سلنډه) یخه وو، دا په کمیاوي دول یو ورته ستوري وو چي د مرکز تودوبنه یې (۱۰ میليونه سانتی گرید) وو، نن لمر په کيميايې دول بیل ستوري (Non Homogenous) گرځيدلی او هغه د سري هستې د جوريدو سفر پیل کړي د لمر په مرکز او شاوخوا کي به توپير را منځ ته سی، د هغه رنا به دو چنده سی خو د مرکز د تودوبني درجه به تر (۱۰۰ میليونه سانتی گرید) پوري ورسيري.

پر مئکه به ددې بدلونونو پایله دا وي چي ټولي او به به د مئکي تل ته کښته سی، د لمر تاوده ګازونه به تر مئکي ګير چاپېره یو غلاف جوړ کړي، نور به دلته ژوند نیست او نابود سی، لنده دا چي د لمر له تبا کېدو سره به ټوله نړی له منځه ولاړه سی، په قرآن کريم کي اللہ تعالیٰ ﷺ فرمایي:  
 ڇاپه: (( پوبنتنه کوي چي د قیامت ورخ کله راخې، بیا کله چي نظرونه و درېږي او سپورډۍ بې نوره سی او لمر او سپورډۍ سره یو

<sup>۱</sup> سوبر نوا ستوري مخکي له دې چي هدف بشپړ کړي په تدریج سره محوه کېږي ، کيداسي تر لمر زړګونه څله روښانه سی تر ټولو روښانه هغه مهال شکاري چي ستوري انفجار وکړي او کولای سی رنا یې پو بشپړ کهکشان و نیسي . ستوري پیژندونکو په کال ۱۰۵۴ میلادي کې پو ستوري ثبت کړي دی . دومره روښانه وو چي د ورځی هم د لیدلو وړ وو (ژیاپن )

خای کړل سی، بیا به انسان وايی چې نن د تیښتی خای چیري دی، هله به نو لمر بې نوره سی، ستوري به ټوټه ټوټه سی و به لوږدي او غرونه به و سوڅل سی)).

له دې آيات خخه خرګندپري چې د مئکۍ د تباھي سره د لمر، سپورمۍ او ستورو ژور تراو موجود دی او خنګه چې تاسو پوهېږي چې سپورمۍ له ئانه رنا نلري له لمره رنا اخلي ځکه نو د سپورمۍ د بې نوره کولو مخکي د لمر بې نوره کيدل لازم دی، نور چې کله ستوري بې نوره سی او اسمان و چوي، غرونه والوخي اولکه خنګه چې ما مخکي يادونه وکړه چې ساینس پوهان اوس په دې باور سوي چې په راتلونکي کي به د لمر د نه زعمل کېدونکي تودوبني خخه به د سمندر او به و ايشپري، ټول بحري ژوند به هم نیست او نابود سی او ممکنه ده چې دا تودوبنه دومره زياته سی چې بې روحه شيان لکه ډبري، غرونه او نور هم ويلى سی يا هم په تونن (بخار) بدل سی او د پمبه وو په ډول والوزي يا به د وريشل سوو پنبه وو په ډول سی.

ڇباره(( او غرونه به د وريشل سوو پنبه وو په ډول وي<sup>۱</sup>))

دوهم صورت بې دا دې چې کله لمر دا سوئيدونکي مئکه په خپل ځان کي جدبوي نو بنکاره ده چې مئکه به پاش پاش سی او په دې حالت کي به هم غرونه د وريشل سوو وريو په ډول والوزي، د دې عواملو تر خنګ (چې حتماً راتلونکي دی) ځيني تباہ کونکي افتونه

مئکه تباہ کولای سی د بیلگی په دول د یوه شهاب ثاقب (هغه ستوري چي له مداره ووخي) پر مئکه را لويدل او يا د یوه لکی لرونکي ستوري د مئکي سره تکر، یو ويچارونکي اتومي جگره، دوخت په تيريدو سره به د مئکي پر سر حفاظتي سطح (گاز) ختم سی او په دي دول به د لمد د (التر او ايلت) شعاوو له امله پر مئکه ژوند ختم سی. او يا د يخي هغه لویه برخه چي پند والی يې خه باندي یو ميل دی، د سهيلی قطب او گرين ليند په گدون د نړۍ لس ميليونه مربع ميله مئکه يې نيولي دا هغه يخی دی چي په تبر کي د لويو سيلابونو په ترڅ کي را منځ سوی که چيري دا يخی او به سی نو د نړۍ د ټولو سمندرونو او به به (۳۰ فته) لوري سی او هغه هيوا دونه لکه هاليند او نور چي په کښته برخه کي ستون لري ټول به په او بو کي ډوب سی.

دجال به هغه مهال پر توله نړۍ واکمن وي چي مهدی امام او د هغه ملګري د دمشق په بنار کي محاصره سی، د جال به د هغه بنار خواته و خوخييري، او همدغه به د حضرت عيسیٰ عليه السلام د نازلیدو مهال وي، د حضرت عيسیٰ عليه السلام نزول به د مهدی امام تر ظهور او د دجال تر خروج وروسته وي، هغه به د شام د دمشق بنار کي د سپین منار سره نړدي پر هغه خاى را کښته سی چي مهدی امام او د هغه ملګري موجود وي.

له حضرت ابو هریره رض خخه روایت دی:

ڦباره ((رسول اکرم صلی الله علیہ وسلم و فرمایل چي زما او د عيسیٰ عليه السلام تر منځ کومنبي نسته، هغه را کښته کيدونکي دی، تاسو چي هغه وگورئ نو و یې پيڙنئ، هغه به ميانه قدی سړي وي، رنگ به یې سپین او سور ته

مايل وي او د زړ رنګ دوې جامي به يې په تن وي، پرته له او بو به يې  
له سر خخه خاځکي توپري.<sup>۱</sup>)

حضرت عيسى چي کله اسمان ته پورته ګړل سو نو د هغه عمر (۳۳ کاله)  
وو، هغه چي کله بیا راخي نو هم هغه عمر به يې وي، چي کله هغه را  
کښته کېږي د سهار د لمانځه وخت به وي او مهدی امام به دلمانځه لپاره  
مخ ته سوي وي، حضرت عيسى ﷺ ته په کتو سره به شاته سی او و به  
وايي (راسئ تاسو لمونځ راکړئ) خو حضرت عيسى ﷺ به انکار وکړي او و  
به فرمایي امام باید ستاسو خخه وي، له حضرت جابر بن عبد الله خخه  
روایت دی:

ڇباره ((رسول الله ﷺ و فرمایل: زما د امت یوه ډله به د حق په خاطر  
تر قیامته جنگیږي او بریالی به سی، بیا به عیسی ﷺ نازل سی د  
مسلمانانو امیران به هغه ته وايي راسئ مور ته لمونځ راکړئ خو هغه  
به وايي چي نه؛ امير به ستاسو خخه وي، دا هغه امتیاز دی چي الله  
تعالی ﷺ دې امت ته بخښلی دی<sup>۲</sup>))

دلته دا مهمي پوبنتني را پیدا کېږي چي د ټولو انبياوو خخه د حضرت  
عیسی ﷺ په راکښته کیدو کي خه حکمت پت دی؟ اويا دا چي حضرت  
عیسی ﷺ خپله د لمانځه امامت ولی نه کوي؟  
د لومړي پوبنتني خواب حضرت ابن حجر العسکري فتح الباري کي داسي

<sup>1</sup>ابوداؤد<sup>2</sup>صحیح مسلم ، احمد

ورکوي چي د عيسى الله د نزول خخه د يهوديانو ردول مراد دي، ئىكه هغوى گمان كوي چي دوى د حضرت عيسى الله قتل كرى الله تعالى به د دوى د درواغو پرده ليري كري او دوى ته به د حضرت عيسى الله په لاسونو سزا ورکري.

او د امامت د پوبنتني د ئحواب په اوه حضرت جوزى الله داسى فرمابي: (كە چىري عيسى الله مخكى سى او امامت ورکري نو په دې سره بە پە زرونو كى داسى شك پيدا سى چي هغه د نمايندە پە توگە مخ تە سوئ او كە يې نوئ شريعت راپرى؟ د هغه لمونع د مقتدى پە دول ئىكه مهم دى چي د حضور صل دا ارشاد مبارك (چي زما وروسته كوم نبى نه رائخى) د شك او شبھې پە گرد كرپ نسى.

ددې سهار تر لمانئه وروسته حضرت عيسى الله د دجال د وژللو مسئولىت پر خپله غاره اخلى، دجال بە هغه مهال د خپل (٧٠ زره) يهودي پوئ سره د مشق ته رسيدلى وي، نقشى ته پە كتو تاسو ته اندازه كىري چي دمشق د اسرائيلو له پولي يوازي (٦٠ ميله) واتىن لرى.

د مشق ته د رسيدو سره بە هغوى تر بنبار د باندى تم سوئ وي چي پە دې وخت كى بە د بنار د مسجد پر منار حضرت عيسى الله را سىكارە سى، حضرت عيسى الله تر لمانئه وروسته د بنار د باندى د دجال د پوئ سره نبىتە پىلوى، يهوديان ماته خوري، د (اويا زره يهوديان) بە تۈل ووژل سى د جال بە د يروشلم خواتە و تىبىتى، د عتىق د درې خخه تىرىپرى او (لدە) تە رسىپرى، هلتە بە يې حضرت عيسى الله را ونېسى.

ايَا تاسو پوهىپرى چي نن د لدە پر مقام خە شى جور دى؟ هلتە د اسرائيلو يو دىر ستر هوایي ڈگر دى، يانى بنايى چي د جال د خپل كوم مرستندوى

غربی هیواد خواته د تیبستی هخه کوي چي د ابن ماجه په روایت د ځینو حدیثونو سره سم به حضرت عیسیٰ ﷺ د هغه ودانی په شمالی دروازه کي دجال و نیسي.

کله چي حضور ﷺ (۱۴۰۰) کاله وراندي دا حدیث فرمایلی وو، هغه مهال د لده پر دې ځای يو کوچنی کلي اباد وو او مسلمانانو تر يو شمېر پېړيو پوري د لده ددي ځای د اهمیت په اړه د پوهیدو هخه کوله، تر هغو چي په کال (۱۹۵۰) کي د اسرایيلو د حکومت لخوا هلته د هوایي د ګر جوړيدو د دجال د هغه ځای خخه د تیبستی خبره بنکاره کړه.

دا به په نړۍ کي د یهودیت پای وي او حضرت عیسیٰ ﷺ به صلیب مات کړي څو ورسه عیسویت هم پای ته ورسپږي، تر هغه وروسته به د حضرت عیسیٰ ﷺ واده ترسره سی او هغه به ۶۰ کاله يا په بل روایت ۴۰ کاله په نړۍ کي و او سپږي او د هغه په دوره کي به یا جوج او ماجوج هم را ووځي، ((له حضرت حذيفه رضیعه خخه روایت دی چي مور په خپل منع کي خبری کولي چي رسول الله ﷺ زمور خواته راغي او پونښنه یې وکړه، تاسو خه سره واياست، هغوي ورته وویل چي مور د قیامت په اړه خبری کولي، هغه ﷺ وفرمایل: قیامت تر هغه نه رائي تر کله چي تاسو (۱۰) نښي ونه ګورئ، وروسته هغه ﷺ د هغو یادونه وکړه: ژباره ((دود، دجال، حیوان، د لودیع خخه د لمراختل، د عیسیٰ نزول، د یاجوج ماجوج راوتل، د ختیع او لویدیع زلزلې او په اخیر کي د هغه اور چي د یمن خخه به راووځي او خلک به د محشر میدان ته وړي<sup>۱</sup>))

<sup>1</sup> حدیث ۱۸۵ صحیح مسلم

د قیامت په لسو لویو نبیو یانی (علامت کبری) کي بله هغه د یاجوج او ماجوج را وتل دي، د دي یادونه په قرآن کريم کي د حضرت ذوالقرنین په حواله بیان سوي، چي هغه یو عادل پاچا وو په ليري او پراخو هیوادونو کي بي د الله ﷺ د امر سره سم د پاچاهي لپاره سفر کاوه، یو خل هغه په یو وخت کي خپلو دريو مهمو اړخونو ته سفر وکړ، ليري ختيغ، ليري لويدیع او شمالي اړخ، چي د یوه قوم سره بي لیدنه وسوه، هغوي نوموري ته د یاجوج او ماجوج په اړه خبر ورکړ چي د دوو جګو غرو له شا خڅه رائي او په دوى کي فساد خپروي هغوي له حضرت ذولقرنین خڅه د یوه دیوال د جوریدو غوبښته وکړه هغه وخت ذوالقرنین د خپل توان او طاقت پر بنست د هغه دوو غرو په منځ کي یو قوي دیوال جوړ کړ او یاجوج و ماجوج تر دیوال ها خوا پاته سوه.

ڇيابه ((خو د دوو غرونونو منځ ته ورسید هلتہ بي داسي یو قوم و موند چي د(ذوالقرنین) په خبرو پوهیدوته نږدي نه وو.

(ڇيابونکو) وویل: اي ذوالقرنینه! ب بشکه یاجوج او ماجوج د مځکي پر سر ورانکاري دي، آيا شونې ده چي مور تاته خرڅ درکړو او ته زموږ او د دوى تر منځ یو دیوال جوړ کړي؟

(ذوالقرنین) وویل: هغه برلاسي چي زما رب ماټه د مځکي پر سر راکړي دي ستاسي (ترخرڅ) غوره دي، نو زما سره په (خپل) څواک مرسته وکړي ترڅو ستاسي او هغوي تر منځ یو پلن دیوال جوړ کړم<sup>۱</sup>.)

دا غرونه چيري دي په اړه یې حضرت ابن عباس<sup>رضي الله عنهما</sup> وايی چي د ترکي هیواد په اخیر کي د (ارمینيا) او (اذر بایجان) سره نړدي د کوه قاف په سيمه کي یو ظای موجود دي، هغوي به همه وخت را ووئخي چي کله حضرت عيسی<sup>صلی الله علیہ وسلم</sup> د جال له منځه یوسی، هغه مهال به د الله پاک<sup>صلی الله علیہ وسلم</sup> په حکم سره د یاجوج او ما جوج په لار کي جوړ قوي دیوال را و نړېږي.  
اوسم ستاسي پام یو اوږد حدیث ته را اړوم.

ژباره (( له حضرت ابو سعید خخه روایت دی چي رسول الله<sup>صلی الله علیہ وسلم</sup> و فرمایل: کله چي یا جوج او ما جوج را ووئخي نو خلک به د هغوي خخه تبنتي د خپلو بنارونو او کلاوو لاري به نيسی له خپل خان سره به خپل خاروي هم بیايو، هغوي به د مئکي پر ټولو اوږو واک تر لاسه کړي او دریاب به داسي وچ سی چي تر دوی وروسته چي کوم خوک له هغه ظایه تیرېږي نو وايې به چي ایا یو وخت دلته او به هم وي؟ وروسته به الله تعالی<sup>صلی الله علیہ وسلم</sup> ددې خلکو لپاره یو خزنده راولېږي چي د دوی پر غړو به حملې کوي، چي په پایله کي به یې ټول مړه سی<sup>۱</sup>).

(( له حضرت نواس بن سمان<sup>رضي الله عنهما</sup> خخه روایت دی چي رسول الله<sup>صلی الله علیہ وسلم</sup> و فرمایل: د هغوي شمېر به د مېړيانو په څېر د شمېرلو وړ نه وي او مسلمانان به د یاجوج ماجوج غشي، ليندي او سپروننه تر اوو کلونو

<sup>1</sup> امام محمد ، ابن ماجه ، ابن عباس او حاکم

پوري د سون توکو په ډول و کاروي<sup>۱</sup>).).

## ډاکټر اسرار احمد:

یاجوج او ماجوج په اصل کي د حضرت نوح عليه السلام د دريم زوي (یا فض) د نسل خخه دي، د حضرت نوح عليه السلام درې زامن ول، لوړۍ زوي سام چي د هغه نسل ته ساميټک ويل کېږي چي په هغوي کي عرب، یهود او نور رائي دوهم هاب او دريم يافض نوميدل، د هاب خخه ارياسي قبایل لکه ايرانيان، هندوستانيان، جرمنيان او نور پيدا سول، يافض د غرونو په لړي کي اوسيدل غوره کړه، د منځني اسيا د غرونو د سلسلې پر سر د هغه نسل خپور سو، د هغه لس دولس زامن وه چي له هغوي د دوو نومونه یاجوج او ما جوج وو څکه نو د هغوي دقوم نوم یاجوج او ماجوج دي، د حضرت عيسى عليه السلام وروستي جنګ به د هغوي سره وي.

**پونښنه:** یاجوج ماجوج دا مهال چيري دي؟

**څواب:** هغوي په هغه هيوادونو کي دي چي ما یې ذکر وکړ ، دا قومونه او خلک چي هلتله اوسيېري هم دا یا جوج او ماجوج دي.

**پونښنه:** هغوي دوه کسه دي که نسل دي؟

**څواب:** هغوي نسل دي د یاجوج او ماجوج نسل يا قوم لکه خنګه چي د حضرت (سام) نسل تول عرب او یهود دي.

**پونښنه:** یاني دوو قومونو ته یاجوج او ماجوج ويل سوي دي؟

**څواب:** هو! هغوي به بې کچي څواکمن وي، په قرآن کريم کي د هغوي په

<sup>۱</sup> ابن ماجه

اړه د اسی ويل سوي چي هغوي به د هر غره خخه کښته کیدونکي ليدل کيرې، خنګه چي په نېپال کي د هندوستان او چين جګړه سوي وه او د هغه په اړه د اسی الفاظ راغلي ول چي:

Waves after waves of Chinese soldiers coming down the slopes  
of Himalayas

وروسته به د هغوي سره جنګ نه کيرې او الله تعالى ﷺ به هغوي د یوې معجزې په ذريعه ختم کړي.

د یاجوج ماجوج د فتنې خخه د ژغورني کار د حضرت عيسیٰ عليه السلام په غاره دی، مهکي ته د راتګ پر مهال به د حضرت عيسیٰ عليه السلام عمر ۳۳ کاله وي او د یاجوج ماجوج تر هلاکت وروسته به وفات سی او مسلمانان به یې د جنازې ادا کولو وروسته په نبوي مسجد کي د رسول الله ﷺ د قبر خنګ ته دفن کړي.

د وخت د ترتیب پر بنست د یاجوج ماجوج تر راتګ وروسته خلورمه لویه نسانی به د لویدیع خخه د لمرا ختل وي، چي په اړه یې تفصیل په دې یوروایت کي موجود دي:

ژباره ((د حضرت عبدالله ابن ابی اوفر ﷺ په حواله ويل سوي دي، هغه وايې: ما رسول الله ﷺ ولیدي چي دايې وویل پر خلگو به یوه شپه د اسی راسي چي د هغوي د عامو دریو ورخو سره به برابره وي، نفلي عبادت کوونکي به هغه شپه و پیژني له دوى به یو شمېر و

دریبری او د خپلی برخی لمونځ به ادا کړي وروسته به بیده سی، بیا به راپور ته سی دخپلی برخی لمونځ به وکړي یا به د قرآن کریم تلاوت وکړي، بیا به بیده سی، دا مهال به خلک یو پر بل چغی وهی چې څه وسوه او په څغاسته به مسجدونو ته منډی کړي!! یودم به هغوي و ګوري چې لمر د لويدیع خخه راپورته سوی، کله چې لمر د اسمان نیمي ته ورسیبری نو بیرته به و ګرځي.))

له حضرت ابن مسعود خخه روایت دی چې حضور ﷺ وفرمایل:

ژباه ((په دې شپه به سړی خپل ګاونډي ته ور بغ کړي چې اې دوسته ! نن شپه خه پېښه ده چې د زړه له اخلاصه می خوب وکړ او دومره لمونځ می وکړ چې ستري سوم؟، بیا به لمر ته وویل سی چې د هغه ځایه راپورته سه کوم ځای کې چې لويدلی وي او په دې ورځ به داسي چا ته هیڅ ګته ونه رسیبری چې له مخکي یې ايمان نه وي راپوري یا چاچې له خپل ايمان خخه کومه نیکي نه وي تر لاسه کړې.<sup>1</sup>))

د لمر دا چې را ختنه به یوازي د یوې ورځي لپاره وي، ددې سره به د توپې دروازه هم و تپل سی وروسته به لمر خپل عادي حالت ته و ګرځي او تر قیامته به د ختیع خخه راپورته کېږي.

له حضرت ابو هریره رضی الله عنه خخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: ژباه ((قيامت تر هغو نه راخي چې لمر له لويدع خخه راپورته نه سی،

چي کله هغه له لويدیع خخه راپورته سی نو هغه ته په کتو به قول ايمان راوري، خو دا مهال به داسي کس ته ايمان گته ونه کړي چي له مخکي يې ايمان نه وي راوري<sup>۱</sup>)

لمر د لويدیع خخه د راپورته کيدو د نښاني سره په خنګ کي يوه بله نښه هم ده، دا نښاني به يا تر دي وړاندي چي لمر له لويدیع خخه راپورته سی بنکاره سی او يا هم تر دي پېښي سمدستي وروسته، د هغه په اړه الله تعالى ﷺ فرمایي:

ڦباره ((اوکله چي د قیامت وعده پر دوي پوره سی نو موږ به د دوي لپاره د مخکي خخه یو ځناور راوباسو چي د دوي سره به خبری کوي، ځکه (کافران) زموږ پر خبرو باور نه کوي<sup>۲</sup>))

دا خاروی به ستر وي او په ځينو روایتونو کي راغلي چي دا به د(صفا) د غره د غارونو خخه را ووخي چي کله خلک په کعبه شريفة کي وي نو هغه به د حجر اسود او مقام ابراهيم په منع کي چغي ووهي ، خلک به و بېړې او یو دم به شاوخوا سره و پاشرل سی، یوازي د مسلمانانو یوه ټولی به پر خپل ځای پاته سی، هغوي به پوه سی چي دا د الله پاک ﷺ ځناور دی او ورڅخه د تېښتي کومه لاره هم نسته ، ځناور به پیل له دوي نه وکړي، د هغوي خيرې به داسي و برښوي لکه برینښدونکي غمي، وروسته به هغه د مخکي پر مخ و ځغلې یو کس به د هغه خخه منډه کړي او د لمانځه پناه به

<sup>1</sup> پخاري، مسلم، احمد، ابوداود، ابن ماجه

<sup>2</sup> سوره نمل، ايت ۸۲

واخلي هغه به تر شا ورته راسي او و به وايي چي ته اوس لمونج کوي؟ او بيا به يې مخ ته راسي د هغه خېره به داغ کري او ځنۍ ولار به سې.  
يانې لمر دلويدیخ خخه راپورته کيدو سره به د توبې دروازه وتړل سې او په هغه ورڅ به دا ځناور را پيدا سې د توبې د دروازې د بنديدو تصدیق به وکړي په دې ډول به مسلمانان او کافران په نښه کړي، ددې حیوان ذکر په (بایبل) کي هم موجود دي او دا نښه په یهودو او عیسیايانو کي د Mark of the Beast په نوم سره مشهوره ۵۵.

وروستي نښاني چي مسلمانان به يې و ويني په اړه يې الله تعالى ﷺ فرمایي:

ژباه ((نو اوس د هغه ورځي انتظار وکړي، چي په اسمان کي یو لیدونکي لوګي (دود) را پيدا سې، چي پر دې ټولو خلکو به عام سې، دا یو درد ناك عذاب دی<sup>۱</sup>))

په داسي حال کي چي د مسلمانانو لخوا لیدونکي دا لوګي شپږمه نښه ۵۵.

ژباه ((له حضرت ابو مالک اشعري رض خخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایل: بېشکه ستاسو رب تاسو له دریو شیانو خخه بېرولي یاست، لومړي شی دود دی چي مومنانو ته به یوازي دومره تکلیف ورکړي لکه زکام خو کافران به سم را و نیسي تر داسي بریده چي له غورو نو به يې دودونه را ووځي، دوهم شی حیوان دی او دریم

دجال<sup>۱</sup> (۱)

دهمدي دود خخه به مومنانو ته هیچ زيان ونه رسپري خود کافرانو لپاره به دا يو خبر وي چي د عذاب او غچ اخستني وخت را رسيدلى، دا دود به تر ۴۰ ورخو پوري خپور وي، تر دي دود وروسته به د يمن خخه يو تود باد را پورته سې چي د تولو مومنانو روحونه به واخلي او يوازي به کافران له هغه خه خوندي وي چي پر هغوي به الهي عذاب نازل سې.

له حضرت نو اس ابن سمان رضي الله عنه خخه روایت دی چي رسول الله صلوات الله عليه وآله وسالم و فرمایل: ((بېشکە تر قیامت وراندي به له يمن خخه يو باد و چلپري چي د هر مومن روح به واختسل سې او هغه به مړ سې.<sup>۲</sup>))

د مومنانو تر ختم وروسته به خلور نبني را بنسکاره سې په هغه کي به درې د مئکي د بنوویدنی ياني زلزلې په دول وي، په عربو کي د يوه لښکر په مئکه کي د غرقيدو بيان مخکي سوې دي، پاتي دوې ياني په ختيغ او لويدیع کي د مئکي چاودل به خلگ غرق کړي او تر هغه وروسته به وروستي او لویه نښاني را بنسکاره سې او دا به د کائينانو د ببروونکي حقيفي انقلاب لومړي نښه وي.

د (يمن) يا (عدن) د کښته يا لويدیع خخه به يو اور را ووخي چي خلگ به په مخه کړي او د شام مئکي ياني د حشر میدان ته به يې بوزي. له حضرت انس رضي الله عنه خخه روایت دی چي رسول الله صلوات الله عليه وآله وسالم و فرمایل:

<sup>۱</sup> طبراني<sup>۲</sup> احمد ، مسلم ، ترمذی ، ابن ماجہ

ڇيابه ((تر کومه چي د قیامت د لومړي نبېي خبره ده هغه یو اور دي چي له ختیئ خخه به راپورته سی او خلک به د حشر لپاره په لویدیئ کي راتیول کري.<sup>1</sup>))

د یوه بل روایت سره سمه:

له حضرت حذيفه ابن اسيد رضي اللہ عنہ خخه روایت دی چي رسول الله ﷺ و فرمایيل: ((اور به د عدن له کښته خخه راپورته سی او خلگ به د حشر میدان ته په مخه کړي، چيری چي اوږ شپه تیرووي، چيری چي ارام کوي، هلتنه به دوى هم ارام کوي<sup>2</sup>.))

دا اور به خوک شاته نه پرېردي که خوک شاته پاته سول هغه خوري، او پاته به شام ته (د حشر میدان) ته ورسوي، تر هغه وروسته به الله تعالى ﷺ حضرت اسرافيل ته د صور د پوه کولو حکم ورکري، صور یوه ډيره لویه شپېلی ده چي اسرافيل ﷺ به هغه درې خلي پوه کړي، لومړي به د بېري (وبري) پوكۍ وي دا به تر نورو دوو پوکيو اورد وي، او ددې په اوريدو سره به په اسمان او مئکه کي ټول اوسيدونکي و بېربېري پرته له انبيا او شهيدانو خخه.

ڇيابه ((او خه به تيرېري هغه ورڅ چي ګله صور پوه کړل سی او وبه بېربېري هغه ټول چي په اسمانونو کي دي او په مئکه کي، پرته له

<sup>1</sup>احمد بخاري ، نساي

<sup>2</sup>احمد ، مسلم

هغو خلگو چي الله<sup>عَزَّوَجَلَّ</sup> به هغوي تري و ساتي او ټول به غورونه نيولي  
هغه ته حاضر سی.<sup>(۱)</sup>)

دا هغه حالت دی چي ټول کائينات به و لړزوي او پر هر شي به یوه  
څواکمنه زلزله راسي، مئکه به و لړزيرې، غرونه به رامات سی او ټوته ټوته  
به سی په ډراتو به واوري، سمندرونه به و چوي او یو په بل کي به توی  
سي، د یوه قهریدلي اور سره به د جاذبې قوه پاي ته ورسپري، د لمر،  
سپورمۍ او ستورو ټولو رنا به ورکه سی، هر خه به له منځه ولاړ سی او  
کاينات به په داسي ډول په توبن او بخار بدل سی لکه خنګه چي تر  
پيداينېت وړاندي ول.

د صور دا پوکي چي کله رائي نو په مئکه کي د موجود انسان په اړه الله  
تعالى<sup>عَزَّوَجَلَّ</sup> فرمائي:

ژپاړه ((خلکو! د خپل رب د غضب خخه ځان و ساتي، ربستيا خبره دا  
د ه چي د قیامت زلزله ډېر ډاروونکي ده، په کومه ورخ چي تاسو هغه  
ګوری ، نو حال به دا وي چي هر شيدي ورکوونکي به د خپل شيدي  
رودونکي بچي خخه غافله سی او هره حامله به حمل و غورخوي او  
خلگ به تاسو ته ځنګيدلي او نشه په نظر درسي، په داسي حال  
کي چي هغوي به په نشه کي نه وي بلکه د الله<sup>عَزَّوَجَلَّ</sup> غذاب به داسي  
سخت وي<sup>(۲)</sup>)

<sup>1</sup> سوره نمل ، ايت ۸۷

<sup>2</sup> سوره الحج ، ايت ۲۰۱

وروسته به حضرت اسرافيل دوهم ئىل صور پوه كېيى، دا به د بې ھوبىسى پوكى وي، د انبيا وو او شەھيدانو پە گدون بە د مەنكىي تۈل مخلوقات بې ھوبىسى و لوپىرىي پرته له هغۇ كوم چى الله تىعاليٰ بې يې ژغۇرىي او هغۇي بە (اتە فربىتى) وي، جبرايل، ميكائىل، اسرافيل، د مرگ فرشته او د عرشن اوچتوونكىي خلۇر فربىتى، چى كله صور كىي پوكى كېيى نو د تولو اسمانانو نو او مەنكە والو ھوبىن بە والوئىي پرته له هغۇي چى الله بې ژغۇرىي، وروسته بە بىيا پە هغە كىي پوه كېل سى نو پە هغە وخت كىي بە تۈل ودرپىرىي او خلۇر اپخونو تە بە و گۇرىي وروسته بە د الله بې حكم دجبرايل، ميكائىل، اسرافيل او د عرشن پورته كۈونكۈ خلۇر فربىتى روحونە قبض كېل سى، تر هغە وروسته بە د الله پاك ذات او د مرگ فربىتە پاتە سى بىيا بە الله تىعاليٰ دې فربىتى تە ووايىي تە زما مخلوق يې، چى كله ما ستا د پىدا كىدو ارادە وکە نو تە مى پىدا كېيى او سەمە سە پە دې وخت كىي بە ملك الموت (د مرگ فربىتە) هم مەھ سى او پرته د الله بې لە ذات نە بە هيچ هم پاتە نسى).

لە حضرت ابو ھریرە رضى اللہ عنہ خخە روایت دى چى رسول الله بېلگەن و فرمایل:

ڇيابه ((د دوو(پوكولو) تر منع (٤٠ فاصله ده) خلگۇ و پونىتل اې ابو ھریرە ايا ٤٠ ورئى؟ هغە ھواب ورکە زە علم نە لرم، پونىتنە و سوھ ٤٠ مياشتى؟ هغە ووپىل زە نە پوهىبرم، و پونىتل سوھ ٤٠ كالە هغە ووپىل زە علم ورباندى نە لرم.<sup>۱</sup>)

وروسته به حضرت اسرافيل ژوندى كېل سى او د دريم ئىل پوكى امر بە

<sup>1</sup> بخارى ، مسلم

ورته وسی دا نفخه (پوکی) به تر مرگ و روسته د ژوندي کيدو نفخه وي د صور شپېلی کي به دومره سورى وي خومره چي د ټولو مخلوقاتو روحونه دي، روحونه به جسمونو ته بيرته ننؤخي، جسدونه به له قبرونو په خپلوسرنو خاورى پورته کوي او را پورته کېږي به، کافران به ووايي دا ورڅه خو دېره سخته ده اومومن به ووايي شکر دی د هغه الله ﷺ چي زمور پروردګار دي.

تر قيامته د راتلونکو پړاونو پېښي او فتنې انسان ته د هلاکت تر بریده خبرداري دي، په اړه یې پوهيدل او ورڅخه خان ڦغول د رسول الله ﷺ ددي حديث په رپا کي سونی دي  
ڇباره: ((په نړۍ کي داسي و اوشه ، لکه یو مسافر ))

دا دالله تعاليٰ ﷺ شکر دی چي زمور او ستاسو سره وخت سته ، یو خه مهلت لرو چي نېک عمل وکړو او د گناهونوڅخه توبه وباسو، مخکي له دي چي دا مهلت پاي ته ورسپري، دا شبې ټيري سي او زمور وخت پاي  
ومومي ياني:  
د خپلو خپلوانو، کورني د غړو او ټولو خيال ساتئ.

پاي

په دې کتاب کي لولئ:

د مسلمانانو اوستني وضعیت کومه خوا روان دی؟ د نړیوالو او غرب  
سیاسي حالت د خه شي په لته دی؟ د اسلام یو لو تاریخي پیښی،  
د قیامت علامې، د اوستني ساینس او تکنالوژۍ سره بې تراو، لوی  
جګري، د قیامت په اړه بېلاپل نظرونه او بلاخره د نړۍ او کاینا تو  
احتمالی پايو.

# End of Time

Dr. Shahid Masood

Translated by Ahmad Shah Patsoon



**Get more e-books from [www.ketabton.com](http://www.ketabton.com)**  
**Ketabton.com: The Digital Library**